

Výroční zpráva **o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy** **v hlavním městě Praze**

školní rok 2009/10

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výroční zpráva

O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

školní rok 2009/10

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

OBSAH	3
ÚVOD.....	5
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	6
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	6
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	6
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ	7
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	8
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	9
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	10
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	10
I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha - Adaptabilita	12
I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů	13
I.2.4 Prevence kriminality	14
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	15
I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta.....	15
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	16
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	16
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	17
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	19
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	20
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	26
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	34
II.4 KONZERVATOŘE	56
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	59
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	64
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	68
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	69
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání.....	69
II.8.2 Zájmové vzdělávání	73
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	77
II.9.1 Školská poradenská zařízení	78
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	79
II.9.3 Zařízení školního stravování	80
II.9.4 Školská účelová zařízení.....	81
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	81
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy.....	82
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	83
II.10.1 Počty pracovníků	83
II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	84
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	84
II.10.4 Odměňování.....	85
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	88
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	90
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	92

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY

III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	92
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ	96
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	97
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA.....	97
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	99
SEZNAM GRAFŮ.....	99
SEZNAM TABULEK.....	99
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	101
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	103
VYSVĚTLIVKY	104

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2009/10 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, využity údaje i dalších útvarů a odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání, podklady a informace Národního ústavu odborného vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Některá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen školy), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty, V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistických ročenkách. Stejná situace nastane, pokud některá škola sice má děti, žáky nebo studenty, ale výkaz neodevzdá v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se promítne v počtu škol dvakrát. To se týká zejména údajů získávaných ze statistických ročenek Ústavu pro informace ve vzdělávání.

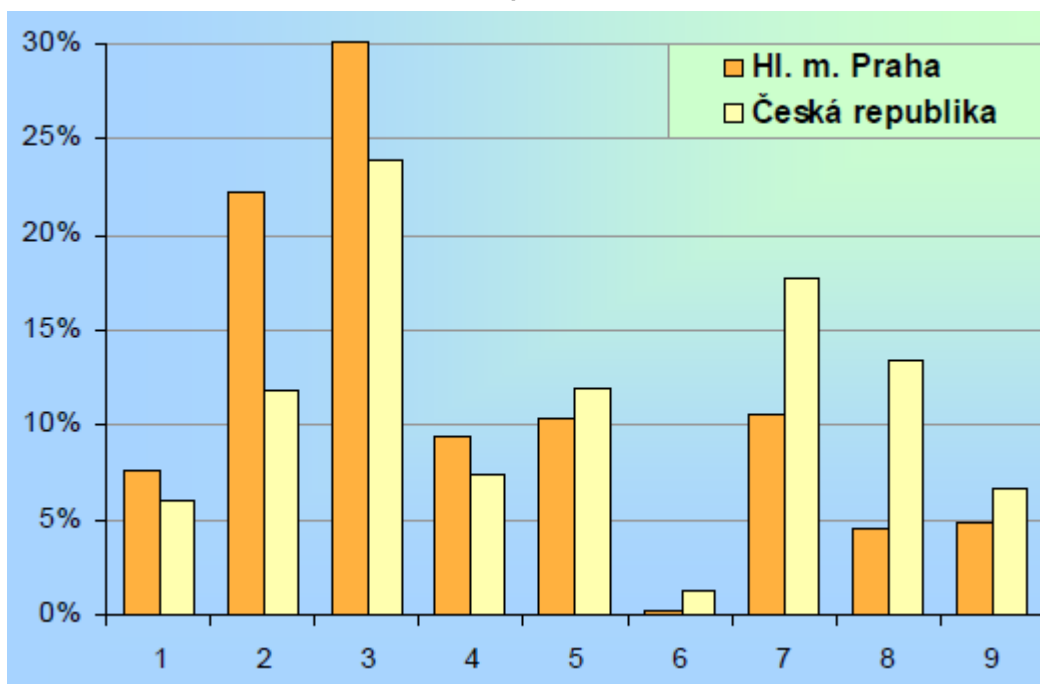
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 44,5 % (v ČR 38 %) , s vysokoškolským vzděláním 31,7 % (v ČR 17,1 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší počet zaměstnaných pracuje jako techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci, ale také jako vědečtí a odborní duševní pracovníci. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR v prvních třech skupinách („duševní“ pracovníci).

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2009)

Zdroj: NÚOV

Vysvětlivky ke grafu:

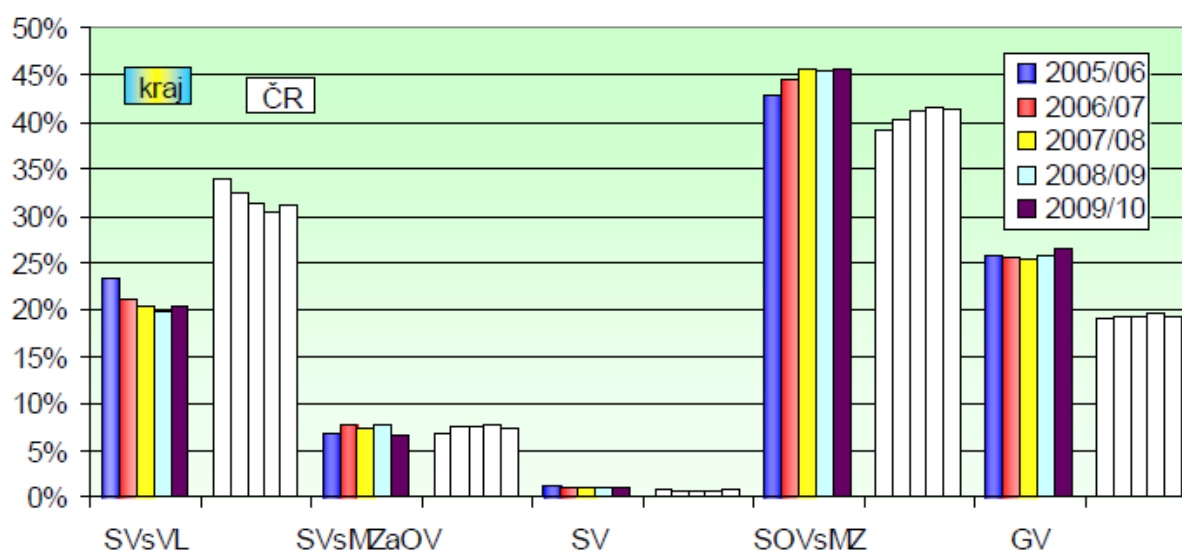
- 1 Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci
- 2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci
- 3 Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech
- 4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)
- 5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě
- 6 Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
- 7 Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (20,3 %) a naopak nadprůměrný podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (26,4 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (45,8 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik oproti školnímu roku 2008/09 pokleslo o 1,3 % (tj. na 6,5 %) a dostalo se tak mírně pod úroveň celorepublikového průměru. Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je minimální (necelé 1 %) a v posledních letech jej tvoří hlavně žáci praktických škol.

Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium¹

Zdroj: NÚOV

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání měl ve školních rocích 2004/05 až 2009/10 spíše klesající tendenci, s výjimkou přechodného zvýšení v roce 2006/07.

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003/04	4 441	1 029	184	7631	4 406	17 691
2004/05	4 231	1 082	160	7539	4 120	17 132
2005/06	3 923	1 138	203	7222	4 345	16 831
2006/07	3 664	1 351	162	7730	4 439	17 346
2007/08	3 346	1 224	180	7485	4 176	16 411
2008/09	3 226	1 259	153	7371	4 162	16 171
2009/10	3 201	1 028	155	7 219	4 167	15 770

Zdroj: NÚOV

Oproti školnímu roku 2008/09 došlo v procentním vyjádření k mírnému nárůstu žáků přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (o 0,4 %). Toto mírné procentní navýšení při celkovém poklesu

¹ Kategorie vzdělání: SVsVL - Střední vzdělání s výučním listem – obory H, E; SVsMZaOV - Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/O; SV - Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu) - J, C, D; SOVsMZ - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou – M; GV - Gymnaziální vzdělání - K

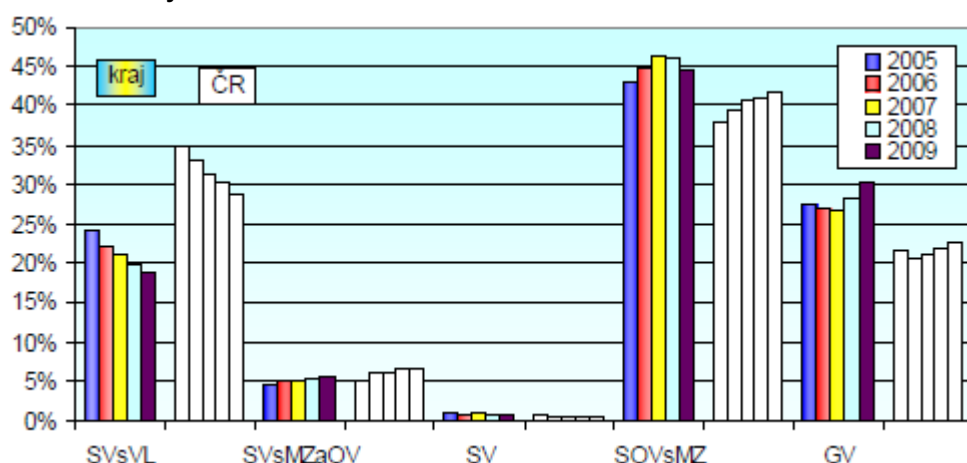
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

přijímaných žáků lze považovat za první úspěch kampaně Řemeslo žije, kterou hl. m. Praha zahájilo ve školním roce 2008/09. Hlavním záměrem tohoto projektu je podpora učňovského školství k motivaci žáků základních škol a jejich rodičů ke studiu oborů vzdělání s výučním listem a podpora řemesel jako vhodné příležitosti pro uplatnění absolventů středních škol. Kromě toho poskytuje projekt podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Projekt je plánován do roku 2013 a hl. m. Praha na něm úzce spolupracuje s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělávání s výučním listem (18,9 %), stále se zvyšuje podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (30,3 %, což je o 2 % více než ve šk. r. 2008/09) a podíl středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (44,6 %) je také nad republikovým průměrem. Podíl absolventů středního vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik je nižší než na úrovni celé ČR (5,5 %).

Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚOV

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělávání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Nejvýraznější tendencí byl dosud pokles počtu absolventů středního vzdělávání s výučním listem. U gymnaziálního vzdělávání docházelo v letech 2004 až 2005 k pozvolnému nárůstu, v letech 2006 až 2007 počty absolventů gymnaziálního vzdělávání mírně poklesly, ovšem v roce 2008 je opět zaznamenán nárůst o 1,5 % oproti předešlému roku a v roce 2009 dokonce o 3,75 % oproti roku 2008. U středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou je zaznamenán pozvolný trvalý nárůst až do roku 2007. V roce 2008 došlo k poklesu těchto absolventů o 4,1 % oproti předchozímu roku a v roce 2009 dokonce o 4,9 % oproti roku 2008. Tento pokles je ovšem třeba vidět v souvislosti s celkovým poklesem počtu absolventů středních škol. Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem vykazuje od roku 2006 stabilní počty.

Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium

HL. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003	3957	545	126	5636	3732	13996
2004	3674	686	110	5983	3899	14352
2005	3538	657	131	6290	4001	14617
2006	3204	737	113	6445	3872	14371
2007	3030	730	137	6638	3854	14389
2008	2738	735	97	6368	3914	13852
2009	2 528	737	116	5 990	4 061	13 432

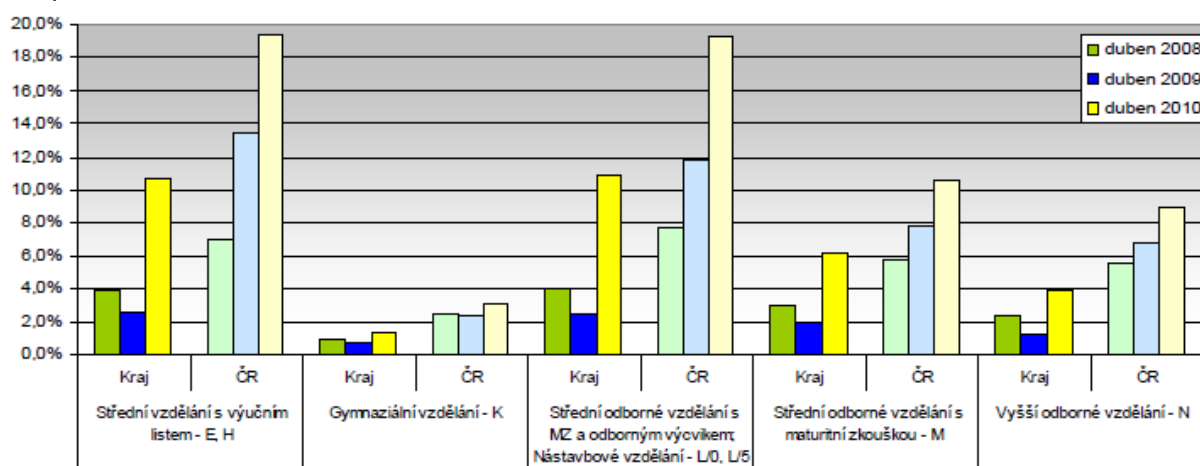
Zdroj: NÚOV

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů.

V dubnu 2010 dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních škol a vyšších odborných škol v hl. m. Praze 4,4 % (1 593 nezaměstnaných absolventů), což je více než dvojnásobná hodnota oproti r. 2009. Celorepublikový průměr přitom dosáhl 12,3 %, oproti 8,7 % v roce 2009. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů za Českou republiku jsou v hl. m. Praze výrazně nižší míry nezaměstnanosti absolventů ve všech kategoriích vzdělání.

Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2010) – denní studium

Zdroj: NÚOV

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2010 byly v rámci grantového řízení vyhlášeny čtyři grantové programy:

- Program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických a výchovných pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy,
- Program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů,
- Program na podporu rozvoje škol zřizovaných hlavním městem Prahou,
- Program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou se členil na 5 subprogramů: Inovace ve vzdělávání, Vzdělávání s výučním listem, Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení podání žádostí bylo podáno v prvním kole 220 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 120 žádostí v celkové finanční výši 9 595,4 tis. Kč. Ve druhém kole jen pro programy: Skupinové studijní pobyty v zahraničí a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol bylo podáno 10 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila ke schválení 7 žádostí v celkové výši 404,6 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech (např. jazykové vzdělávání, vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných).

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2010 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže vyhlášeno šest grantových programů určených pro subjekty pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní velmi důležitou roli při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů,

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kroužků a klubů. Jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci Celoměstských programů v roce 2010 bylo podpořeno 708 projektů od 168 žadatelů v celkové výši 27 192 tis. Kč na.

Vyhlášené programy:

- Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- Výjezdní akce ve volném čase mimo území hl. m. Prahy zaměřené na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu
- Akce ve volném čase pro neorganizované děti a mládež na území hl. m. Prahy
- Volnočasové kluby pro neorganizovanou mládež
- Akce ve volném čase celopražského významu pro širokou veřejnost
- Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí

Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy

Usnesením Rady HMP byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy, které zahrnují jak podporu forem sportu pro všechny, tak podporu péče o materiálně technickou základnu a v širším slova smyslu i působení na změnu hodnotové orientace občanů. Programy jsou určeny pro školy a školská zařízení, tělovýchovné jednoty a sportovní kluby a handicapované sportovce.

V roce 2010 bylo v programech podpory tělovýchovy a sportu pro MČ hl. m. Prahy, školy a školská zařízení podáno 126 žádostí, podpořeno 100 projektů, převážně na rekonstrukce sportovišť při školách a na veřejných plochách, dále na provoz školních plaveckých bazénů a na sportovní akce ve výši přes 43 mil. Kč. Zpřístupnění sportovišť veřejnosti je jednou z podmínek přidělení grantu. Radou HMP byly na rok 2010 schváleny a vyhlášeny programy:

- Rekonstrukce a oprava školních sportovišť,
- Úprava veřejných ploch určených pro sportování,
- Provoz veřejně přístupných krytých plaveckých bazénů,
- Úsporná technologická opatření pro provoz plaveckých bazénů,
- sportovní turnaje a akce celopražského a celostátního významu.

V oblasti sportu a tělovýchovy bylo vyhlášeno šest skupin grantových programů určených pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy, bylo podáno 930 žádostí, kladně vyhodnoceno 797 žádostí, přiděleno bylo přes 101 mil. Kč především na odstranění havárií, zkvalitnění povrchů sportovišť, rekonstrukce sportovních areálů, dále na podporu plaveckých bazénů, zimních stadionů, sportovních akcí a soustředění. Byly vyhlášeny tyto programy:

- Provoz a nájmy veřejně přístupných tělovýchovných zařízení,
- Odstranění havárií a s tím související rekonstrukce veřejně přístupných tělovýchovných zařízení,
- Úsporná technologická opatření pro provoz plaveckých bazénů a zimních stadionů,
- Zkvalitnění povrchů sportovišť,
- Sportovní akce celopražského, celostátního a mezinárodního významu se zaměřením především na děti a mládež konané v hl. m. Praze,
- Soustředění a tréninkové kempy pro děti do 15 let na území ČR.

V programech na podporu handicapovaných sportovců bylo v roce 2010 89 žádostí, z nich 46 přiděleno v celkové výši 4 665 tis. Kč. Pro nestátní neziskové organizace působící v oblasti sportu handicapovaných sportovců byly vyhlášeny tyto programy:

- Příspěvek na provoz
- Materiálně technické zabezpečení
- Sportovní akce
- Soustředění a tréninkové kempy.

I.2.2 Realizace projektů v rámci Operačního programu Praha - Adaptabilita

Ve školním roce 2009/10 byly zahájeny práce na 4 projektech financovaných z Operačního programu Praha – Adaptabilita.

- **Jaro II**

Projekt je zaměřen na jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků na území hl. m. Prahy. V srpnu 2010 byla uzavřena smlouva o dílo se vzdělavatelem v rámci jazykových kurzů, kterým je České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií. Jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá od října 2010. Předpokládá proškolení cca 500 učitelů v různých formách vzdělávání od klasických jazykových kurzů rozšiřujících kompetence učitelů ZŠ, SŠ a VOŠ, po metodické vzdělávání i pobytové kurzy. Celkové náklady na projekt činí 22 044,9 tis. Kč.

- **Vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s ohroženými dětmi**

Záměrem projektu je příprava a vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s ohroženými dětmi napříč profesemi v sektoru školství tak, aby získali ucelený multidisciplinární soubor znalostí a dovedností a vyšší kompetence pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami. Projekt vychází z Koncepce péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy, kterou v souladu s vládní Koncepcí sociálně právní ochrany dětí schválilo Zastupitelstvo HMP. Vzdělávání v rámci Akreditovaného vzdělávacího programu bude zahájeno po výběru dodavatele.

- **Řemeslo žije! II**

Projekt navazuje na projekt financovaný z prostředků HMP „Řemeslo žije!“: hlavním cílem projektu je rozvoj středního odborného vzdělávání, a to prostřednictvím spolupráce středních škol s podniky z praxe. Součástí projektu jsou regionální a mezinárodní soutěže žáků SŠ, další průběžné vzdělávání učitelů odborného výcviku a praktického vyučování, zapojení odborníků z praxe do vzdělávání žáků středních škol, cvičné polygony, informační program pro pedagogické pracovníky základních škol, odborné konference a propojení středních škol a profesní praxe. Projekt byl zpracován a ještě v srpnu 2010 byl projednán v RHMP. Zahájení projektu se předpokládá do konce roku 2010.

- **Integrace**

Jedná se o individuální komplexní projekt „Studium pedagogických pracovníků k rozšíření odborné kvalifikace pro integrativní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na ZŠ a SŠ běžného typu“. Projekt se zkráceným názvem „Integrace“ zahájil 1. 2. 2011. Hlavním výstupem projektu je ucelený vzdělávací program, který je zaměřen na rozšíření odborných vědomostí a speciálně pedagogických kompetencí a výměnu zkušeností mezi pedagogy a asistenty běžných škol a pedagogy ze škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením ve spolupráci s odborníky ze speciálně pedagogických center.

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků VOŠ**

V dubnu až červnu 2010 bylo připraveno a realizováno dotazníkové šetření na VOŠ týkající se DVPP se zaměřením na získání „akademických dovedností“, které by usnadnily případnou transformaci VOŠ na VŠ. Na základě analýzy z průzkumu je zpracováván projektový záměr a následně bude připravena projektová žádost na projekt „DVPP VOŠ v oblasti specifických kompetencí“.

- **Další vzdělávání pedagogických pracovníků**

Projekt je určen všem kategoriím pedagogických pracovníků. Vznikl na základě analýzy potřeb pedagogů a ředitelů škol a školských zařízení. Obsahuje několik klíčových aktivit, např. doplnění odborné kvalifikace pro učitele odborných předmětů a praktického vyučování středních škol, dále pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů základních i středních škol a mnoho témat, která jsou společná všem kategoriím pedagogických pracovníků jako např. oblast bezpečnosti práce. Projekt se zaměřuje také na průběžné vzdělávání v takových tématech, která si nemohou školy zaplatit ze svých prostředků určených na další vzdělávání (např. grafické systémy v geodézii, využívání programů IT v matematice a fyzice, AutoCAD pro projektování ve stavebnictví, legislativa v oblasti použití chemických látek ve školách).

Další možností využití pomoci z ESF pro školy a školská zařízení je přihlášení se do výzev grantového schématu, které pravidelně vyhlašuje odbor FEU Magistrátu hl. m. Prahy. Přehled škol, kterým byly přiděleny finanční prostředky na základě jejich žádostí o finanční podporu, je uveden v kapitole III.1.

I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů v oblasti školství je jednou z priorit protidrogové politiky hl. m. Prahy. Tomu odpovídá i činnost Krajského oddělení protidrogové prevence a Protidrogové komise Rady HMP.

V roce 2010 byly na základě rozhodnutí RHMP a ZHMP uvolněny finanční prostředky ve výši 5 500 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 1 650 tis. Kč pro organizace na specifickou primární prevenci. Kromě toho bylo z prostředků MŠMT uvolněno na 14 projektů škol a školských zařízení 931,8 tis. Kč.

Specifická primární prevence je financována i z rozpočtů MČ i z plošné dotace HMP, která v roce 2010 činila 50 tis. Kč na každý správní obvod Praha 1 – 22.

Základními mechanismy přijatými k rozvoji komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách jsou:

- Strategie protidrogové politiky HMP na období 2008 až 2012.
- Akční plány na období trvání Strategie. V roce 2010 proběhlo hodnocení akčních plánů za období 2008 a 2009 a je připraven akční plán na rok 2010 až 2012, ve kterém jsou podrobně rozpracovány kroky, které se přímo týkají prevence rizikového chování dětí a mládeže.
- Znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech péče vycházející ze sběru a vyhodnocení dat (každý rok zpracovává oddělení protidrogové prevence PRM MHMP podrobnou Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hlavního města Prahy).
- Plánování změn a rozvoje komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách na základě analýz dat.
- Podpora certifikací a jejich zohlednění při poskytování finančních prostředků.
- Zavedení systému víceletého financování.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Poskytování informací o protidrogové politice HMP nejen odborné veřejnosti, tj. poskytovatelům péče ve všech oblastech protidrogové politiky, ale také široké veřejnosti – občanům HMP (rovněž formou internetových stránek).
- Soustavná kontrola kvality poskytovaných služeb (pravidelné kontroly realizace programů a spolupráce útvarů MHMP při přezkoumávání hospodaření - oddělení protidrogové prevence Odboru Kancelář primátora s Odborem finanční kontroly).
- Optimalizace spolupráce jednotlivých organizací poskytujících péči v oblasti prevence a léčby závislosti na návykových látkách.
- Spolupráce protidrogových koordinátorů HMP a MČ Praha 1 až 22, a jejich zapojení do zvyšování kvality programů specifické protidrogové prevence na místní úrovni.
- Spolupráce protidrogových koordinátorů HMP a správních obvodů Praha 1 až 22, obvodních a školních metodiků prevence rizikového chování a jejich zapojení do zvyšování kvality programů specifické protidrogové prevence na místní úrovni.
- Spolupráce protidrogových koordinátorů HMP MČ Praha 1 až 22, obvodních a školních metodiků prevence rizikového chování s oddělením protidrogové prevence a s Pražským centrem primární prevence.
- Vznik pracovní skupiny „Prevence“, ve které spolupracují všichni pracovníci různých typů primární prevence z odborů MHMP.
- Práce sekce primární prevence při Protidrogové komisi RHMP.

Pro specifickou primární prevenci v hl. m. Praze je velmi důležitá činnost Pražského centra primární prevence, nabídka programů školám a další aktivity jako např. testování na školách, detekce návykových látek i za pomoci psů. Stále však chybějící standardy prevence rizikového chování, což komplikuje certifikaci projektů. Velkým přínosem je vytvoření osnovy Metodického pokynu prevence pro školy, který umožní školním metodikům prevence lépe se orientovat v primární prevenci a zkvalitnit výstupní data ze škol a školských zařízení.

I.2.4 Prevence kriminality

Smyslem prevence kriminality je podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchanou na území hl. m. Prahy. Podpora prevence je zaměřená na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet hrozbě stát se obětí trestného činu. Má formu cílených přednášek Městské policie hl. m. Prahy, Policie ČR a vybraných NNO na ZŠ a SŠ zaměřených především na preventivní aktivity a bezpečné chování. V oblasti sekundární prevence se aktivity zaměřují na rizikové skupiny dětí a mládeže a na informování, jak se chovat v krizových situacích.

V roce 2010 byla z rozpočtu HMP uvolněna částka ve výši 15 000 tis. Kč na granty prevence kriminality. V I. pololetí bylo podpořeno v I. kole grantů celkem 44 projektů v celkové výši 8 148 tis. Kč. V návaznosti na schválenou koncepci prevence kriminality hl. m. Prahy na léta 2009 až 2012 byly projekty v oblasti primární i sekundární prevence zaměřeny na volnočasové aktivity dětí a dospívající mládeže (23 podpořených projektů), na podporu aktivit nízkoprahových klubů pro mládež, resocializačních pobytů dětí a mládeže a také na krizovou intervenci a psychologické poradenství po telefonu. Další podpořené projekty byly zaměřeny zejména na seniory a tělesně a zdravotně postižené spoluobčany, na zvyšování právního vědomí dětí a mládeže a na informování veřejnosti o možnosti zvýšení jejich bezpečnosti a pocitu bezpečí.

V rámci Krajského programu prevence kriminality hl.m. Prahy pro rok 2010 byla pro HMP vyčleněna částka ve výši 4 580 tis. Kč. K realizaci a financování ze státní účelové dotace byly podpořeny v I. kole projekty hl.m. Prahy a MČ Praha 3, 5, 9, 12 a 13 zaměřené zejména na resocializační pobyty pro děti a dospívající mládež, informace pro návštěvníky Prahy, domácí násilí a programy zaměřené

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

na zdravotně a tělesně postižené spoluobčany. V I. kole požádalo hl. m. Praha o přidělení ze státní účelové dotace ve výši 2 730 tis. Kč. Z této částky byla na neinvestiční projekty poskytnuta částka 1 590 tis. Kč, na investiční projekty 1 140 tis. Kč na rozšíření městského kamerového systému na MČ Praha 11 a 17. Kamery jsou umísťovány do míst s největším výskytem pouliční kriminality podle požadavků MČ HMP, Městské policie HMP, a Policie ČR - Správy HMP. Z výsledků pravidelných hodnocení PČR - Správy HMP vyplývá, že po instalaci kamery dochází k podstatnému snížení pouliční kriminality v monitorovacím prostoru, v některých případech dokonce k jejímu úplnému vymizení.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivitu jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky 1. ročníků ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou ŽP, vydávání informačních brožur a letáků aj.

I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta

V oblasti multikulturní a interkulturní výchovy a vzdělávání ve školním roce 2009/10 pokračovalo hl. m. Praha v podpoře aktivit zaměřených na děti a mládež, které probíhají v Domě národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). V uvedené instituci mají kanceláře občanská sdružení národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy a mohou zde rozvíjet svou kulturní a osvětovou činnost. Je zde prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, ale také na prezentaci jejich kultury a tradic. Jedním z prioritních cílů Domu národnostních menšin o.p.s. je také činnost zaměřená právě na práci s dětmi a mládeží pražských škol a dalších volnočasových školských i kulturních zařízení. Programová skladba Domu národnostních menšin o.p.s. nepomíná také oblast integrace cizinců. Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít nejen programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., ale současně získat informace k problematice národnostních menšin a integrace cizinců. Dále mohou navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami zastoupenými v Domě národnostních menšin o.p.s. Pravidelně se v Domě národnostních menšin o.p.s. konají výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo v závislosti na potřeby probíhající výuky apod. Ve školním roce 2009/10 ve spolupráci se zástupci národnostních menšin Dům národnostních menšin o.p.s. realizoval kulturně-vzdělávací program „Rok 2010 – rok pro podporu multikulturní výchovy“. Dále ve spolupráci s romskou národnostní menšinou kulturně-vzdělávací program pro školy „Romové v české, československé a světové kinematografii“ a seriál filmových projekcí s besedami.

Jednotlivé národnostní menšiny zaměřily ve školním roce 2009/10 své aktivity na děti zejména formou divadelních představení - např. divadelní představení pro děti mateřských škol zajišťované slovenskou národnostní menšinou.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Téměř všechny národnostní menšiny mají pro děti a mládež připraveny kulturní programy k příležitostem Vánoc, Velikonoc, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Pro žáky středních škol jsou zajímavé přednášky (historie národnostních menšin na území České republiky - slovenská národnostní menšina, historie Romů - romská národnostní menšina), výstavy, filmové projekce apod.

Jednotlivé projekty národnostních menšin jsou ve velké míře finančně podporovány hl. m. Prahou prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a v případě integrace cizinců prostřednictvím „Celoměstských programů podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

Pro pražské děti a mládež je rozmanité kulturní prostředí naprosto běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenosti vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a integrace cizinců, které by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i celé České republice.

Hl. m. Praha každým rokem pořádá konferenci a semináře tematicky zaměřené na oblast národnostních menšin a integrace cizinců, které se zabývají ve velké míře problematikou multikulturní výchovy a jejího místa ve školní výuce i oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže.

Poradním orgánem Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců je Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy, v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2009/10 bylo doručeno a zaevidováno celkem 73 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, z toho bylo 13 stížností anonymních a 22 stížností nedůvodných či neprokazatelných. Některé ze stížností byly prošetřeny Českou školní inspekcí. Většina stížností směřovala převážně proti postupu ředitelů příslušných škol (zřizovaných HMP) v oblasti personální a mzdové a ohledně porušení právních předpisů ze strany školy. Při šetření a vyřizování shora uvedených stížností bylo postupováno v rámci kompetencí odboru SMT v souladu s vnitřním předpisem MHMP - „Pravidly pro přijímání a vyřizování petic a stížností podaných orgánům hlavního města Prahy“ (Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 2076 ze dne 20. 12. 2005) a v jednom případě v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

I.4 Presentace pražského školství na veřejnosti

Hlavní město Praha prostřednictvím odboru školství, mládeže a tělovýchovy MHMP uspořádalo pod záštitou náměstkyně primátora hl. m. Prahy Ing. Marie Kousalíkové ve dnech 12.-14. listopadu 2009 v Kongresovém centru Praha 14. ročník výstavy Schola Pragensis, přehlídku pražských středních škol. Návštěvníkům se v expozicích, pódiových vystoupeních a videoprojekcích představilo celkem 139 škol. Dalšími vystavovateli byly pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy. Velmi příznivý ohlas u návštěvníků měla pódiová vystoupení, proběhly přehlídky videoprojekce z činnosti škol.

Expozice výstavy byla též rozšířena o prezentaci projektu ŘEMESLO ŽIJE! Návštěvníci měli možnost zhlédnout kvalitní videa o vybraných řemeslech a při poradenské činnosti obdrželi nové informace o možnosti studovat další učební obory na pražských středních školách. Výstavu navštívilo cca 43 000 návštěvníků.

V sobotu 27. března 2010 se v prostorách KD Spolkový dům v Praze 5 ve Stodůlkách konal, pod záštitou náměstkyně primátora hl. m. Prahy paní Ing. Marie Kousalíkové 12. ročník festivalu mateřských škol Pražská Mateřinka 2010. Přehlídky se zúčastnilo celkem 272 dětí a 51 pedagogů z 18 pražských mateřských škol. Vzhledem k tomu, že se Pražská Mateřinka konala v sobotu, byla mnohem vyšší návštěvnosti rodičovské veřejnosti. Festival je zařazen do seznamu akcí akreditovaných MŠMT a zároveň je vyhlášen metodickou akcí pro učitelky MŠ. Na celostátní festival Mateřinka 2010, který se konal tradičně v Nymburce, byla vybrána MŠ Montessori Pohybová školička z Prahy 5.

Presentace dalších výsledků pražských škol byla realizována prostřednictvím různých soutěží, olympiád, přehlídek a festivalů, které představují účelnou motivaci pro nadané žáky, vhodně posilují prestiž školy a její obraz na veřejnosti a jsou účinnou motivací pro nové uchazeče o studium.

Projekt „Řemeslo žije!“ je zaměřen na podporu oborů vzdělání s výučním listem v hlavním městě v letech 2009-2013. Záměrem projektu je změnit vnímání učňovského školství, posílit zájem o tyto obory. Kromě toho poskytuje projekt podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Projekt je plánován do roku 2013 a hl. m. Praha na něm úzce spolupracuje s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

V roce 2009 se projekt soustředil na podchycení zájmu o učební obory u žáků vystupujících z devátých tříd ve šk. r. 2009/10. V dubnu 2009 byly spuštěny webové stránky www.remeslozije.cz. Úlohou tohoto webového portálu je vytvoření základního komunikačního prostředku pro cílovou skupinu a instituce zainteresované na rozvoji řemesel a učňovského školství. Webový portál tvoří otevřený systém umožňující interaktivní chování uživatelů. Je koncipován jako modulový komunikační systém sestavený z relativně samostatných částí. Webový portál slouží žákům 2. stupně základních škol, rodičům žáků, žákům a absolventům středních škol, manažerům a odborným pracovníkům různých druhů a typů škol, zaměstnavatelům, odborníkům zapojeným do tohoto projektu, novinářům, představitelům veřejné správy a podnikatelských struktur, ale i široké veřejnosti.

Současně byl zpracován Plán dlouhodobé podpory učňovského školství na území hl. m. Prahy na období 2010-2013. Plán komplexně postihuje všechny podstatné a uchopitelné jevy, které ovlivňují současné učňovské školství (obecné vnímání řemesel, nedostatek informací, ekonomické, právní a další bariéry ve spolupráci podniků a středních škol, omezení polytechnické výchovy na základních školách, nedostatek podpory absolventům oborů vzdělání s výučním listem při vstupu do zaměstnání či do samostatné činnosti apod.).

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Dne 8. 4. 2009 byla podepsána Smlouva o spolupráci při podpoře odborného vzdělávání v hlavním městě Praze, která byla uzavřena mezi Hlavním městem Prahou – Magistrátem hl. m. Prahy a Hospodářskou komorou hl. m. Prahy, jejímž předmětem je vytvoření mechanismu efektivního přenosu informací pro potřeby společného informačního systému na podporu odborného vzdělávání o situaci, názorech a předpokladech zaměstnávání absolventů středních škol na území hlavního města Prahy z pohledu členů a členských organizací HKP a přípravě žáků na povolání ve středních školách zřizovaných hl. m. Prahou.

Celý projekt by nemohl úspěšně fungovat bez společných akcí škol a podniků zaměřených na prohlubování kontaktů a nastavování společných priorit do budoucnosti. Prvotním impulsem k zahájení konkrétní spolupráce těchto subjektů a příkladné angažovanosti podnikatelské sféry byl podpis Memoranda o spolupráci při podpoře učňovského školství v hlavním městě Praze s firmami ČKD Group, Pražská plynárenská, a. s., Metrostav, a. s. a Studia Jana Berg v dubnu 2009. Schválené memorandum je obecné prohlášení deklarující zájem o podporu učňovského školství.

Popularizace projektu byla podpořena řadou akcí, např.:

- konference Zaměstnavatelé v komunikaci se SŠ, která se konala dne 7. 9. 2009 ve spolupráci s HKP
- I. imatrikulace žáků SŠ v oborech E + H, která se konala dne 23. 9. 2009 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze
- seminář středních škol a zaměstnavatelů pořádaný v lednu 2010 ve Svinčicích u Mostu
- v únoru 2010 byl vydán bulletin ŘEMESLO ŽIJE! v nové grafické podobě a proběhl seminář pro výchovné poradce ZŠ
- v březnu 2010 byl realizován projekt Oblečte Prahu – Klenot Evropy, který se stal součástí podpory učňovského školství v rámci projektu ŘEMESLO ŽIJE!
- v dubnu proběhla soutěž Umění automechanika, která byla součástí rozsáhlé komunikační kampaně k projektu
- po celou dobu je rozvíjen portál ŘEMESLO ŽIJE! jak po obsahové stránce, tak z hlediska funkce modulů webu.

Současně s tímto projektem byly zahájeny práce na projektu ŘEMESLO ŽIJE! II, jehož smyslem je rovněž podpora učňovského školství.

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

Ve školním roce 2009/10 působilo na území hl. m. Prahy více než 1 700 škol a školských zařízení zřizovatelů: HMP, MČ HMP, soukromí zřizovatelé, registrované církve a náboženské společnosti, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti (s výjimkou vysokých škol). Přehled o většině škol a některých druzích školských zařízení na území hl. m. Prahy podle zřizovatelů podává následující tabulka. Největším zřizovatelem mateřských a základních škol jsou MČ HMP. U středních škol a vyšších odborných škol je to HMP a soukromí zřizovatelé.

Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	289	10	9	12	2	322
ZŠ	196	28	9	12	6	251
SŠ	1	108	8	82	3	202
Konzervatoře	-	4	-	2	1	7
VOŠ	-	16	5	16	1	38
ZUŠ	2	26	2	6	1	37
Střed. vol. času	2	17*	-	-	-	17
DM, internáty	-	23	6	2	3	34
DD, DD se školou	-	2	-	1	2	5
DÚ, VÚ	-	-	-	-	6	6

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

* z toho DDM 13

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2009/10 vzdělávalo 33 403 dětí v mateřských školách, 73 400 žáků v základních školách, 73 622 ve středních školách, 1 354 v konzervatořích a 6 553 studentů ve vyšších odborných školách.

Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem

Druh školy / školského zařízení	Počet		
	škol	tříd / skupin	dětí / žáků / studentů
Mateřské školy	322	1 365	33 403
Základní školy	251	3 698	73 400
Střední školy:	202	3 079	73 622
z toho:	x	x	x
obory gymnázií	72	928	24 829
Konzervatoře	7	.	1 354
VOŠ	38	262	6 553

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělání ve školách zřizovaných HMP, MČ, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 5. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou s výjimkou MŠ zřizovaných HMP, které jsou určeny pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, v základním vzdělávání počty žáků ve školách zřizovaných MČ výrazně klesají, u soukromých škol došlo oproti šk. roku 2008/09 k nárůstu o 11,9 %, u církevních škol o 2,8 %. Počet žáků ve středních školách zřizovaných HMP i soukromými zřizovateli oproti šk. r. 2008/09 poklesl. Mírný nárůst žáků dosahují konzervatoře zřizované HMP, značný pokles žáků vykazují konzervatoře zřizované soukromými zřizovateli – ve skutečnosti však nejde o pokles žáků. Výsledky statistických šetření jsou zkresleny tím, že Mezinárodní konzervatoř Praha - International conservatory Prague, s.r.o. neodevzdala přes urgence statistický výkaz o konzervatoři. Tato skutečnost

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

rovněž ovlivňuje počet vykazovaných konzervatorií na území hl. m. Prahy. Ve vyšším odborném vzdělání došlo k velkému poklesu počtu studentů s výjimkou škol zřizovaných krajem.

Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

Vzdělávání	Počet dětí / žáků / studentů											
	HMP			Soukr. zřizovatel			Církev			MČ		
	2007/08	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	2009/10
PV	338	350	343	488	518	637	293	303	363	28 721	30 115	32 033
ZV	2 226	2 226	2 267	759	939	1 051	979	955	982	73 002	70 205	68 932
SV z toho:	53 628	51 979	51 212	20 472	20 474	20 028	1 516	1 526	1 531	277	280	285
SVn	1 148	1 129	1 162	165	149	141	72	66	87	-	-	-
VL	5 715	5 281	5 067	3 126	2 837	2 668	-	-	-	-	-	-
MZv	19 241	19 209	19 098	4 832	4 840	4 809	926	913	922	-	-	-
MZo	27 164	26 360	25 885	12 349	12 648	12 410	518	547	522	277	280	285
Konz.	1 125	1 088	1 094	228	257	186	-	-	-	-	-	-
VO	2 933	3 042	3 174	3 018	2 672	2 413	913	854	771	-	-	-

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2009

Vysvětlivky k tabulce:

PV – předškolní vzdělávání
 ZV – základní vzdělávání
 SV – střední vzdělávání
 SVn – střední vzdělání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělání)
 VL – střední vzdělání s výučním listem
 MZv – střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecnou
 Mzo – střední vzdělání s maturitní zkouškou odbornou
 Konz. – konzervatoře
 VO – vyšší odborné vzdělání

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání pomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

Charakteristika mateřských škol v hl. m. Praze, změny v rejstříku škol

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Jejich rozmístění je úměrné k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, další se nacházejí ve staré zástavbě, jsou spíše rodinného typu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Z 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovateli mateřských škol 50 městských částí. Počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. m. Prahy se stabilizoval, ale u řady z nich došlo k navyšování jejich kapacit. K 30. 9. 2009 zřizovaly celkem 290 mateřských škol. Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi ve školním roce 2009/10 byl 32 033, což je o 1 918 dětí více než ve školním roce 2008/09.

Mateřské školy v hl. m. Praze jsou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části sledují, vesměs mají zpracované demografické studie a v souladu s nimi se snaží situaci korigovat. Problémy jsou zejména v okrajových MČ, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být uspokojeni ani občané s trvalým bydlištěm. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením tříd MŠ, které zatím nevyužívaly. Trend rozšiřování kapacit pokračuje i ve školním roce 2010/11.

Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2009)

Zřizovatel	Předškolní vzdělávání									
	MŠ					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu
Obec	290	1 271	32 033	110,46	25,20	289	1 266	31 969	110,62	25,25
Kraj	10	32	343	34,30	10,72	-	-	-	-	-
Soukromý	12	37	637	53,08	17,22	11	35	619	56,27	17,69
Církev	9	21	363	40,33	17,29	7	16	325	46,43	20,31
MŠMT	2	4	27	13,5	6,75	-	-	-	-	-
Celkem	323	1 365	33 403	103,42	24,47	307	1 317	32 913	107,21	24,99

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonné ukazatele, SMT MHMP

Z přehledu je patrné, že MČ sice snížily o 1 počet MŠ (byla sloučena MŠ Točitá, Praha 4 s MŠ Bezovou, Praha 4 do jedné organizace – nástupnická MŠ Bezová), ale otevřely 51 nových tříd oproti šk. r. 2008/09. Soukromý sektor otevřel 2 nové MŠ a 8 tříd navíc (Mateřská škola Lipka Praha, Opatovická 4, Praha 1, Mateřská škola Duhovka, s.r.o., Kozlovská 9, Praha 6), církev 1 novou MŠ a 3 třídy navíc oproti šk. r. 2008/09 (Křesťanská základní škola a mateřská škola Eliáš, se sídlem Předškolní 419, Praha 4-Kunratice – zařazení součásti mateřská škola).

Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl ve školním roce 2007/08 28 637 dětí, ve školním roce 2008/09 stoupl tento počet na 30 115 dětí a ve školním roce 2009/10 navštěvovalo MŠ 32 033 dětí. Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí včetně dětí mladších 3 let a dětí, jejichž rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Rodiče se také ve stále větší míře zajímali o zaměření a programové nabídky mateřských škol a v neposlední řadě i o počet dětí a počet učitelek v jedné třídě. Preferovali spíše menší třídní kolektivy v mateřských školách rodinného typu. Stále více byla využívána možnost přítomnosti rodiče v mateřské škole při adaptaci dítěte a také častěji rodiče využívali k seznámení se s MŠ „Dnů otevřených dveří“. Celkově byly mateřské školy rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Dále je třeba zmínit i stále lepší vybavenost mateřských škol včetně vybavenosti informačními technologiemi.

Ve školním roce 2009/10 bylo uvedeno do provozu 20 Center pro předškolní děti (CPD) při všech zřizovaných DDM (více v kap. II.8.2 Zájmové vzdělávání).

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Mateřské školy pracovaly ve většině případů podle vlastních školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s požadavky RVP pro předškolní vzdělávání i obecnými cíli předškolního vzdělávání. Obsahují konkrétní cíle vzdělávání, formu, obsah a časový plán, popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek, bezpečnost a ochranu zdraví dětí včetně bezpečnosti práce. ŠVP soukromých MŠ kladou důraz na individuální přístup a citlivé formování osobnosti dítěte, jsou zaměřeny na rozvoj tělesné zdatnosti s využitím sportovních, ozdravných a relaxačních aktivit (např. plavání, saunování, ozdravné pobyty u moře a v lázních), výuku AJ a ekologickou výchovu. Církevní MŠ jsou zaměřeny převážně na zdravý životní styl, poznávání přírody, ekologii a rozvoj komunikačních a řečových dovedností. Nedílnou součástí je křesťanská výchova.

Zápisy do mateřských škol

Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí. Zejména v lokalitách v okrajových částech Prahy, kde se staví nové byty a rodinné domy, poptávka přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku. Značný zájem o umístění dětí v MŠ vznikl od 1. 1. 2006 rovněž v důsledku novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kdy rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Vzrostl i zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město. Počet žádostí o přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, byl 4 462 (u MŠ zřizovaných městskými částmi nebylo vyhověno 4 212 žádostem). Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které k 31. 8. 2009 nedosáhly věku tří let, děti matek na mateřské dovolené s druhým dítětem, děti s trvalým bydlištěm mimo správní obvod (potažmo městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých dětí je podstatně zkreslen. Ve srovnání s minulým školním rokem se z uvedených důvodů také zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Velký zájem rodičů o umístění dětí do MŠ řeší městské části dalším navyšováním kapacit mateřských škol v nastávajících letech. Dále v souladu se školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ, byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě byly ve školním roce 2009/10 otevřeny na 13 základních školách a navštěvovalo je 172 dětí.

Mateřské školy s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem (ve školním roce 2009/10 5 MŠ, 8 tříd 149 dětí) byly využívány především matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Po dohodě rodičů s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Na 47 MŠ se realizovala individuální integrace 175 dětí. Oproti školnímu roku 2008/09 se počet MŠ o 2 snížil, naopak počet individuálně integrovaných dětí vzrostl o 25, což částečně omezuje prostor k individuálnímu přístupu, ale tento trend zřejmě souvisí s množstvím finančních prostředků.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají také děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Tab. č. 7 Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
Předškolní vzdělávání celkem						
Děti	2 132	9 242	10 065	9 758	2 165	41
podíl v %	6,38	27,67	30,13	29,22	6,48	0,12
Mateřské školy (bez škol pro žáky se SVP)						
Děti	2 110	9 149	9 915	9 608	2 093	38
podíl v %	6,41	27,80	30,12	29,19	6,36	0,12

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že je nejvíce dětí 4letých a 5letých.

Děti podle státní příslušnosti

Mezi děti v mateřských školách byly začleněny i děti příslušníků jiných států (např. Slovensko, Vietnam, Ukrajina, Čína, Chorvatsko, Bulharsko, Rusko, Itálie, Maďarsko, SRN, Řecko, Bělorusko). K 30. 9. 2009 jejich počet činil celkem 1 486 z celkového počtu 33 403 dětí (z toho v MŠ zřizovaných MČ 1 407 z celkového počtu 32 033 dětí, 359 dětí bylo příslušníky Evropské unie). Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo zařazení těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Předškolní vzdělávání					
Děti	31 917	206	147	701	432
podíl v %	95,55	0,62	0,44	2,10	1,29

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Spolupráce s rodiči dětí umístěných v mateřských školách byla různorodá a bohatá. Rodiče ve stále větší míře projevovali zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při úpravě interiérů, zahrad, drobných opravách a poskytováním sponzorských darů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě a dalším.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním „Dnů otevřených dveří“ pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, na přehlídce „Pražská Mateřinka“, besídkami a školními akademii. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky na internetu. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občanů a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, zejména ZUŠ, PedF UK, DDM, Městskou knihovnou, Městskou policií, Policií ČR, HZS hl. m. Prahy, VÚP a fakultami vysokých škol. Některé mateřské školy navázaly i spolupráci se zahraničím. Zejména se jednalo o spolupráci v rámci programu Sokrates – Comenius, přijetí zahraničních delegací na mateřských školách, výměnné pobyty ředitelk MŠ, výměnu zkušeností mezi pedagogickými sbory. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Některé MŠ navázaly spolupráci např. s organizacemi Asociacion Europea de Centros de Educacion Diferenciada, Institución Familiar de Educación, Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rodziny, Společnost Montessorri ČR a Montessorri Europe, s FMA Kaunas-Litva, účastní se projektu Adopce na dálku.

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídaní průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním přispěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Velkou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšit nízkou jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz učitelek byl kladen především na základy správné výslovnosti dětí a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením, které byly na některých mateřských školách zřízeny (23 tříd navštěvovalo 263 dětí). S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Městská část Praha 4 zřizovala ve školním roce 2009/10 jednu speciální mateřskou školu.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Multikulturní výchova je součástí školního vzdělávacího

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

programu školy, který vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Děti se učí nenásilnou formou vnímat rozdílnosti kultur, např. poznáváním hudby, vlajek, pohádek apod. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace a spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelek, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze, změny v rejstříku škol a školských zařízení

Ve školním roce 2009/10 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 251 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 196 základních škol (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 12 ZŠ a církev – 9 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2009/10 navštěvovalo pražské základní školy celkem 73 400 žáků. Oproti školnímu roku 2008/09 došlo k poklesu o 1 070 žáků. Na území hl. m. Prahy je také 6 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT.

Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků

Základní vzdělávání										
Zřizovatel	Základní školy					Základní školy bez škol pro žáky se SVP				
	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu
Obec	196	3 237	68 932	351,69	21,30	196	3 237	68 932	351,69	21,30
Kraj	28	287	2 267	80,96	7,90	-	-	-	-	-
Soukromý	12	75	1 051	87,58	14,01	10	61	920	92	15,08
Církev	9	69	982	109,11	14,23	5	40	764	152,80	19,10
MŠMT	6	30	168	28	5,60	-	-	-	-	-
Celkem	251	3 698	73 400	292,43	19,85	211	3 338	70 616	334,67	21,16

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nachází tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Samozřejmostí jsou odborné pracovny, školní jídelny, vybavení počítači, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště včetně skate areálů s horolezeckou stěnou. Některé školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion, plavecký bazén nebo dopravní hřiště.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená a jejich kapacita zatím převyšuje naplněnost.

S účinností od 1. 9. 2009 zanikla Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Fingerova 2186 sloučením s Fakultní základní školou Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Chlupova 1800. Název nového právního subjektu – nástupnické organizace je Fakultní základní škola profesora Otokara Chlupa Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Fingerova 2186.

Vzdělávací programy škol a školní vzdělávací programy

Od 1. 9. 2007 byla stanovena povinnost postupovat v základních školách podle platného „Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání“ vydaného MŠMT v r. 2005. Rámcový vzdělávací program stanovuje pouze základní pravidla a nahradil dosud užívané stanovené školní osnovy. Školní roky 2006/07 a 2007/08 byly ve většině ZŠ roky tvorby a úprav vlastního školního vzdělávacího programu a přípravy na jeho realizaci. Jednotlivé školní vzdělávací programy musí mít stejné cíle jako rámcový vzdělávací program, konkrétní náplň školního programu je v kompetenci dané školy, což výrazně posiluje pedagogickou autonomii, ale přináší učitelům současně i větší zodpovědnost.

Ve školním roce 2009/10 základní školy na území hlavního města Prahy vyučovaly v 1., 2., 3, 6, 7 a 8. ročníku podle vlastních školních vzdělávacích programů. Školní vzdělávací programy většinou navazovaly na předchozí vzdělávací programy, takže řada ZŠ pokračuje v realizaci rozšířené výuky některých předmětů. Rovněž některé školy a třídy nadále vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

HMP vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hlavního města Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán. Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky.

Celkem bylo ve školním roce 2009/10 individuálně integrováno 3 774 žáků ve 181 škole.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Vyučované jazyky seřazené dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk, italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2009/10 vyučován ve všech základních školách. Školy se snaží mít ve školním vzdělávacím programu zakotvenou povinnou nebo nepovinnou výuku anglického jazyka. Další cizí jazyk musí být nabídnut v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání nejpozději v 8. ročníku, je však vyučován převážně od 6. ročníku. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání absolvuje každý žák během povinné školní docházky minimálně 840 hodin výuky cizího jazyka jako povinného předmětu. Žák základní školy, který si vybere jako povinně volitelný předmět další cizí jazyk,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

absolvuje minimálně 240 hodin výuky tohoto jazyka. V rámci výuky cizích jazyků školy spolupracují se školami v zahraničí.

Některé MČ se snaží zvyšovat kvalitu jazykového vzdělávání a motivovat vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

Přestože si pedagogové prohlubovali vzdělání v jazykových a metodických kurzech, účastnili se práce v jazykových projektech, stále se projevuje nedostatek učitelů vyučujících cizí jazyk včetně problému s jejich kvalifikovaností.

Žáci podle státní příslušnosti

Z celkového počtu 73 400 žáků bylo na území hl. m. Prahy 4 474 žáků - cizinců. V porovnání se školním rokem 2008/09 se jejich počet zvýšil o 378. V ZŠ zřízených MČ se vzdělávalo 68 932 žáků, z toho žáků - cizinců bylo 4 284.

Tab. č. 10 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Žáci	68 926	478	238	2 426	1 332
podíl v %	93,90	0,65	0,32	3,31	1,82

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

V porovnání s předchozím rokem vzrostl počet žáků - cizích státních příslušníků. Ve školním roce 2002/03 se vzdělávalo na základních školách 2 765 žáků – cizinců, ve školním roce 2009/10 navštěvovalo ZŠ už 4 474 žáků - cizinců. Jedná se zejména o žáky ze zemí bývalého východního bloku, žáků - příslušníků z Evropské unie bylo 716. Vzhledem k celkovému počtu žáků na základních školách představoval podíl cizinců 6,1 %. V předchozím školním roce 2008/09 tvořil podíl cizinců 5,5 % a ve školním roce 2007/08 to bylo 5,1 % z celkového počtu žáků.

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů především díky trpělivé, soustavné a obětavé práci všech vyučujících a vychovatelek školních družin. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Děti – cizinci se poměrně snadno a rychle učí česky. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Z ustanovení § 20 odst. 5 školského zákona vyplývá krajským úřadům povinnost zajistit žákům, kteří jsou dětmi osoby se státní příslušností jiného členského státu Evropské unie a na území České republiky dlouhodobě pobývají a kteří plní povinnou školní docházku podle školského zákona, bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám. Hl. m. Praha (odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP) splnilo tuto povinnost ve spolupráci s MČ Praha 4 zajištěním bezplatné jazykové přípravy na První jazykové ZŠ v Praze 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost a přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze zemí EU a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Největším problémem je neznalost českého jazyka žáků - cizinců. Rada škol

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

řešila tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhlášovaly instituce, jako je např. MŠMT nebo jednotlivé městské části. Tyto projekty se netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků - cizinců a pod.

Problematika integrace cizinců úzce souvisí se začleňováním žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Významnou pomoc v této oblasti poskytují i jednotlivé městské části, které se snaží podporovat vznik komunitních center při základních školách.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2009/10 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 12 850 dětí (poprvé u zápisu bylo 10 668 dětí, po odkladu přišlo 2 182 dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo 1 829. Do 1. ročníků školního roku 2009/10 nastoupilo 9 433 žáků (nově přijatých bylo 9 384). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ, kterých bylo 9 642. Odklady školní docházky zásadním způsobem tato čísla neovlivňují, neboť počty odkladů se během jednotlivých let podstatně nemění.

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

Tab. č. 11 Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a starší
Základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
Žáci	115	7 042	8 960	9 156	8 673	8 350	7 274	7 102	6 572	7 142	2 637	377
podíl %	0,16	9,59	12,21	12,47	11,82	11,38	9,91	9,68	8,95	9,73	3,59	0,51
Základní školy (bez škol pro žáky se SVP)												
Žáci	115	6 994	8 781	8 943	8 455	8 114	7 011	6 786	6 207	6 744	2 314	152
podíl %	0,16	9,90	12,44	12,66	11,97	11,49	9,93	9,61	8,79	9,55	3,28	0,22

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou odchodu žáka v prvním ročníku může být dodatečný odklad povinné školní docházky, a to v případě, kdy se během prvního pololetí prokáže, že dítě není dostatečně zralé pro školní docházku. Ředitel školy pak se souhlasem zákonného zástupce dítěte rozhodne o dodatečném odkladu školní docházky. Po druhém ročníku odcházejí z běžných základních škol žáci na školy s rozšířenou výukou jazyků. Po pátém a sedmém ročníku odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplňit si ho mohou v kurzech pro získání základního vzdělání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 12 Odchody žáků ze ZŠ

Žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1.-9.(10.) ročníku	v 1.- 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
8 703	3	1	8	160	8 478	53	1 601	547

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Tato škola má kvalitní personální zázemí, zároveň má volné kapacity a nachází se v centru hlavního města. Požadované kurzy zajišťuje ZŠ Botičská i externě. Dále tento kurz zajišťuje také Základní škola, Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300 a Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., Smolkova 567/2, Praha 4.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru. Jednou ze škol, kde se věnují nadaným žákům, je Soukromá základní škola Cesta k úspěchu v Praze, s.r.o.

Přípravné třídy

V hlavním městě byly ve školním roce 2009/10 otevřeny na 20 základních školách (na 13 zřizovaných městskými částmi) přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Přípravné třídy jsou doplňovány i dětmi s odkladem povinné školní docházky. Docházka do přípravných tříd přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku ZŠ. Dvacet jednu přípravnou třídu navštěvovalo 237 dětí (13 přípravných tříd zřizovaných MČ navštěvovalo 172 žáků).

Přípravné třídy jsou zřízeny při ZŠ, které se nachází v lokalitách, pro které je typická velká koncentrace romské populace a dětí ze sociálně slabých rodin a které se řadu let zabývají vzděláváním romských žáků a žáků z méně podnětného rodinného prostředí. Jedná se zejména o ZŠ, Praha 3, Havlíčkovo nám. 10/300 a ZŠ a MŠ Praha 5 – Smíchov, Grafická 13/1060 a dále základní školy v lokalitě Prahy 7, Prahy 10, Prahy 12 a Prahy 13. Tyto školy postupně vytváří komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje romský asistent, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru romského etnika. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

přístupu, při mimotřídní a mimoškolní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky na tuto problematiku i formou grantů od jednotlivých zřizovatelů, MŠMT, MHMP i dalších institucí.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu, umožňuje účast na mimoškolních akcích.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s úřady práce v hlavním městě, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná činnost je v oblasti sociálně patologických jevů ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. Na úseku základních škol hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do učebního procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, kdy postupují ve výuce podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2009/10 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 78 speciálních tříd převážně prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 876 žáků.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků, zejména se školami v Anglii, Německu, Holandsku, Itálii, Španělsku, Portugalsku, ale i v USA či Turecku. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů (např. projekt Socrates Comenius, program Arion aj.) a jsou i školy, které umožňují propojení se zahraničními partnerskými školami pomocí e-médií. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků a jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Některé základní školy

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími. ZŠ se také úspěšně zapojily do mezinárodních projektů EU. Zejména se jedná o grantové projekty financované z prostředků ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hl. m. Prahy.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Všechny základní školy hledají cesty ke spolupráci s rodinami, neboť vzájemná důvěra může přinést dobré výsledky ve vzdělávací i výchovné oblasti. Aktivitu rodičů jsou pro školy žádoucí a mnohdy nenahraditelné. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. V menší míře mají školy možnost využívat sponzorování ze strany rodičů.

Od 1. 1. 2006 v souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty. Některé školy v uplynulém školním roce zachovávaly v určité formě podobu sdružení rodičů a přátel školy.

MČ jako zřizovatelé převážné části ZŠ podporují rozvoj materiálních podmínek vzdělávání, rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Školy hodnotí spolupráci se zřizovateli pozitivně.

Kromě toho spolupracovaly ZŠ s občanskými sdruženími (Adopce na dálku, Nadace Terezy Maxové, Člověk v tísní apod.), studijními centry (BASIC), Úřady práce atd.

Církevní školy spolupracovaly mimo jiné také s Českomoravskou provincií Římské unie řádu svaté Voršily, Komunitou Římské unie řádu sv. Voršily v Praze, Řeholním řádem, Arcibiskupstvím pražským atd.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti (slušnosti), efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni těmto odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, při četbě v literatuře žáci srovnávají úryvky psané v různých nářečích. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s výše zmíněnými občanskými sdruženími Adopce na dálku a Člověk v tísní, akce International Week nebo International Evening a také projekt Adopce na dálku – děti v Ugandě a Indii.

Prevence sociálně patologických jevů

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků, a proto je součástí ŠVP všech ZŠ.

K prevenci sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové ZŠ sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

ZŠ pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky prevence sociálně patologických jevů, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy. Proběhly besedy s Policií ČR a Městskou policií hl. m. Prahy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podpoření sebedůvěry, rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakákoliv kombinace těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě.

Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad. Některým ZŠ byl udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty, jako je např. TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Žáci se účastní různých projektů např. Kdo žije a co roste ve městě (spolupráce s MČ Praha 1), Zaostrěno na kov, Naše rybníky, navštěvují botanické zahrady, besedy, podnikají exkurze do přírodovědných stanic.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím. Církevní školy se účastnily projektu Obnova energie – spolupracují se školou v Římě.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

Tab. č. 13 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání

Vzdělávání ve středních školách	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	202	73 622	67 494	6 128
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	14	348	348	0
% z celkového počtu		0,47	0,51	0
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	46	9 290	8 857	433
% z celkového počtu		12,62	13,12	7,07
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	72	24 829	24 331	498
% z celkového počtu		33,72	36,05	8,13

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	115	33 680	31 855	1825 *
% z celkového počtu		45,75	47,20	29,78
Nástavbové studium	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	47	5 475	2 103	3 372
% z celkového počtu				

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

* z toho 32 žáků ve zkr. stud. stř. vzdělání s maturitní zkouškou

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se zvyšuje, ve školním roce 2006/07 činil 77,15 %, ve školním roce 2007/08 - 78,04 %, ve školním roce 2008/09 - 79,01 % a ve školním roce 2009/10 – 79,47 % vzdělávací nabídky pražských středních škol, podíl žáků ve všeobecném vzdělávání činil 33,72 %, což je o 0,35 % více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 14 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách (bez speciálních škol)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	184	72 465	66 337	6 128
% z celkového počtu		100	100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	2	87	87	0
% z celkového počtu		0,12	0,13	0
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	40	8 712	8 247	465*
% z celkového počtu		12,02	12,43	7,59
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	69	24 764	24 266	498
% z celkového počtu		34,18	36,58	8,13
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	Žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	109	33 458	31 665	1 793
% z celkového počtu		46,17	47,74	29,26

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Nástavbové studium	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	45	5 444	2 072	3 372
% z celkového počtu		7,51	3,12	55,02

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

* z toho 32 žáků ve zkr. stud. stř. vzdělání s maturitní zkouškou

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2009/10 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 202 středních škol různých zřizovatelů (z toho 21 škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, včetně škol při výchovných a diagnostických ústavech). Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou - všeobecné.

Hl. m. Praha ve školním roce 2009/10 zřizovalo 108 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 12 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

Tab. č. 15 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání

	školy	žáci	forma vzdělání			
			denní		ostatní	
			školy	žáci	školy	žáci
SŠ celkem	202*	73 622	199	67 494	50	6 128
z toho:						
Střední vzdělávání s výučním listem:						
	46	9 290	46	8 857	3	433
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:						
	115	33 680	113	31 855	18	1 825
SŠ s oborem vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné						
	72	24 829	103	24 331	5	498
z toho:						
se vzděláváním: 4 letým	48	8 974	48	8 476	5	498
6 letým	15	3 971	15	3 971	-	-
8 letým	40	11 884	40	11 884	-	-

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

* Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích, formách a oborech vzdělávání.

Ze 72 středních škol, které poskytují všeobecné vzdělání s maturitní zkouškou, je 48 škol, které nabízejí 4leté vzdělávání, 15 škol nabízí 6leté a 40 škol 8leté vzdělávání (některé školy nabízejí všechny tři délky studia).

Počty přihlášených a nově přijatých žáků a absolventů

K dennímu vzdělávání na střední školy v hl. m. Praze se ve školním roce 2009/10 hlásilo 39 673 uchazečů, což je o 19 572 více, tedy téměř dvojnásobek, než ve školním roce 2008/09. Skokový nárůst

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

byl způsoben legislativní změnou pravidel pro podávání přihlášek na střední školy. Počínaje školním rokem 2009/10 si každý žák mohl v 1. kole podat přihlášku na 3 střední školy. O tom, že se skutečně jednalo jen o možnost hlásit se na více škol, svědčí počet nově přijatých do 1. ročníku, kterých je dokonce o 452 žáků méně. Zájem uchazečů o druhy středního vzdělávání podává následující přehled.

Tab. č. 16 Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)

Obory	Denní studium			Ostatní formy studia		
	přihlášení (1. kolo)	nově přijatí do 1. roč.	absolventi za šk. r. 2008/09	přihlášení (1. kolo)	nově přijatí do 1. roč.	absolventi za šk. r. 2008/09
SŠ celkem	39 673	17 225	14 271	.	2 220	1 457
z toho:						
Střední vzdělávání s výučním listem:						
	.	3 201	2 528	.	146	167
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:						
	.	8 247	6 723	.	485	325
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné:						
	15 153	4 483	4 061	.	95	95
z toho:						
se vzděláním: 4 letým	6 106	2 077	2 143	.	95	95
6 letým	2 261	687	635	.	.	.
8 letým	6 786	1 719	1 283	.	.	.

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Do 1. ročníku ostatních forem vzdělávání bylo rovněž přijato méně uchazečů (o 116) oproti školnímu roku 2008/09. Nejvíce bylo nově přijatých do 1. ročníku do odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 43 – Veterinářství a veterinářská prevence, 61- Filozofie, teologie, 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Tab. č. 17 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	31	31	20	20	0	0
18	Informatické obory	3	1	248	88	240	82	0	0
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	2402	2126	681	605	758	625
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	22	17	5097	4301	1180	1050	1213	944
28	Technická chemie a chemie silikátů	5	4	523	489	99	88	79	73
29	Potravinářství a potravinářská chemie	7	5	586	546	212	190	202	184
31	Textilní výroba a oděvnictví	8	5	258	219	82	65	100	90
32	Koždělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	3	1	22	17	6	5	4	3

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	9	7	625	593	242	230	160	159
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	7	6	566	265	161	73	129	63
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1888	1875	631	631	381	372
37	Doprava a spoje	4	3	1138	889	311	235	276	207
39	Speciální a interdisciplinární obory	5	4	591	401	164	110	77	47
41	Zemědělství a lesnictví	8	5	924	754	303	256	207	154
53	Zdravotnictví	5	4	1322	1216	339	313	297	270
63	Ekonomika a administrativa	36	18	6598	4589	1897	1209	1573	1133
64	Podnikání v oborech, odvětvích	25	13	2305	1232	498	373	802	476
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	27	9	6257	2899	2025	1046	1380	701
66	Obchod	11	6	1697	1261	511	375	486	373
68	Právo, právní činnost	6	2	1919	1140	570	349	363	230
69	Osobní a provozní služby	13	6	1613	826	614	339	461	218
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	9	4	996	320	265	66	207	62
78	Obecně odborná příprava	31	25	3117	2950	882	851	544	524
79	Obecná příprava	73	39	24331	18780	4483	3529	4061	3238
82	Umění a užité umění	17	10	2073	1324	615	434	447	283
	celkem	x	x	67127	49131	17031	12524	14207	10429

Zdroj: SMT MHMP

Oborová struktura středních škol se rozšířila o skupinu 18 – Informatické obory. Nejpočetnější zastoupenou skupinou oborů středních škol v denním vzdělávání byla tradičně skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve šk. r. 2009/10 studovalo 24 331 žáků, což je o 150 žáků méně než v předchozím školním roce. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa se 6 598 žáky, skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 6 257 žáků a skupina 26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 5 097 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 22 žáků a skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 31 žákem. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300 žáků s výjimkou skupiny 31 – Textilní výroba a oděvnictví - 258 žáků a 18 – Informatické obory s 248 žáky.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 18 780 žáky, následuje Ekonomika a administrativa se 4 589 žáky. Po těchto oborech následuje Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 4 301 žákem. I tady byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kozedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 17 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 31 žákem. Pod hranici 300 žáků zůstaly skupiny oborů 18 – Informatické obory – 88 žáků, 31 - Textilní výroba a oděvnictví s 219 žáky a 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie – 265 žáků .

Nejvíce přijatých bylo už tradičně ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. V těchto skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

Tab. č. 18 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	53	53	32	32	5	5
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	5	3	236	115	112	59	55	27
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	70	70	32	32	19	19
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	74	74	32	32	10	10

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	31	31	22	22	9	9
34	Polygrafie, zpracov. papíru, filmu a fotografie	1	-	20	-	0	-	0	-
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	2	2	180	180	90	90	28	28
37	Doprava a spoje	2	1	168	58	96	33	53	8
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	15	15	0	0	0	0
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	104	104	25	25	12	12
53	Zdravotnictví	2	2	149	149	58	58	13	13
63	Ekonomika a administrativa	13	2	1191	379	282	103	383	80
64	Podnikání v oborech, odvětvích	15	2	1317	186	538	92	252	16
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	5	-	772	-	293	-	182	-
66	Obchod	1	2	86	86	0	0	41	41
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	-	607	-	257	-	138	-
69	Osobní a provozní služby	1	1	145	145	93	93	45	45
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	4	1	213	118	75	30	50	28
79	Obecná příprava	5	1	498	318	95	66	95	62
	celkem	x	x	5929	2081	2132	767	1390	403

Zdroj: SMT MHMP

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denním vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 317 žáky, následovala skupina 63 - Ekonomika a administrativa s 1 191 žákem a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 772 žáky. Nejméně zastoupenými byly skupiny 39 - Speciální a interdisciplinární obory s 15 žáky, 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie s 20 žáky a 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů s 31 žákem.

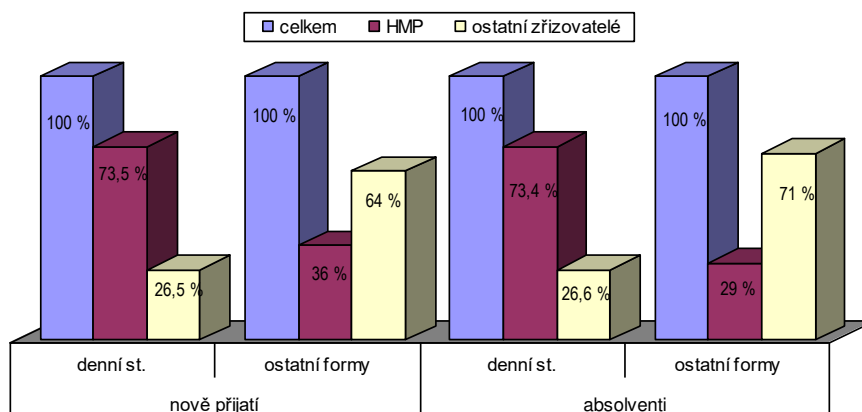
Mezi školami zřizovanými hl. m. Prahou byla na 1. místě rovněž skupina oborů 63 - Ekonomika a administrativa s 379 žáky, na 2. místě skupina oborů 79 - Obecná příprava s 318 žáky a dále skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 186 žáky. Nejméně zastoupeny byly obory ze skupiny 39 – Speciální a interdisciplinární obory s 15 žáky a ze skupiny 33 s 31 žákem.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo v oborech 64 – Podnikání v oborech, odvětvích a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, ve školách zřizovaných hl. m. Prahou v oborech 63 - Ekonomika a administrativa a 69 - Osobní a provozní služby.

Poměr mezi nově přijatými na středních školách zřizovaných hl. m. Prahou a ostatními zřizovateli ukazuje následující graf, stejně jako poměr mezi absolventy škol. Školy hl. m. Prahy přijaly k dennímu studiu středních škol o 47 % více žáků než ostatní zřizovatelé, oproti tomu v ostatních formách studia přijaly o 28 % žáků méně než ostatní zřizovatelé. Školy zřizované HMP absolvovalo v denním studiu o 46,8 % žáků více, naopak v ostatních formách studia opět méně než školy ostatních zřizovatelů, dokonce o 42 % žáků.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Graf č. 5 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí žáci a absolventi SŠ

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2009/10 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 19 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
18-20-M/01	Informační technologie	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5, Plzeňská 102	Rozšíření vzdělávací nabídky
23-41-M/01	Strojírenství – technické vybavení staveb	Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1	Rozšíření vzdělávací nabídky
26-41-M/01	Elektrotechnika - Aplikace počítačů v automatizaci a robotice	Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30	Rozšíření vzdělávací nabídky
28-44-M/01	Aplikovaná chemie	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Rozšíření vzdělávací nabídky
33-42-M/01	Nábytkářská a dřevařská výroba	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíčov 1	Rozšíření vzdělávací nabídky
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Obchodní akademie, Praha 3, Kubelíkova 37	Rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/51	Podnikání (dálková forma vzdělávání)	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíčov 1	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-42-M/02	Cestovní ruch	Soukromá střední odborná škola START, s.r.o., Praha 14, Chvaletická 918	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-42-M/02	Cestovní ruch	Bankovní akademie – Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, a.s., Praha 3, Vlkova 12,	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-51-E/02	Práce ve stravování (Studená kuchyně)	Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125	Rozšíření vzdělávací nabídky
69-41-M/01	Kosmetické služby	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	Rozšíření vzdělávací nabídky
69-41-M/02	Masér sportovní a rekondiční	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	Rozšíření vzdělávací nabídky
69-54-E/01	Provozní služby	Odborné učiliště Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6	Rozšíření vzdělávací nabídky
78-42-M/01	Ekonomické lyceum	Obchodní akademie, Praha 3, Kubelíkova 37	Rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 20 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
23-51-H/001	Zámečnick	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	Sjednocení oborové profilace
23-51-H/001	Zámečnick	Soukromé střední odborné učiliště ATHOZ spol. s r.o., Praha 4, Němčická 1749	Sjednocení oborové profilace
23-55-H/002	Klempíř – strojírenská výroba	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1	Sjednocení oborové profilace
23-61-H/001	Lakýrník	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1	Sjednocení oborové profilace
23-68-H/001	Automechanik	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	Sjednocení oborové profilace
26-41-M/002	Elektrotechnika	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5, Plzeňská 102	Sjednocení oborové profilace
26-51-H/003	Elektrikář - silnoproud	Soukromé střední odborné učiliště ATHOZ spol. s r.o., Praha 4, Němčická 1749	Sjednocení oborové profilace
26-51-H/504	Elektrotechnická výroba	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Sjednocení oborové profilace
33-41-L/006	Operátor dřevařské a nábytkářské výroby	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1	Sjednocení oborové profilace
33-57-H/502	Zpracování dřeva	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1	Sjednocení oborové profilace
36-52-H/001	Instalatér	Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1	Sjednocení oborové profilace
63-42-L/502	Technickohospodářské a správní činnosti	Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1	Sjednocení oborové profilace
64-42-M/003	Strojírenská technická administrativa	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	Sjednocení oborové profilace
66-52-H/001	Aranžér	Soukromé střední odborné učiliště ATHOZ spol. s r.o., Praha 4, Němčická 1749	Sjednocení oborové profilace

Zdroj: SMT MHMP

Školní vzdělávací programy

V souladu s novými principy kurikulární politiky, zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR a zakotvenými v zákoně č. 561/2004 Sb., zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se do vzdělávací soustavy postupně zavádí nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – státní a školní. Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují Národní program vzdělávání (dále jen „NPV“) a rámcové vzdělávací programy (dále jen „RVP“). NPV rozpracovává cíle vzdělávání stanovené zákonem a vymezuje hlavní oblast vzdělávání, obsahy vzdělávání a prostředky, které jsou nezbytné k dosahování těchto cílů. RVP vymezují konkrétní cíle, formy, délku, průběh a povinný obsah vzdělávání, a to jak všeobecného, tak i odborného podle zaměření daného oboru vzdělání. Školní úroveň představují školní vzdělávací programy (dále jen „ŠVP“), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách. ŠVP si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP. Na formulování programu, který vzniká podle konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zkušeností učitelů, podmínek školy, potřeb žáků, oprávněných požadavků rodičů, případně požadavků zřizovatele a regionu. Na zpracování jeho jednotlivých částí se podílejí samotní učitelé, a tím se stávají spoluodpovědní za jeho realizaci.

V rámci všeobecného vzdělávání byly RVP pro gymnaziální vzdělávání a gymnaziální vzdělávání se sportovní přípravou vyhotoveny do 31. 8. 2007. V oblasti odborného školství (obory vzdělání

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

s výučním listem a obory vzdělání s maturitní zkouškou) je situace složitější, neboť se RVP tvoří pro každý obor zvlášť. Současně se počet oborů redukuje z původních 800 na nových 275 koncipovaných komplexněji. Vzdělávání podle školních vzdělávacích programů v oborech odborného vzdělávání probíhá v několika etapách podle toho, jak postupuje tvorba a vydávání RVP. Podle oborů zařazených v první vlně začaly školy vyučovat 1. 9. 2009. Pro obory druhé vlně musely školy ve školním roce 2009/10 dokončit přípravu ŠVP a od 1. 9. 2010 jsou povinny podle těchto nových dokumentů začít vzdělávat. Školy, které vyučují obory vzdělání třetí vlny začnou 1. 9. 2011.

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy spolupracují s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání (Cermat) a s firmou Scio a využívají jejich testy k ověřování výsledků vzdělávání. Kromě externích možností testování má každá škola vytvořený i vlastní systém získávání informací o výsledcích vzdělávání, jako např. ročníkové práce, absolventské práce, školní srovnávací testy (tzv. vlastní vnitřní evaluační nástroje), dále zjišťování uplatnitelnosti absolventů na trhu práce a hodnocení jejich znalostí pracovníky firem, se kterými školy spolupracují, atd.

Výčet nejčastěji uplatněných forem ověřování výsledků vzdělávání:

CERMAT:	Vstupní testy z matematiky Pilotáže testových úloh a zadání pro maturitní zkoušku Pilotáž 4. ročníků SŠ Mikrosonda HELP 1 Maturita nanečisto
SCIO:	Vektor 2009 Modul 1 Mapa školy Finanční gramotnost

Mezi další uplatňované formy patří: projekt Kalibro, PISA mezinárodní projekt, PILOT GP, ESF hodnocení rozvoje klíčových kompetencí, Program Comenius - Evropské portfolio (European portfolio certificate), Dreams and Teams, NZZ - nová závěrečná zkouška (NUOV), Matematický klokan, olympiády, srovnávací testy z hlavních předmětů ve vybraných třídách, Malá maturitní zkouška ze 4 předmětů v posledním ročníku 8letého gymnázia, CEFLA - zjištění úrovně AJ, Diagnostické testy 1. ročníku z AJ a další.

Většina soukromých škol spolupracuje s Centrem pro zjišťování výsledků ve vzdělávání, uplatňují řadu forem ověřování výsledků vzdělávání, jako např. Maturita nanečisto, KALIBRO, COMENIUS, SCIO, program Stonožka, Národní srovnávací zkoušky, ověřování výsledků vzdělávání probíhá také formou vlastních srovnávacích testů a prověrek – autoevaluací.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekci

Ve školním roce 2009/2010 proběhla inspekce ČŠI na 31 školách zřizovaných HMP. K nejčastěji zkoumaným a hodnoceným oblastem patřilo:

- dodržování právních předpisů
- oblast bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívání finančních prostředků státního rozpočtu
- hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění
- výchovně vzdělávací činnost
- výuka cizích jazyků

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve svých závěrečných zprávách ČŠI většinou zkonstatovala dobré fungování středních škol, v některých případech upozornila pouze na menší nedostatky, které byly vzápětí odstraněny. Velice kladně byla hodnocena koncepční a manažerská práce ředitele a vedení Střední školy elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1, včetně vlastní kontrolní činnosti. Na nadprůměrné úrovni shledala ČŠI i poradenskou službu Odborného učiliště a Praktické školy, Praha 8, Chabařovická 4, v záležitostech výchovy a vzdělávání žáků včetně stanovení strategie na podporu žáků se sociálním a zdravotním znevýhodněním. V oblasti vytváření materiálního zázemí pro výuku odborných předmětů byla vyzdvížena práce Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Praha 10, Weilova 4.

Inspekční činnost proběhla ve školním roce 2009/10 rovněž na 25 soukromých školách. Byla zaměřena zejména na:

- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání,
- dodržování právních předpisů, které se vztahují k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání a s tím přímo souvisejících činnostech při poskytování školských služeb, poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
- soulad školních vzdělávacích programů s rámcovými vzdělávacími programy,
- využití finančních prostředků státního rozpočtu.

Na základě výsledku inspekční činnosti bylo 6 školám uloženo vrácení dotace a 1 škola byla navržena na výmaz z rejstříku škol a školských zařízení.

Výsledky ostatní kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hlavního města Prahy jako zřizovatele (hygienická stanice, odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, odbor finanční kontroly a přezkoumávání hospodaření MHMP), dále Všeobecná zdravotní pojišťovna, Pražská správa sociálního zabezpečení a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Této problematice věnují školy mimořádnou pozornost a postupují v souladu s platnou školskou legislativou, která umožňuje rozšířit a podpořit možnost individuální i skupinové integrace žáků s odlišnými vzdělávacími potřebami. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytváří školy ve spolupráci s výchovnými poradci a třídními učiteli individuální vzdělávací plány. Začleňování žáků do běžných tříd probíhá bez problémů, upřednostňován je individuální přístup. Školy ve všech případech úzce spolupracují s rodiči, velmi často využívají služeb školních psychologů, PPP, SPC, případně dalších odborných pracovišť. Integračnímu procesu významně napomáhá zapojení asistenta pedagoga. Při hodnocení žáka se přihlíží k povaze jeho zdravotního znevýhodnění. Všechny školy hodnotí integraci jako úspěšnou.

Vzdělávání nadaných žáků

Základním prvkem strategie škol ve vzdělávání mimořádně nadaných žáků je individuální přístup. V mnoha případech jsou vytvářeny individuální vzdělávací plány, jichž například hojně využívají vrcholoví sportovci. Nadaným žákům jsou vyučujícími individuálně poskytovány konzultační hodiny, je jim doporučována literatura ke studiu a je jim také dáвана příležitost účastnit se nejruznějších projektů či soutěží, často republikového či mezinárodního významu, kterou představují např. Středoškolská odborná činnost či projekty Enersol, Amavet, Stretech a další. Žáci, kteří si chtějí své znalosti více prohloubit, mohou využít široké nabídky nepovinných předmětů, volnočasových aktivit školy, zahraničních praxí či exkurzí. Žáci s výrazným talentem a motivací jsou připravováni na účast

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

v soutěžích nebo olympiádách. Účinnost tohoto přístupu se odráží např. v získávání certifikátů s mezinárodní platností.

Konkrétním příkladem péče o nadané žáky může být Malostranské gymnázium, které se účastnilo projektu Otevřená věda (absolvování stáží na odborných vědeckých pracovištích, kde žáci pracují na zadaném tématu, jehož výsledky prezentují na konferenci žáků v Akademii věd). Na Gymnáziu Elišky Krásnohorské bylo umožněno nadanému žákovi po individuální konzultaci s pedagogy na základě složení rozdílových zkoušek ze všech předmětů přecházení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské připravila v rámci projektu „Učební pomůcky pro práci s nadanými žáky“ 10 moderních učebních pomůcek s širokou variabilitou možných úloh z oblasti zapojení elektrických obvodů, měření a diagnostiky závad pro samostatnou práci nadaných žáků. Gymnázium, Praha 2, Botičská zřídila funkci mentora, který řeší individuální přístup, spolupráci s odbornými pracovišti, či účast na kurzech vysokých škol.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší, nejvyšší je zastoupení 14letých - 2 297. Nejpočetněji jsou zastoupeni 18letí a 17letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

Tab. č. 21 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22 – 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 67 494													
počet	825	1 614	1 900	2 297	6 738	13 658	14 086	14 248	8 572	2 071	687	479	319
Ostatní formy vzdělávání: 6 128													
počet	x	x	x	x	1	5	22	151	271	335	331	1 000	4 012

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka. Tito žáci tvoří téměř jednu čtvrtinu (22,99 % všech žáků středních škol).

Tab. č. 22 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	329	137	204	188	228	294	152	155	220	238	14 265	464	53	16 927
z toho nově přijatí	78	36	79	33	77	78	55	72	67	89	3 673	159	28	4 524

Zdroj: SMT MHMP

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Připravenost školského systému a jeho schopnost reagovat na měnící se podmínky patří mezi hlavní předpoklady úspěšné integrace. Ve vzdělávání cizinců se postupuje v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

v platném znění. Problematika vzdělávání cizinců na středních školách spočívá zejména ve dvou faktorech, a to stále větší otevřenosti státu a statusu české metropole. Oba tyto vlivy jsou příčinou neustále vzrůstajícího počtu cizinců vzdělávajících se na zdejších středních školách. Naprostá většina škol však nemá se začleňováním těchto žáků do kolektivu větší problémy. Školy konstatují, že cizinci vstupující do přípravy pro povolání v oborech vzdělání s výučním listem, přicházejí se slabší znalostí češtiny, a tudíž jsou méně komunikativní. Rodinné prostředí některých žáků – cizinců je nevyhovující, a proto je jim věnována zvýšená péče. U oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou bývá znalost češtiny lepší. Kolektivy tříd přijímají cizince většinou bez problémů. Studijní výsledky cizinců a jejich setrvání v přípravě pro povolání bývá obdobné jako u našich žáků.

Cizinci jsou zejména v 1. ročnících náchylnější k exkluzi z uzavřené společnosti, a proto je kladen důraz na sledování a průběžné vyhodnocování jejich zapojování do skupiny. Obecně lze ale říci, že jsou cizinci začleňováni do výuky bez závažných komplikací a neprojevují se žádné národnostní, rasové, náboženské či politické problémy.

K nejsilněji zastoupeným národům patří hlavně Ukrajinci a Vietnamci. Dále to jsou Slováci, Rusové a s odstupem jsou potom zastoupené i ostatní země.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2009/10 vzdělávalo 2 678 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 3,6 % z celkového počtu žáků. Je to o 276 žáků více než v předchozím školním roce. K nejsilněji zastoupeným národům patří Ukrajinci a Vietnamci. Dále to jsou Slováci a Rusové, s odstupem potom figurují ostatní země. Z exotických destinací lze jmenovat Nepál, Dominikánskou republiku či Pobřeží Slonoviny.

Tab. č. 23 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	73 622	70 944	328	135	1 376	839
podíl	100 %	96,36	0,45	0,18	1,87	1,14

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Jedním z významných faktorů, které ovlivňují školní vzdělávání a přinášejí cenné podněty pro jeho realizaci je spolupráce pedagogů a žáků se zahraničními partnery, účast v mezinárodních projektech a možnost osobního poznání školských systémů v různých evropských zemích.

K tradičním projektům patří Globe, Leonardo da Vinci, Socrates - Comenius, Deliberating in Democracy a další, s nimiž mají školy mnohaletou zkušenost. Z dalších projektů mezinárodní spolupráce, na kterých se ve školním roce 2009/2010 střední školy podílely, nutno jmenovat Migration, Internationale Praktika - Europäische Dimension, ESA ESTEC Education, Ekoškola, Millenium Developement Goals, Evropský parlament mládeže, Dreams and Teams a další.

Prostřednictvím každoročních výměnných pobytů mají žáci možnost uplatnit jazykové znalosti, poznat partnerské školy, zahraniční města a jejich okolí a v neposlední řadě si rozšířit poznatky a dovednosti v oblasti multikulturní a sociální. Neméně oblíbenou formou jsou poznávací zájezdy (exkurze, expedice) do zahraničních destinací. Nejčastějším cílem výměnných pobytů jsou Francie, Německo, Slovensko, Velká Británie - tedy státy Evropské unie. Nelze opomenout ani exotičtější místa, a to zejména výměnné pobyty se školami v Thajsku, USA či Mexiku. Některé kontakty se zahraničím fungují také na bázi humanitární, klasickým příkladem je projekt Adopce na dálku (země Afriky, Latinské Ameriky, Asie).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Příklady výměnných pobytů:

- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36** - dlouholetá spolupráce s Dienzenhöfferovým gymnáziem v Bamberku (SRN)
- **Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23** - partnerské školy v Bornheimu, Hamburku a nově ve Schwäbische Gmündu (SRN)
- **Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680** - výměnné pobyty se Španělskem a Mexikem (3 týdny)
- **Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150** - spolupráce s německým gymnáziem v Sundern a francouzským gymnáziem v Saint Etienne
- **Gymnázium, Praha 4, Písnická 760** - navázalo kontakty s mládežnickou organizací ve finském Oulu – uskutečnila se oboustranná výměna žáků
- **Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1** - Francie - Roche-la-Molière
- **VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48/280** - v rámci projektu Leonardo byly organizovány výměnné pobyty se studenty z turecké Adany
- **Československá akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, Střední odborná škola, Praha 2, Resslova 8** - výměnné pobyty se školami v SRN a Anglii
- **Střední odborná škola pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911** - výměnný pobyt s partnerskou školou v Ulricehamnu (Švédsko) a výměnný pobyt a spolupráce s Tatranskou akademií v Popradě (Slovensko)
- **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště – Čakovice, Praha 9, Ke Stadionu 623** - program Leonardo, v rámci tohoto projektu organizuje odborné stáže Tandem – Fond budoucnosti, v Německu a Itálii
- **Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 45/521** - spolupráce v oblasti výměnných pobytů, v organizaci odborných mezinárodních soutěží např. Německo, Švýcarsko, Anglie, Thajsko

Příklady mezinárodních projektů:

- **Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500** - projekt Deliberate in Democracy (zapojení žáků do aktuálních společenských problémů) – školy z Azerbajdžánu, ČR, Estonska, Litvy, Ruska, Ukrajiny, Rumunska, USA, aj.
- **Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5, Zborovská 45** - zapojení do AFS Mezikulturního programu
- **Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520** - projekt Dreams and Teams spolupráce s British council
- **Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1** - projekt Dreams and Teams spolupráce s British council
- **Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400** - bilaterální projekt „Esploracitta - objevování měst“ v rámci projektu Comenius
- **Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2** - projekt „Internationale Praktika – Europäische Dimension“ v Seeheim – Jugenheim (SRN), projekt „Projektwoche“ v Thale (SRN), projekt European Masterclasses „Hands on Particle Physics“ – přednášky, analýzy naměřených dat z LEPu v CERN a videokonference s prestižními univerzitami v Evropě
- **Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2** - zapojení do německého soutěžního projektu Jugend debattiert
- **Československá akademie obchodní, Střední odborná škola, Praha 2, Resslova 5** - projekt Leonardo - se školou v Holandsku, spolupráce v rámci projektu E-Twinning s partnerskou školou ve Vídni
- **Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6** - Projekt LLP – Erasmus – spolupráce se zdravotnickým zařízením ve Wuppertalu (Německo)

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- **Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1** - spolupráce se školami z Evropy – Comenius – Socrates – multicaterální projekt „Otevřené dveře do Evropy“
- **Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3** - projekt Clim@:response-able EU - spolupráce s Belgií
- **Střední škola – Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejpského 1501**- rozsáhlá spolupráce s 12 waldorfskými školami ze 7 evropských zemí na projektu Evropské portfolio
- **Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25**- projekt Poznávání školství v zemi EU

Další mezinárodní spolupráce:

- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36** - akce „Fotbal pro rozvoj“ zaměřená na rozvoj afrických zemí, člen programů „The Globe“ a „Světová škola II“
- **Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160** - spolupráce s Johannes Althusius Gymnasium – Bad Berleburg a Raabe-Schule – Braunschweig v Německu a s Collège d’Alzon – Bure Tellin v Belgii
- **Akademické gymnázium, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Štěpánská 22 a Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11**- účast na zasedání Evropského parlamentu mládeže
- **Gymnázium, Praha 10, Omská 1300** - trvalá spolupráce se vzdělávacími institucemi v Nantes (Francie) a Thale (Německo)
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18** - zapojení do programu COMENIUS – název projektu „Tourist Guides Pratur and Münster from and for zouny people“, spolupracuje na dálku s evropskými školami prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (eTwinning)
- **Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9** - mezinárodní spolupráce s centrem Bavaria - Bohemia v Schönsee
- **Střední škola – Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejpského 1501** - akce – mezinárodní konference o portfoliích. Ve dnech 10. – 12. 12. 2009 se konalo v pražském waldorfském lyceu setkání pracovní skupiny EU Comenius projektu European Portfolio Certificate Folder. Konference se zúčastnili čeští a zahraniční odborníci na tvorbu portfolií ze 7 evropských zemí
- **Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodistiště 325/1** - v rámci projektu Leonardo se uskutečnila 3týdenní stáž žáků v dostihovém centru BRS Newmarket (GB)
- **Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225** - mezinárodní prezentace účesů na základě dohody 3 partnerských škol z České republiky, Maďarska a Slovenské republiky, akci organizovala Střední škola služeb ve Stoličném Bělehradu v Maďarské republice
- **Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179** - program EU Leonardo da Vinci – odborná stáž učitelů odborných předmětů elektro v Německu, ve vzdělávacím středisku INBIT Hartha
- **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4** - škola je zapojena do projektu Leonardo – Partnerství (Slovensko, Maďarsko, Makedonie, Rakousko, Německo, Litva, Chorvatsko), zapojení školy do vzdělávacího programu firmy Toyota T – TEP

Příklad rozvojového programu:

- **Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91** - nositel projektu v operačním programu Praha - Adaptabilita – Celoživotní vzdělávání pedagogů středních škol ve zdravotně sociální oblasti

Soukromé střední školy jsou rovněž zapojeny do řady mezinárodních programů a projektů a rozvojových programů. Spolupracují se stejným typem škol, partnerské vztahy udržují se školami

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

nejen v rámci výměnných pobytů a odborných stáží žáků, účastní se v mezinárodním programu Edie (program vévody z Windsoru), dále projektů v rámci programů celoživotního vzdělávání: Comenius, Sokrates, humanitární projekt pro Afriku, Program People to people Leadership Programs, projekt Červená stužka (problematika AIDS), projekt Šance (sbírka pro děti ulice), řady projektů UNESCO (světové kulturní dědictví, ekologická výchova a výchova k lidským právům, Sedmikráska – tolerantní životní styl), projekt EVVO, projekt EDISON, Operační program Praha - Adaptabilita, spolupráce s občanským sdružením Život dětem, Člověk v tísni apod.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Hlavním důvodem spolupráce škol se sociálními partnery je utváření a rozvíjení praktických dovedností a osobnostních vlastností žáků, které jsou předpokladem pro jejich budoucí úspěšné začlenění do pracovního života. Jedná se tedy o sblížení teoretické a praktické úrovně vzdělávání, což přispívá především ke kvalitě výuky. Dále jde také často o pomoc při zajištění chodu školy jak po materiální, tak organizační a personální stránce.

Spolupráce škol s jejich partnery bývá často založena na vzájemných, oboustranně výhodných podmínkách a dlouholeté tradici. Podnikatelská sféra uzavírá se školou smlouvy za účelem získávání nových kvalitních pracovníků a možností ovlivnění vzdělávacího procesu. Ostatní instituce typu úřady práce, občanská sdružení, pedagogicko – psychologické poradny, aj., zastávají funkci nadstandardní nabídky vzdělávání či sociálního zázemí a představitelé těchto institucí pořádají ve škole přednášky, besedy, apod.

Prioritou odborných škol je zabezpečení odborného výcviku a praktického vyučování ve výrobních a obchodních organizacích nebo v oblasti služeb, například Střední odborné učiliště, Praha - Radotín, Praha 5, Pod Klapicí 11/15 při organizaci odborného výcviku zemědělských oborů vzdělání využívá tzv. školních závodů jmenovaných a dotací podporovaných Ministerstvem zemědělství – družstvo Mořina a AGRO Jesenice. Školy spolupracují s cechy a odbornými společenstvy, jako například Cech kadeřnic a kosmetiček, nebo s firmami a institucemi jako Česká televize, ČSOB, Skanska CZ, Metrostav a. s., Filmové studio Barrandov, Komora fotografů, Matrix, Microsoft, IBM, Panasonic, Eurest, s.r.o., Cukrárna Astra, Pražská gastronomie, s.r.o., Letiště Praha, Policie ČR, Siemens, ČEZ, JE Temelín, Mercedes Benz, Lufthansa, Prima a.s., Nova a.s., Česká barmanská asociace, Asociace hotelů a restaurací, Konfederace politických vězňů ČR, České dráhy, Rigips, a jiné.

Spolupráce s výrobní sférou přináší řadu pozitiv:

- žáci poznávají v průběhu vzdělávání reálný chod firmy
- žáci obdrží odměnu za svou produktivní činnost
- podnik nabízí nejlepším absolventům uplatnění v zaměstnání
- podnikatelé se seznamují se způsobem vzdělávání žáků a mohou se aktivně podílet na obsahu odborné přípravy

Na základě nepříznivých dopadů demografického vývoje, snižujícího se zájmu žáků o řemeslné obory a fatálního nedostatku řemeslníků některých profesí byl zahájen projekt „ŘEMESLO ŽIJE!“. Hlavním cílem je zvýšit atraktivitu řemesel a podpořit absolventy oborů vzdělání s výučním listem při vstupu do zaměstnání i při zahájení samostatné výdělečné činnosti. Kampaň přibližuje veřejnosti jednotlivá řemesla a pomáhá žákům 9. tříd ZŠ při výběru přípravy na budoucí povolání.

Umělecké školy spolupracují kromě jiných firem také se specifickými institucemi, jako jsou například Národní muzeum, Muzeum hlavního města Prahy, Náprstkovo muzeum, Pedagogické muzeum J.A. Komenského, Židovské muzeum, Národní galerie, Ústřední archiv, Unie výtvarných umělců a Design kabinet ČR, Strahovský klášter, Časopis Typografie, Rozhledy, nakladatelství PRIMUS a jiné. Hlavním důvodem je opět potřebné nahlédnutí do praxe.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školy také spolupracují s úřady práce, úřady městských částí Prahy, vysokými školami a s mnoha dalšími úřady, ústavy a organizacemi jako jsou Rada rodičů, pedagogicko-psychologické poradny, Národní ústav odborného vzdělávání, ústavy AV ČR, Zeměměřický úřad, Člověk v tísni, Adra, Český Rozhlas, Parlament ČR, ministerstva, aj. Důraz je kladen i na členství v nejrozličnějších asociacích (CZESHA, Česká národní komise pro osvětlování při CIE, Asociace pro popularizaci a rozvoj science fiction, o.s., Svaz zpracovatelů masa, Asociace leteckých provozovatelů ČR).

Spolupráce soukromých středních škol se zaměstnavateli rovněž probíhá formou praktického vyučování žáků v různých firmách a institucích zaměřených převážně na obchod, ekonomiku, finance, výpočetní techniku, podnikání, cestovní ruch, sociální oblast. Spolupráce škol se rozvíjí i s dalšími partnery, např. Kapka naděje, Adopce na dálku, Nadace Terezy Maxové, Bílá pastelka, Sluníčkový den, Syndikát novinářů, Asociace kuchařů a cukrářů ČR, Barmanská asociace.

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Střední školy pravidelně vysílají své žáky na nejrozličnější přehlídky a soutěže, podporují jejich účast v olympiádách a odborné činnosti všeho druhu. Úspěšní reprezentanti vytvářejí své škole dobrý obraz před odbornou i laickou veřejností a zvyšují tak její prestiž.

Příklady významných úspěchů středních škol:

- **Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3** - nejvyšší ocenění ve hře na housle a klavír v mezinárodní hudební soutěži Ibla Grand Prize - Ibla-Ragusa (Itálie), 2. místo v Mezinárodní kytarové soutěži Guitartalent 09 (Brno), 1. místo a titul absolutní vítěz a titul Laureát v Interpretační soutěži K. Ditters z Dittersdorfu a hudební klasicismus (Vidnava), 3. místo v mezinárodní klavírní soutěži Virtuosi per musica di pianoforte (Ústí nad Labem), 2. místo v mezinárodní soutěži mladých pěvců „Píseň městu“ (Kaunas, Litva) a 2. místo v mezinárodní klarinetové soutěži „Marco Fiorindo“ (Torino, Itálie)
- **Akademické gymnázium, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Štěpánská 22** - 3. místo v celostátním kole Konverzační soutěže ve Fj
- **Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7** - 2. místo v celostátním kole SOČ obor biologie
- **Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 – Michle, Ohradní 55** - 1. místo v celostátním kole SOČ - obor geologie (geografie)
- **Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500** - 1. místo v celostátní soutěži Historiáda a 3. místo v celostátním kole zeměpisné olympiády
- **Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680** - 1., 2. a 3. místo v celostátním kole Soutěže španělského velvyslanectví, 1. místo (družstvo) v Soutěži ve francouzském jazyce a frankofonních reáliích pro střední školy
- **Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160** - 1., 2., 3. místo v celostátním kole soutěže začínajících spisovatelů o Cenu Maxe Broda, 2. místo v celostátním kole debatní soutěže Cestou do parlamentu
- **Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475** - 3. místo na 41. Mezinárodní fyzikální olympiádě v Chorvatsku, 1. místo v Celostátním kole olympiády ve španělském jazyce
- **Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5, Zborovská 45/621** - 1. místo v mezinárodním kole Fyzikální olympiády v Záhřebu (Chorvatsko)
- **Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlářova 2** - 2. místo na Mezinárodní matematické olympiádě (Brémy), 1. a 2. místo na Mezinárodní přírodovědné olympiádě EUSO a 1. místo na Matematické olympiádě ČR
- **Gymnázium, Praha 6, Arabská 14** - 1. místo v Celostátním kole SOČ a 1. místo v celostátním kole Certamen Latinum
- **Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1** - 1. místo v celostátní soutěži Debatníada

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- **Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250** - 3. místo v Interdisciplinární soutěži Brno – Intersob
- **Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2** - 3. místo (družstvo) v celostátním finále zeměpisné soutěže Eurorebus
- **Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2** - 1. místo v celostátním kole Astronomické olympiády, 1. místo v soutěži ČVUT Robiáda ve vedení malých robotů a 1. místo v Literární ceně Josefa Škvoreckého
- **Obchodní akademie, Praha 1, Dušní 7** - 2. místo (2 žáci) v celostátní matematické soutěži v kategorii obchodních akademií, 3. místo za Fiktivní firmu Sfrída na Mezinárodním veletrhu Fiktivních firem
- **Obchodní akademie, Praha 8, Hovorčovická 1281** - 1. místo v celostátní výtvarné soutěži vyhlašované Klubem ekologické výchovy s tématem: „Pestrý život na planetě Zemi“, 1. místo na mistrovství ČR ve wordprocessingu
- **Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1** - 1. místo v mezinárodní soutěži v psaní na klávesnici, 1. a 2. místo v celostátní soutěži ve zpracování textů
- **Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22** - hlavní cena za kalendář roku 2010 časopisu Typografia, 3. cena za nejkrásnější knihu roku 2009 v kategorii pedagogických publikací, 1. cena za knižní vazbu a 2. cena za kaligrafii v soutěži firmy OSPAP pro střední školy, 2. a 3. cena ve video soutěži Palace Cinemas pro žáky středních škol, 1. místo v ceně Fr. Egrmayera Společnosti pro jakost
- **Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3** - 1. místo v soutěži mladých módních tvůrců AVANTGARDA 2010 - Lysá nad Labem, 2. místo ve Fashion Games 2010 Praha
- **Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9** - 1. místo v kategorii - módní doplněk v soutěži Prostějov „Doteky módy“
- **Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1** - 2. cena v kategorii malba a 3. cena v kategorii portrét v celostátní soutěži uměleckých středních a vyšších odborných škol FIGURA '09, 1. cena v celostátní soutěži „Památky UNESCO výtvarně“
- **Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3** - 2. místo v celostátní matematické soutěži průmyslových škol, 1. místo ve filmové soutěži NFT ČR Zlaté slunce, Mladá kamera 2010 – VideoCulturfest FEST 2009, Dětská filmová tvorba
- **Odborné učiliště Vyšehrad, Praha 2, Vratislavova 6** - 1. místo (družstvo) na XXI. Mistrovství ČR v plavání v Liberci organizované Českým svazem mentálně postižených sportovců, 1. místo, 2. místo – 5 žáků a 3. místo 2 žáci (v jednotlivých disciplínách) na Mistrovství ČR v atletice v Bílině organizované Českým svazem mentálně postižených sportovců
- **Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ohoz 3** - 1. místo (2x), 2. místo (2x) a 3. místo v soutěži KB Blok (za nejlepší ročníkový projekt v technologii KB Blok), 1. a 2. místo v celostátní matematické soutěži žáků SŠ vyhlášené MŠMT
- **Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294** - žák školy získal „Zlatý pohár“ na 14. ročníku mezinárodní soutěže žáků středních škol ve svařování ve Frýdku Místku, 1. místo (žáci školy) v soutěži odborných dovedností pořádané Cechem instalatérů pro žáky středních škol
- **Hotelová škola Radlická, Praha 5, Radlická 115** - 2. místo v celostátní soutěži „Napájení sluncem 2009“ (návrh plakátu pro propagaci auta na vodíkový pohon)
- **Střední škola dostihového sportu a jezdectví, Praha 5 - Velká Chuchle, U Závodistiště 325/1** - 1., 2., a 3. místo v seriálu žakovských dostihů - Hippospol Cup, 3. místo v mezinárodní soutěži žáků v Bratislavě, 2. místo na Mistrovství Evropy žakovských družstev v Belgii a 1. místo v mezinárodních dostizích žáků v Praze
- **Střední škola Náhorní, Praha 8, U Měšřanských škol 525/1** - 3. místo v soutěži mladých módních tvůrců AVANTGARDA 2010
- **Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské nám. 8** - 3. místo v pánské kategorii na Mistrovství republiky v oboru Kadeřník - HARMONIE 2010

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- ***Střední odborná škola pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911*** - 1. místo v literární soutěži v AJ společnosti SPUSA (velvyslanectví USA)
- ***Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179*** - 3. místo v ČR v soutěži družstev Zelená myš 2010, 2. místo v národním kole CzechSkills 2009 v oboru Elektrotechnické technologie
- ***Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha - Čakovice, Praha 9, Ke Stadionu 623*** - 2. místo v oboru Kuchař a 2. a 3. místo v oboru Číšník v mezinárodní soutěži v Bratislavě,
1. místo v oboru Kuchař na mezinárodním juniorském mistrovství Ostrava, 2. místo v Gastro Junior Brno Nowaco Cup
- ***Střední odborné učiliště gastronomie a podnikání, Praha 9, Za Černým mostem 3*** - 1. místo na Mistrovství ČR v oboru Aranžér v Českých Budějovicích
- ***Střední odborné učiliště služeb, Praha 9, Novovysočanská 5*** - 1. místo v mezinárodní soutěži CESOFOTO v oboru Fotograf
- ***Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299*** - 1. místo v kategorii 3D v mezinárodní soutěži Autodesk Academia Design, 1. místo v marketingu a 2. místo v celostátní soutěži Formule 1 ve školách
- ***Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 45/521*** - 1. místo v Soutěži o nejlepší houskový knedlík, Praha, 4. místo v celostátní matematické soutěži SOŠ, SPŠ, ISS a SOU vyhlašované MŠMT, 3. místo soutěži Kuchař roku 2010, 1. až 3. místo v jednotlivcích i družstvech v soutěži Gastro Junior
- ***Německá škola v Praze s.r.o. - zahraniční škola a gymnázium, Schwarzenberská 1/700, Praha 5*** - 1. a 2. místa (8 žáků) v různých kategoriích v mezinárodní soutěži Hudební mládež, postup do finále v irském Dublinu
- ***Osmileté gymnázium Bud'ánka, o.p.s., Pod Žvahovem 463, Praha 5*** - 1. a 2. místo v celostátní soutěži obřího slalomu starších žáků, 1. místo v celostátní soutěži slalomu starších žáků na Hrách IV. Zimní olympiády
- ***Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., Vrbova 1233, Praha 4*** - 1. místo v oboru Číšník a Kuchař v celostátní soutěži Gastro Junior Nowaco Cup Brno 2010, žák školy získal titul učeň roku 2009 v oboru Číšník a Kuchař
- ***Soukromá střední odborná škola umění a managementu s.r.o., Evropská 175/115, Praha 6*** - 2. místo na Mezinárodním bienále grafického designu.

Další důležité aktivity škol

Aktivitou charakteristickou pro všechny školy jsou dny otevřených dveří pro zájemce z řad uchazečů, jejich rodičů i přátel školy. Tradiční úspěšnou prezentační akcí je již po několik let podzimní výstava Schola Pragensis, kde se představují pražské střední školy široké veřejnosti, zejména však žákům posledních ročníků základních škol. Akce si v kalendáři získala své místo a pro účastníky se stala prestižní záležitostí, neboť se jí, až na malé výjimky, účastní většina středních škol hlavního města Prahy. V neposlední řadě i významná výročí založení vzdělávací instituce jsou příležitostí nejen k představení školy, ale zpravidla i pro další doprovodná vystoupení různého žánru.

Školy nabízejí svým žákům širokou škálu aktivit, které prohlubují jejich komunikační, či odborné dovednosti a rozvíjejí jejich zájmy; mezi ně patří tradičně klasické zájmové kroužky (divadelní, sportovní, jazykové, biologické, hudební, filmové a jiné). Na aktuální trendy reaguje po několik let projekt pořádaný listem MF Dnes „Studenti čtou a píší noviny“, kterého se zúčastnila řada škol. Další zájmovou oblastí je pomoc s pořádáním humanitárních projektů, charitativních sbírek a účast na akcích dobročinných spolků, například Srdíčkový den, sbírka na pomoc nemocným dětem onkologického oddělení FN Motol, Světluška, Květinový den, sbírka Adra, Adopce na dálku, atd. Několik škol nadále pokračovalo v mezinárodním geografickém projektu „Globe“.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Velmi zajímavým a rozmanitým projektem byl **16. mezinárodní veletrh fiktivních firem**, který jako každý rok pořádala studentská společnost Antre, s.r.o. z Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1, pod záštitou pražského primátora pana MUDr. Pavla Béma, ministryně školství paní PhDr. Miroslavy Kopicové a velvyslanectví USA. Veletrhu se zúčastnilo 147 nejrozličnějších firem ze 14 zemí Evropy (Belgie, ČR - celkem 83 firem, Itálie, Makedonie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Slovensko, Švédsko a Velká Británie). Z Prahy se také zúčastnilo mnoho škol, např. pořádající škola OA, Praha 10, Heroldovy sady 1; OA, Praha 1, Dušní 7; OA, Praha 6, Krupkovo náměstí 4; OA, Praha 8 Hovorčovická 1281; ČAO, SOŠ, Praha 2, Resslova 5 a mnoho dalších. Jedná se o setkání mladých a perspektivních ekonomů. Veletrh navštívila náměstkyně primátora Ing. Marie Kousalíková, velvyslanec Maďarské republiky László Szőke, velvyslankyně Jihoafrické republiky Celia-Sandra Botha, velvyslankyně Čínské lidové republiky Huo Yuzhen, velvyslanec Ruské federativní republiky Alexy Leonidovich Fedotov a velvyslanec Slovenské republiky Peter Brňo a zástupci sponzorů. Společnost Antre, s.r.o. spolupracovala při zajištění veletrhu se Střední zdravotnickou školou v Praze 10, která zajišťovala odbornou zdravotnickou službu a Bancou Academia při Bankovní akademii v Praze 3, která zajišťovala kvalitní bankovní služby.

Školy pořádaly různé kulturní akce pro žáky i veřejnost jako například Gymnázium Milady Horákové, Praha 4, Na Planině 1393/13 - Večer pro Miladu Horákovou (hudební a literární vystoupení) nebo Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3 - módní přehlídky (Dekády, Totalita do 21. století nepatří, Světová náboženství, Krása v každém věku). Školy též využívají svůj personální i materiální potenciál k provozování doplňkové činnosti. Některé poskytují zázemí vysokým školám jako cvičný prostor pro výuku budoucích učitelů. Samozřejmostí školního života jsou zajímavé a různorodé exkurze, návštěvy výstav, muzeí, soukromých firem, politických a jiných institucí.

Další vybrané aktivity některých středních škol:

- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36** - provádění nostrifikační zkoušky
- **Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7** - spolupráce s klášterem augustiniánů
- **Gymnázium, Praha 2, Botičská 1** - dramatické studio Škorně
- **Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55** - účast žáků na Pražském studentském summitu OSN
- **Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160** - pořadatel Celopražské soutěže autorské poezie pro začínající básníky
- **Gymnázium Milady Horákové, Praha 4, Na Planině 1393/13** - natáčení dokumentu japonské televize N. H. K. o výuce novodobých dějin
- **Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680** - ve škole španělský klub Aula española pro španělské občany v Praze
- **Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500** - žáci ve spolupráci s nadací Adra zorganizovali veřejnou sbírku na živelnou katastrofu na Haiti
- **Karlínské gymnázium, Praha 8, Pernerova 25** - spolupráce s nadačním fondem Františka Lukeše, který je partnerem pro dlouhodobou dobrovolnickou činnost žáků školy.
- **Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337** - dokončení a premiéra filmu „Odkaz Berty Suttnerové“ - vzdělávací dokumentární cyklus o 1. nositelce Nobelovy ceny za mír určený pro žáky středních škol. Zaměřuje se na humanismus, toleranci a respektování lidských práv a seznamuje žáky s pojmy xenofobie, rasismus a extremismus. Vznik podpořilo mimo jiné MŠMT, a MZV. Na tvorbě se podíleli žáci gymnázia.
- **Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1** - studentská reklamní agentura, zpracovává pravidelně informační letáky pro ZŠ a vyhotovuje noviny „Herold tribune“
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18** - je členem Svazu spedice a logistiky ČR (udělen akreditační certifikát) a členem Asociace leteckých provozovatelů ČR, má zastoupení v Podvýboru pro vědu, výzkum, letectví a kosmonautiku

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

hospodářského výboru Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, škole byl udělen certifikát projektu partnera IQ AUTO Sdružení automobilového průmyslu

- ***Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22*** – účast na veletrhu Reklama – Polygraf na výstavišti Praha, 10 výstav v Galerii grafické školy
- ***Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2*** - výstavy žáků ve studentské galerii Junior, výstava k oslavám 90. let od založení školy
- ***Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žitkovské náměstí 1*** - samostatná expozice školy na výstavě Hračkobraní 2010 v Kamenici nad Lipou, účast v soutěži Design Cabinetu ČR o Národní cenu za studentský design 2009 – jedna práce v katalogu oceněných
- ***Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57*** - soutěž zručnosti pro žáky 9. tříd základních škol (náborová akce)
- ***Hotelová škola Radlická, Praha 5, Radlická 115*** - organizace slavnostní prezentace 2. sborníku Literární soutěže o cenu Filipa Venclíka, mši ve školní kapli u příležitosti zahájení školního roku – celebrol arcibiskup pražský, kardinál Miloslav Vlk
- ***Střední odborná škola civilního letectví, Praha 6, K Letišti 278*** - exkurze do výcvikového centra ČSA, Call Centrum a Ground Handling, pomoc nadaci Světluška
- ***Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225*** - účesová show „Inspirace v hudbě“ na Veletrhu vlasové a pleťové Beauty Expo
- ***Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179*** - regionální vzdělávací centrum pro EVVO, realizace projektu Perspektiv 21 – Obnovitelné zdroje – perspektiva pro 21. století, vybavení Informačního centra EVVO nejnovějšími technologiemi obnovitelných zdrojů energie, 6. ročník soutěže ENERSOL 2010
- ***Střední odborná škola pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911*** - projekt „Adoptuj panenku, zachrániš dítě“

Rovněž na soukromých školách probíhala řada dalších aktivit, školy se účastní výstavy Schola Pragensis, testů IST, Multikulturního trhu, literární soutěže Cena Josefa Škvoreckého, pořádají řadu besed, např. o Janu Palachovi, organizují koncerty a výstavy výtvarných a keramických prací, připravují cvičení žáků se seniory v Domově sv. Karla Boromejského a další akce.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova má zásadní význam pro mladé lidi, kteří se připravují na život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Cílem je naučit žáky toleranci. Multikulturní výchova se prolíná celým výchovným a vzdělávacím prostředím školy. Důležité je i klima třídy.

Multikulturní výchova je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP. Neomezuje se jen na informace, které žáci získají zejména ve vzdělávacích předmětech český jazyk a literatura, cizí jazyk, občanský a společenskovední základ, dějepis, které mají s multikulturní výchovou úzkou souvislost, ale snaží se také stimulovat hodnotový systém a jednání žáků, posilovat jejich schopnosti začlenit se do multikulturních aktivit a být úspěšní v mezinárodní spolupráci. Nedílnou součástí jsou i přednášky, výstavy a společenské akce (Světluška, Děti ulice, využívání služeb Multikulturního centra Praha, spolupráce s Domem národnostních menšin v Praze). Ideálním způsobem naplňování multikulturní výchovy je cestování (školní i individuální zájezdy), výměnné pobyty žáků a možnost studia v zahraničí.

V každodenním životě je nejjednodušším prvkem výchovy soužití a vzájemné působení žáků v kolektivu, ve kterém jsou příslušníci různých etnik. Problémem někdy bývá jazyková či kulturní bariéra při jednání s rodiči těchto žáků. Vzhledem k charakteru Prahy jako české metropole, kde se nejvíce soustřeďují lidé z různých míst světa, je zdejší prostředí ideálním prostorem pro chápání

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

multikulturního světa. Odpovědnost za naplňování prvků multikulturní výchovy většina škol svěřila do působnosti učitelů společenských věd. Pro orientaci v problematice využívají vyučující odborné publikace a příručky, např. „Člověk v tísní“ nebo výukový seriál „Dovedu to pochopit“.

Prevence sociálně patologických jevů

Program prevence sociálně patologických jevů je zařazen do výuky různých předmětů již od 1. ročníků, zejména se jedná o občanskou výchovu, psychologii, ekologii, tělesnou výchovu atd. Žáci mají příležitost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí se sebeúcta, sebedůvěra a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích. Hojně se využívá různých projektů, resp. projektových dnů. Ve školním roce 2009/10 zajistily školy řadu přednášek z okruhu témat jako „Den bez cigaret“, „Šikana“, „Šikana a kyberšikana“ a další. Tyto přednášky se setkaly s pozitivním ohlasem, neboť se jednalo o odlišné výukové metody a akce byly vedeny účelně s vynikajícími odborníky z praxe. Specifické přednášky byly zajišťovány např. ve spolupráci s Policií ČR, psychology či kurátory.

Na školách pracují metodikové prevence a všechny organizace mají důkladně zpracovaný tzv. „Minimální preventivní program“. Zahrnuje většinou programy efektivního využití volného času, přednášky a semináře např. Agrese a agresivita dětí a mládeže, diagnostika specifických poruch u adolescentů a dospělých osob, ochrana člověka za mimořádných událostí, rizikové faktory životního stylu, odhalování a řešení šikany, prevence návykových látek aj. Na prevenci sociálně patologických jevů se střední školy zaměřují od vstupu žáka do školy. Již před přijímacím řízením jsou žáci i rodiče seznámeni s výchovně vzdělávacími projekty škol. Školy pořádají seznamovací (adaptační) kurzy, jejichž účelem je posilování pozitivních sociálních vazeb a vytvoření fungujících třídních kolektivů. Preventivní program je průběžný, podporuje zdravý životní styl, osobnostní a sociální rozvoj žáka, tedy i výcvik základních dovedností a návyků, které směřují k minimalizaci kázeňských problémů.

Nadstandardní aktivity v prevenci sociálně patologických jevů realizují školy: Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4, Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Praha 9, Ke Stadionu 623. Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 45/521, které jako osvědčenou metodu k utužení vztahů mezi žáky organizuje tzv. Den třídy - společnou návštěvu kulturních nebo sportovních akcí zakončenou společným slavnostním obědem ve škole.

Za neefektivnější formy prevence sociálně patologických jevů bývá považováno začlenění jedince od raného věku do některé sportovní aktivity nebo využití nabídky možností zájmové činnosti škol, jiných organizací, nebo činnosti základních uměleckých škol, které podchycují u žáků umělecké nadání. Důraz je kladen na vytvoření určitých návyků vhodného i příjemného trávení volného času a podporu zdravého životního stylu např. zákaz kouření na školách. Naopak nejčastější formy prevence jsou kromě již zmíněných besedy s odborníky např. o poruchách příjmu potravy, vedení schránek důvěry, možnosti konzultací se školními psychology, spolupráce s terapeutickými centry, s oblastními a krajskými koordinátory protidrogové prevence. V rámci projektu „VČAS“ uskutečňují některé školy exkurze v centru DROP-IN nebo se účastní projektu Řekni drogám NE!

Environmentální výchova

V době, kdy jsme svědky rychlého zhoršování stavu globálních životodárných systémů z hlediska udržitelného rozvoje, stala se environmentální výchova důležitým tématem. Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost. Z těchto důvodů se stává environmentální výchova jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Environmentální problémy, jež se v reálném světě vyskytují, se jen málokdy dají vysvětlit pouze v kontextu poznatků jedné disciplíny. Základ pro toto téma je tedy v celé řadě vzdělávacích oborů, a to jak přírodovědných – ekologie, zeměpis, biologie, chemie, tak v oborech společenských věd – občanská výchova, dějepis, či v odborných předmětech jednotlivých oborů

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

a při praktickém vyučování a odborném výcviku. Důraz je kladen na základní podmínky života, na zachování ekosystémů a na vztah člověka k životnímu prostředí. Podporuje se estetické cítění u žáků. Školy řeší začlenění prvků environmentální výchovy dle svých možností, přičemž vycházejí z tradice výuky a požadavků dnešní doby a mají snahu zapojovat se do různých projektů např. ENERSOL 2010, ESF – Nové cesty k přírodovědnému a technickému vzdělání.

Kromě vlastní výuky se naplňují cíle environmentální výchovy i jinak. Jedná se o úpravy kmenových tříd, interiéru škol i okolí. Žáci jsou zapojováni do třídění a recyklace odpadu, do úsporných opatření k šetření energií (topení, elektřina), existují i programy na využití solární energie. Na téma environmentální výchova jsou pořádány různé ekologické přednášky a kurzy, divadelní a filmová představení, žáci navštěvují různé zájmové kroužky (chovatelské, ekologické a jiné) a mohou se účastnit speciálních exkurzí například do vodárny, úložiště jaderného odpadu, čističky odpadních vod, AV ČR, atd. Tématem environmentální výchovy se dlouhodobě zabývá známé pražské ekologické hnutí Tereza, které pořádá pro školy ucelené výukové programy s převládajícím použitím metody zážitkové pedagogiky.

Dobrým příkladem aplikace environmentální výchovy do výchovně vzdělávacího procesu může být například Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 – Michle, Ohradní 55 a jeho dlouhodobý školní projekt na témata bezpečné cesty do školy, voda, odpady, prostředí školy, energie. Dále se na gymnáziu konal dvoudenní celoškolský projekt EKODUO – zaměřený především na dopravu. Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Fr. Křížíka, Praha 1, Na Příkopě 16, získala finanční příspěvek z rozpočtu městské části Praha 1 na základě grantového programu na projekt „Květinová výzdoba budovy školy“. Střední škola Náhorní, Praha 8, U Měšťanských škol 525/1 - Škola je registrována v síti M.R.K.E.V. (Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy), kterou na celostátní úrovni administruje Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina. Na základě registrace získává škola informace o současných ekologických problémech a jejich možném řešení. Škola dále spolupracuje s Klubem ekologické výchovy o.s. (KEV). Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160 se přihlásilo do prestižní akce k získání titulu Ekoškola.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Východiskem pro výuku je Strategie udržitelného rozvoje ČR, schválená usnesením vlády ČR č. 1242 dne 8. 12. 2004. Také tato oblast je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP. Obdobně jako environmentální výchova i výchova k udržitelnému rozvoji je většinou zařazena do více předmětů (občanská výchova, základy ekologie, ekonomie, geografie, biologie, chemie, fyzika). Častou formou výstupů jsou referáty a prezentace. Dominantní je výchova k pochopení lidských práv, odpovědnosti, procvičování úsudku a kritických schopností. Žáci se učí zkoumat a zaujímat postoj k sociálním, ekonomickým a politickým problémům, k přírodě, vnímat existenci národnostních menšin, jejich kulturu a životní styl. Uvědomění si vlastních práv a odpovědnosti je stavěno na znalostních, zkušenostních a hodnotových základech, které spolu souvisí a vzájemně se ovlivňují.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4, v rámci grantu zpracovala výukový program „Trvale udržitelný rozvoj v automobilovém průmyslu“. Na odloučeném pracovišti školy pracuje ekologická mycí linka automobilů a na všech pracovištích školy je kladen důraz na třídění odpadu, šetření surovin a energií. Doplnkovými aktivitami je pak spolupráce s ekocentry a exkurze do tematicky vhodných provozů. Udržitelný rozvoj řeší šetrné využívání přírodních zdrojů a udržitelné chování každého člověka i lidstva. Obchodní akademie, Praha 8, Hovorčovická 1281 a Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 obdržely diplom Škola udržitelného rozvoje 1. stupně (uděluje se na 3 roky Klubem ekologické výchovy).

II.4 Konzervatoře

Konzervatoře jsou specifickým druhem škol. Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hlavní město Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova.4

Ve školním roce 2009/10 studovalo na pražských konzervatořích 1 354 žáků. Ve 2 soukromých konzervatořích studovalo 186 žáků. Tyto informace však nejsou přesné, protože jeden soukromý subjekt přes urgenci odboru SMT MHMP i ÚIV neodevzdal statistický výkaz o konzervatoři. Proto je také v tabulce uvedeno pouze 7 konzervatoří. Žádná konzervatoř nevykazuje ostatní formy vzdělávání.

Tab. č. 24 Konzervatoře – denní forma vzdělávání

Zřizovatel	Školy			Žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2008/09
	Celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
Kraj	4	3	1	1 094	197	129
Soukromý	2	-	2	186	10	24
MŠMT	1	1	-	74	11	10
Celkem	7	4	3	1 354	218	163

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele, statistický výkaz S 9-01 o konzervatoři k 30. 9. 2009

V pražských konzervatořích studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí téměř 48,4 % z celkového počtu žáků (dostupného počtu žáků). Nejvíce je ze Středočeského kraje – téměř 11 %. Přesto poklesl oproti šk. r. 2008/09 počet dojíždějících o 6,3 % (z 696 žáků na 655), počet nově přijatých nepatrně vzrostl (ze 114 na 122 žáků).

Tab. č. 25 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	55	29	47	31	78	64	25	35	39	24	148	62	18	655
z toho nově přijatí	7	13	7	6	10	9	6	5	4	9	23	22	1	122

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 16letí až 22letí. Žáci 12letí, 11letí a mladší jsou spíše výjimkou, tvoří pouze necelá 4 % z celkového počtu.

Tab. č. 26 Věkové složení

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21 letí	22 – 24letí	25letí starší
počet	15	40	26	36	69	144	142	133	132	132	130	226	129
podíl v %	1,11	2,95	1,92	2,66	5,10	10,63	10,49	9,82	9,75	9,75	9,60	16,69	9,53

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Stejně jako na ostatních druhích a typech škol se i na konzervatořích vzdělávají žáci – cizí státní příslušníci. Z celkového počtu žáků na konzervatořích tvoří 5,76 %. Se začleňováním cizinců a příslušníků národnostních menšin nejsou na konzervatořích problémy. Naopak tento typ škol přirozeně počítá s vhodnějšími podmínkami pro multikulturní prostředí. Nejvíce cizinců pochází ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska, Japonska či Kypru.

Tab. č. 27 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	1 354	1 276	28	17	23	10
Podíl v %	100	94,24	2,07	1,25	1,70	0,74

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2009/2010 proběhla inspekce ČŠI pouze na 1 konzervatoři (stížnost absolventky na postup zkušební komise při komisionálních zkouškách). Komise ČŠI neshledala žádné pochybení na straně školy.

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce vykazují konzervatoře tradičně velmi široký rozsah aktivit. Všechny mezinárodní aktivity směřují převážně k navazování nových kontaktů se zahraničními partnery, školami a institucemi. Konzervatoře každoročně pořádají řadu vystoupení v zahraničí, výměnné pobyty žáků i pedagogů, stáže zahraničních pedagogů na školách a účastní se mezinárodních soutěží a festivalů. Důležitou roli v otázce mezinárodních vztahů hraje i členství školy v mezinárodních organizacích. Příklady činnosti:

- **Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1** - realizace projektu financovaného z Norských fondů zaměřeného na rozvoj talentů
- **Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41** - spolupráce se zahraničními tanečními školami např. University of Brighton, School of Art (Velká Británie), účast v mezinárodních programech International Visegrad Fund: mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové, členství v mezinárodních organizacích ELIA/European League of Institutes of the Arts
- **Taneční centrum Praha – konzervatoř o.p.s., Praha 5, Pod Žvahovem 463** - tradičně pořádala Letní taneční workshop, Letní taneční školu, dále spolupracuje s Jazzovou akademií v Rakouském Gratzu
- **Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4, Roškotova 4** – členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Konzervatoře se zúčastnily řady mezinárodních festivalů, mezinárodních soutěží, přehlídek apod.

- **Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1** - Mezinárodní soutěž Pražský pěvec - 1., 2. místo, Mezinárodní klarinetová soutěž „Marco Fiorindo“ (Itálie) - 1. místo, Mezinárodní klavírní soutěž (Paříž, Francie) - 2. místo, Mezinárodní smetanovská klavírní soutěž v Plzni - 1. místo, Mezinárodní smyčcová soutěž G. Th. Telemanna v Poznani (Polsko) - 2. místo, Mezinárodní akordeonová soutěž v Pule (Chorvatsko) - 1. místo, Mezinárodní pěvecká soutěž (Vrable, Slovensko) - 1. místo, Mezinárodní houslová soutěž v Ústí nad Orlicí - 1. místo a titul absolutního vítěze, Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro - 2. místo a titul laureáta
- **Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4** - Mezinárodní soutěž v Rajčkových Teplicích (strunné nástroje) - 3. místo

Další důležité aktivity škol

- **Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1** - Mladý klavír – 4. ročník soutěžní přehlídky mladých klavíristů, Flétnový den – 13. ročník, fórum pro mladé flétnisty z celé ČR, mezinárodní letní klavírní kurzy, cyklus Studenti Pražské konzervatoře svým vrstevníkům
- **Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7** - spolupráce s Národním divadlem v představení La Sylphide a Labutí jezero, spolupráce se Státní operou Praha, ve spolupráci s japonskými inscenátory nastudována taneční fantazie Děvčátko se sirkami (uveдена v 10 reprízách ve Stavovském divadle v Praze), samostatná vystoupení na Nové scéně ND, v Městské knihovně, v Divadle ABC, spolupořadatel baletní soutěže Zlaté Pointy ve Štětíně
- **Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – Braník, Roškotova 4** - jazzový koncert v Kapli sv. Máří Magdalény v Jindřichově Hradci, koncert v Sále Martinů HAMU, koncert v cyklu Libeňské jaro mladých, koncert Big Bandu KJJ na oslavách 65. výročí Pražského povstání na Staroměstském nám., prezentace školy v Bruselu
- **Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41** – projekty pro základní školy (hodinový program „O tanci, jeho barvách a vůních“)

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

Pro zkvalitnění výuky a zvýšení ceny absolventů konzervatoří na trhu práce školy vyvíjejí značné úsilí v oblasti spolupráce s různými sociálními partnery ze všech oblastí souvisejících s obory vzdělávání v konzervatořích. Právě zde žáci přebírají odpovědnost za vybrané odborné, umělecké a společenské aktivity. Nejčastěji se jedná o zajišťování odborných praxí žáků, exkurze a odborné přednášky, případně poskytování studijních materiálů a zajištění uplatnění absolventa.

Mezi významné sociální partnery patří např. Český rozhlas, Česká televize, Národní divadlo v Praze, Národní divadlo v Brně, Státní opera v Praze, Česká filharmonie, Symfonický orchestr Hlavního města Prahy, Taneční katedra HAMU, Taneční sdružení ČR, Studio Barrandov, Divadlo pod Palmovkou, Švandovo divadlo. Příkladem je Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – Braník, Roškotova 4, jež je členem v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ a spolupracuje s Českým rozhlasem. Taneční konzervatoř hl. m. Prahy, Praha 1, Křížovnická 7, spolupracuje s Národním divadlem v Praze, taneční katedrou HAMU a Tanečním sdružením ČR.

Multikulturní výchova, environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Multikulturní a environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji probíhá stejným způsobem jako na ostatních středních školách, ovšem s využitím specifického uměleckého vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Prevence sociálně patologických jevů

Na konzervatořích je řešena hlavně v rámci předmětů občanská nauka a pedagogika ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami a za přítomnosti výchovných poradců. Zpracovány jsou minimální preventivní programy, které mají napomoci vytvořit podnětné prostředí pro výchovu a směřování žáků ke zdravému životnímu stylu. Při vytváření optimálních podmínek pro prevenci sociálně patologických jevů se využívá i nejrůznějších projektů, například projekt „Škola – zóna bez drog“. Cílem je vytváření dobré školní atmosféry a rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky.

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělávání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2009/10 působilo v hl. m. Praze celkem 38 vyšších odborných škol (16 zřizovaných hl. m. Prahou, 13 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 660 studentů v denní formě vzdělávání (6 553 studentů včetně ostatních forem vzdělávání). Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 899 (2 602 včetně OFV) studentů. Studium ve školním roce 2008/09 ukončilo 1 208 (1 475 včetně OFV) studentů.

Ve školním roce 2009/10 se na Střední škole slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48 začal vyučovat obor vyššího odborného vzdělávání a škola byla zapsaná do rejstříku škol a školských zařízení s novým názvem Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48. Do 1. ročníku oboru 26-47-N/09 Přenosové a síťové technologie bylo přijato 18 studentů.

Tab. č. 28 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

Zřizovatel	Školy celkem	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání			
		Školy	Studijní skupiny	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2008/09	Školy	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2008/09
Kraj	16	16	121	2 411	1 040	575	6	763	348	137
Soukromý	16	16	109	1 627	593	517	10	786	243	106
Církev	6	5	32	622	266	116	4	149	55	24
Ostatní	1	-	-	-	-	-	1	195	57	-
CELKEM	39	37	262	4 660	1 899	1 208	21	1 893	703	267

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele; statistické výkazy

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denním vzdělávání byla skupina 53 – Zdravotnictví s 837 studenty (školy HMP 514 studentů), následovala skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče se 819 studenty (školy HMP 591 studentů) a skupina 82 – Umění a užité umění s 603 studenty (školy HMP 343). Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie se 14 žáky a 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 27 studenty. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou byla nejméně zastoupena skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie a 64 – Podnikání v oborech, odvětvích shodně s 27 studenty. Skupiny oborů 61 - Filozofie, teologie a 65 – gastronomie, hotelnictví a turismus nebyly ve školách zřizovaných hl. m. Prahou vůbec otevřeny.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 29 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	81	81	33	33	21	21
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	4	2	166	80	67	44	44	16
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	27	27	17	17	0	0
37	Doprava a spoje	2	1	134	58	64	36	0	0
53	Zdravotnictví	5	2	837	514	299	199	198	123
61	Filozofie, teologie	1	-	14	-	5	-	1	-
63	Ekonomika a administrativa	8	2	380	237	218	141	147	54
64	Podnikání v oborech, odvětvích	6	1	473	27	141	0	147	28
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	-	335	-	102	-	124	-
68	Právo, právní činnost	4	1	374	209	133	55	156	75
72	Publicistika, knihovnictví, informatika	2	1	417	244	192	101	87	50
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	819	591	400	298	159	121
82	Umění a užité umění	8	6	603	343	228	116	124	87
	celkem	x	x	4660	2411	1899	1040	1208	575

Zdroj: SMT MHMP

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena skupina 68 – Právo, právní a veřejnoprávní činnost se 419 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou skupina 53 - Zdravotnictví s 257 studenty. Nejméně zastoupeny byly nově zařazené skupiny: 37 - Doprava a spoje se 7 studenty, 65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus se 12 studenty a 39 - Speciální a interdisciplinární obory s 23 studenty. Skupiny oborů 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 37 - Doprava a spoje, 61 - Filozofie, teologie, 64 – podnikání v oborech, odvětví a 65 - Gastronomie, hotelnictví a turismus nebyly ve školách zřizovaných HMP vůbec otevřeny.

Tab. č. 30 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání

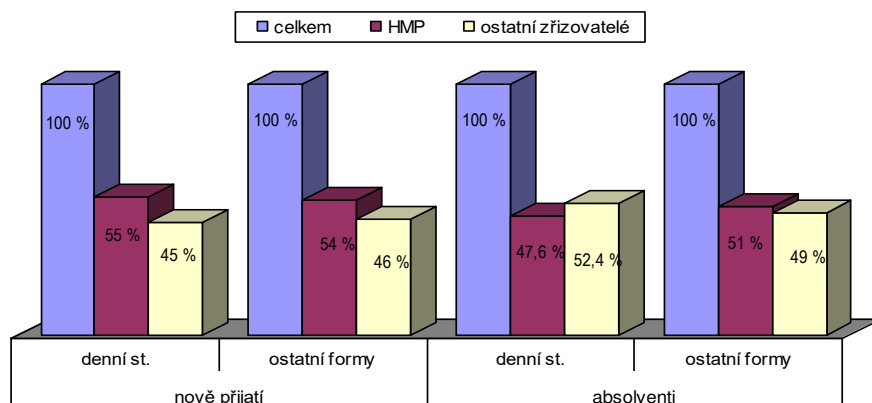
kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti		absolventi za šk. rok 2008/09 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	2	-	72	-	43	-	0	-
37	Doprava a spoje	1	-	7	-	7	-	0	-
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	23	23	22	22	0	0
53	Zdravotnictví	4	2	399	257	138	97	130	93
61	Filozofie, teologie	2	-	55	-	41	-	6	-
63	Ekonomika a administrativa	5	1	156	75	86	58	24	0
64	Podnikání v oborech, odvětví	4	-	160	-	59	-	18	-
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1	-	12	-	12	-	0	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	1	419	107	72	19	27	0
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	1	1	33	33	0	0	14	14
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	362	268	166	152	48	30
	celkem	x	x	1698	763	646	348	267	137

Zdroj: SMT MHMP

Poměr mezi nově přijatými a absolventy na vyšších odborných školách zřizovaných hl. m. Prahou a ostatními zřizovateli ukazuje následující graf. Školy hl. m. Prahy přijaly k dennímu studiu vyšších odborných škol o 10 % více studentů než ostatní zřizovatelé, v ostatních formách studia o 8 % studentů více než ostatní zřizovatelé, čímž se obrátil poměr oproti šk. r. 2008/09. Školy zřizované HMP absolvovalo v denním studiu o 3,8 % studentů méně, v ostatních formách studia o 2 % studentů více než školy ostatních zřizovatelů. Poměr oproti předchozím školním rokům se začíná pomalu obracet ve prospěch škol zřizovaných hl. m. Prahou

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Graf č. 6 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí studenti a absolventi VOŠ

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2009/10 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, nahrazení dobíhajícího oboru, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 31 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Změna vzdělávací struktury - nové obory

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
26-47-N/01	Informační technologie	Institut informatiky – Vyšší odborná škola, s.r.o., Praha 5, Radlická 591/115, P5	Nově akreditovaný obor
37-41-N/02	Letecká doprava v cestovním ruchu	VOŠ – Vyšší obchodní podnikatelská škola s.r.o., Praha 1, Masná 13	Nově akreditovaný obor
39-43-N/01	Diplomovaný oční optik	Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Nově akreditovaný obor
53-41-N/01	Diplomovaná všeobecná sestra	Vyšší odborná škola zdravotnická Suverénního řádu maltézských rytířů, Praha 2, Ječná 33,	Nově akreditovaný obor
63-41-N/01	Mezinárodní obchodní styk	Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, spol. s r.o., Praha 7, Ortenovo nám. 34/1275	Nově akreditovaný obor
82-41-N/12	Reklamní tvorba	Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy, s.r.o., Praha 4, Pošepného nám. 2022	Nově akreditovaný obor
82-47-N/01	Herectví a moderování	Vyšší odborná škola herecká s.r.o., Praha 4, Hadovitá 1023/7	Nově akreditovaný obor
82-47-N/03	Herectví s loutkou	Vyšší odborná škola herecká s.r.o., Praha 4, Hadovitá 1023/7	Nově akreditovaný obor

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 32 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Změna vzdělávací struktury - zrušené obory

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
63-31-N/026	Firemní management	Vyšší odborná škola ekonomicko-právní, s.r.o., Praha 9, Kytlická 757	Ukončení platnosti učebních dokumentů

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Akreditované vzdělávací programy

Vzdělávací program v příslušném oboru vzdělání pro jednotlivou vyšší odbornou školu podléhá akreditaci. Veškeré realizované vzdělávací programy pro VOŠ zřizované hl. m. Prahou byly v předcházejících školních letech schváleny Akreditační komisí MŠMT a výuka v návaznosti na jejich platnost je postupně od 1. ročníků realizována. Většina soukromých vyšších odborných škol předložila akreditační komisi MŠMT nově zpracované vzdělávací programy, které byly akreditovány. Některé VOŠ na přípravě vzdělávacích programů intenzivně pracují.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21letých (1 306). Podrobný přehled podává následující tabulka.

Tab. č. 33 Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25 až 29letí	30 až 34letí	35 až 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 553											
počet	4	556	1 110	1 306	1 024	584	310	597	399	259	404
denní forma vzdělávání: 4 660											
počet	4	540	1 054	1 213	921	477	202	201	26	15	7
ostatní formy vzdělávání: 1 893											
počet	-	16	56	93	103	107	108	396	373	244	397

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2009/10 vzdělávalo 142 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 2,17 % z celkového počtu studentů.

Tab. č. 34 Studenti podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	6 553	6 411	55	5	61	21
Podíl v %	100,00	97,83	0,84	0,08	0,93	0,32

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do realizace vzdělávacího programu Evropské unie Leonardo, Socrates - Comenius a dále do programu Erasmus. Příklady spolupráce:

- *Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18* - spolupráce na dálku s evropskými školami prostřednictvím informačních a komunikačních technologií (eTwinning)
- *Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha 4, Pacovská 350* – s irskou školou Institut of Technology Sligo realizuje bakalářský studijní program pro absolventy VOŠ, škola je zapojena do programu ERASMUS
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – Braník, Roškotova 4* - členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- **Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a** - partner v operačním projektu Adaptabilita – Celoživotní vzdělávání pedagogů středních škol v zdravotně sociální oblasti

Soukromé školy se rovněž zapojují do vzdělávacího programu Evropské unie, mají partnerské školy ve Vídni a Bruselu, spolupracují s Komorou znalců Slovenské republiky.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Školy spolupracují s řadou partnerů, které si vybírají podle svého zaměření. Zejména se jedná o Asociaci vyšších odborných škol, Hospodářskou komoru, firmu PRE distribuce a.s., PRE měření a.s., ČD Praha, Elektrizace železnic, ČKD DIZ a.s., DEKRA Klíčany, BOSCH Praha, divadla, televizi Z1, časopisy a dalšími.

Například Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a dlouhodobě aktivně spolupracuje s Asociací vzdělavatelů v sociální práci a s několika dalšími odbornými pracovišti v sociální oblasti, kde je realizována praxe studentů. Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 spolupracuje s Muzeem Hlavního města Prahy, Národní galerií – Sběrka orientálního umění, Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur, Národním muzeem a Historickým muzeem.

Součástí vzdělávacích programů vyšších odborných škol jsou odborné praxe studentů na vybraných pracovištích např. nestátní neziskové organizace, úřady městských částí, úřady práce, finanční instituce, zahraniční obchodní a průmyslové firmy.

Soukromé vyšší odborné školy dále spolupracují s některými sdruženími a asociacemi, jmenovitě Sdružením škol vyššího studia – CASPHE, Asociací vyšších odborných škol, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, Asociací cestovních kanceláří, Asociací metodiků AMATE, Asociací učitelů angličtiny, Asociací znalců a odhadců ČR, Filozofickou fakultou.

Církevní vyšší odborné školy navázaly v oblasti odborné výuky dlouhodobou spolupráci se Studiem Velehrad Olomouc při realizaci studijní specializace TV publicistiky a společností OMEN, společnost pro kulturu a umění o.p.s. při realizaci studijní specializace kulturní publicistiky. V rámci projektu Rozvoj a inovace studijního programu VOŠP – vzdělávací dílna webové žurnalistiky z Operačního programu Praha - Adaptabilita byla uzavřena také smlouva o partnerství s firmou Ekonomia, a. s., jejímž předmětem je partnerství a vzájemná spolupráce smluvních stran za účelem zajištění realizace uvedeného projektu.

Další důležité aktivity škol

Mezi další důležité aktivity patří také dobrovolnická aktivita studentů školy a nejrůznější charitativní projekty, členství v nejrůznějších asociacích a svazech, pořádání výstav, účast a prezentace na veletrzích (Horech, MADI, Gaudeamus 2010), konferencích, workshopech apod.

Příklady aktivit:

- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18** - člen Svazu spedice a logistiky ČR (udělen akreditační certifikát), člen Asociace leteckých provozovatelů ČR, zastoupená v Podvýboru pro vědu, výzkum, letectví a kosmonautiku hospodářského výboru Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, škole udělen certifikát projektu partnera IQ AUTO Sdružení automobilového průmyslu.
- **Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9** organizuje výstavy k významným výročím školy „130+90 = 2 jubilea jedné školy“ v Galerii E. Palečkové a Muzeu Policie ČR

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- *Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2* - prezentace studentů vyšší odborné školy v kině Aero
- *Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3* - oděvní model pro MISS ČR, který zvítězil reprezentoval hl. město Prahu, projekt 3 YEARS OF FASHION, který umožnil nadaným studentům vyšší odborné školy prezentaci modelů formou módní přehlídky a výstavy v Mozartu
- *Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a* - dobrovolnická aktivita studentů školy, spolupráce s neziskovou organizací ADRA, nejrozličnější charitativní projekty, např.: Bílá pastelka, Dny seniorů, prezentace na Veletrhu sociálních služeb
- *Vyšší odborná škola herecká s.r.o., Praha 4, Hadovitá 1023/7* prezentuje výsledky své práce na vlastní stálé divadelní scéně Pídivadlo na Praze 7,
- *Institut informatiky – Vyšší odborná škola, s.r.o., Praha 5, Radlická 591/115* je akademií společnosti Oracle, studenti získali ve školním roce 2009/2010 první certifikáty Oracle Certified Associate.

Úspěšnost v soutěžích, olympiádách, na festivalech

- *Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2* - Filmový festival Anifest – 1 z hlavních cen za krátký animovaný film.

II.6 Vzdelávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2009/10 fungovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením, zřizovaných hl. m. Prahou. Jednotlivé školy nabízejí vzdělávání dětem a žákům s různým zdravotním postižením. Kromě Hl. m. Prahy jsou dalšími zřizovateli těchto škol soukromé subjekty, církve, MŠMT a jedna MČ. Přehled o počtu škol podle zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 35 Počet škol podle zřizovatele

Zřizovatel	Právní subjekty	z toho součástí:			
		MŠ	ZŠ	SŠ	Konzervatoře
Obec	1	1	0	0	0
Kraj	38	15	32	11	0
Soukromý	8	3	2	3	0
Církev	6	3	4	2	0
MŠMT	4	2	2	4	1
Celkem	57*	24	40	20	1

Zdroj: SMT MHMP

*Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Tabulka č. 37 nabízí přehled škol zřizovaných HMP, které poskytují vzdělávání dětem a žákům podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání jsou nejčastější vady řeči a kombinované vady. V základním vzdělávání je nejvíce škol, které poskytují vzdělávání žákům s mentálním postižením a kombinovanými vadami. Nejvíce žáků navštěvuje školy pro žáky s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a kombinovanými vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením, kombinovanými vadami, zrakovým postižením a tělesným postižením.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 36 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení

Zdravotní postižení celkem	Celkem		MŠ		ZŠ		SŠ	
	školy	děti/žáci	školy	děti	školy	žáci	školy	žáci
	x	3 052	x	269	x	2 325	x	458
z toho: mentální	28	1 325	2	11	20	1 194	6	120
zrakové	3	92	0	6	1	10	2	76
sluchové	8	188	2	17	3	119	3	52
vady řeči	16	265	7	107	7	156	2	2
tělesné	10	152	3	36	4	59	3	57
kombinované vady	21	366	6	42	11	246	4	78
autismus	13	111	3	27	7	72	3	12
vývojové poruchy učení	10	344	1	7	6	276	3	61
vývojové poruchy chování	9	209	3	16	6	193	0	0

Zdroj: SMT MHMP

V přehledu nejsou zahrnuty počty žáků ve školách při zdravotnických zařízeních, školami byl zaevidován pouze počet hospitalizovaných dětí a žáků, o které jednotlivé školy v průběhu školního roku 2009/10 pečovaly (v MŠ se jednalo o 262 dětí, v ZŠ o 342 žáků).

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu.

Tab. č. 37 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem dojíždějících
počet žáků celkem	20	5	8	10	19	14	6	-	5	23	452	39	1	602
z toho nově přijatí	5	3	2	2	5	2	1	-	3	1	104	13	-	141

Zdroj: SMT MHMP

Do škol samostatně zřízených hl. m. Prahou pro děti a žáky se zdravotním postižením dojíždělo ve školním roce 2009/10 celkem 602 dětí a žáků s trvalým pobytem v jiném kraji, což je o 12 více než ve šk. r. 2008/09. Největší podíl dojíždějících tvořili děti a žáci ze Středočeského kraje – 75,1 %, tj. o 3,7 % více než ve školním roce 2008/09. Nově přijatých z celkového počtu dojíždějících bylo 23,4 %, což je o 5,1 % více.

Školní vzdělávací programy

V mateřských školách a základních školách se ve sledovaném období pracovalo podle školních vzdělávacích programů. Při tvorbě ŠVP bylo přihlíženo ke specifickým potřebám žáků jednotlivých speciálních škol i k materiálně technickému vybavení škol. Ve školním roce 2009/2010 probíhaly úpravy a aktualizace školních vzdělávacích programů podle zpětné vazby pedagogů školy. Na ZŠ speciálních se školní vzdělávací programy ověřovaly.

Na Gymnáziu pro zrakově postižené a Střední odborné škole pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115 pedagogičtí pracovníci školy vypracovali ŠVP pro obor vzdělání – Obchodní škola Na cestě poznání, který vstoupil v platnost k 1. září 2010. ŠVP byl vytvořen na základě RVP Obchodní škola

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

a vychází vstříc potřebám žáků se zrakovým postižením, případně s jinou formou zdravotního postižení.

Na Střední škole Aloyse Klara, Praha 4, Vídeňská 28 se od 1. září 2009 vyučují podle ŠVP obory Čalouník, Knihař, Keramik, Rekondiční a sportovní masér a Textilní výtvarnictví, od 1. září 2010 obory Keramická výroba a Podnikání.

V Jedličkově ústavu a MŠ a ZŠ a SŠ pedagogové připravovali ŠVP pro obchodní školu s výhledem na rozložení učiva do tří let a zavedení více hodin praxe.

Nadané žáky vzdělávají speciální školy pouze v ojedinělých případech. Většinou se jedná o nadání v oblasti výtvarného či hudebního umění, případně výrazných matematických dovedností u dětí s vysokofunkčním autismem. Pokud se v rámci hospitalizace objeví nadaný žák ve škole při zdravotnickém zařízení, pedagogové uplatňují individuální přístup.

Ověřování výsledků vzdělávání

V průběhu školního roku školy vyhodnocovaly plnění individuálních vzdělávacích plánů. Výsledky vzdělávání byly ověřovány standardními metodami – klasifikace známkováním, slovní hodnocení, případně kombinace obou variant. Výsledky vzdělávání žáků byly hodnoceny také v rámci pedagogických rad, při hospitační činnosti, při kontrolách sešitů, plnění tematických plánů nebo rozborů žakovských prací. Základní škola a Střední škola, Praha 4, Kupeckého 576 používala sadu vlastních standardizovaných evaluačních testů vytvořených v předchozím školním roce.

V případě škol při zdravotnických zařízeních jsou výsledky vzdělávání po dobu hospitalizace ověřovány ústní a písemnou formou s použitím klasifikace nebo slovního hodnocení, případně kombinací obou. Je respektován způsob hodnocení v kmenové škole hospitalizovaného žáka. Žáci, kteří jsou v době vysvědčení dlouhodobě hospitalizováni, mohou po dohodě s kmenovou školou obdržet vysvědčení vystavené školou při zdravotnickém zařízení. Kmenové škole je odeslán osobní záznam žáka, který byl vyučován dva a více týdnů, současně s žádostí o zprávu, jak se žák po návratu z léčení zapojil do běžné výuky.

Kurzy na doplnění základního vzdělávání nebo základů vzdělání

Kurzy pro doplnění základů vzdělání probíhaly ve školním roce 2009/10 v Základní škole Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 a v Mateřské škole speciální, Základní škole praktické a Základní škole speciální, Praha 9, Bártlova 83.

Asistenti pedagoga

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách.

V běžných školách probíhá integrace individuální formou zařazením jednotlivých žáků se zdravotním postižením do tříd. K procesu integrace je nutné žákům zajistit podpůrné služby pomocí pedagogické asistence. V roce 2010 k integrovaným žákům bylo zřízeno 378 funkcí asistenta pedagoga, což činí 253 pracovních úvazků. Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisí na typu a stupni postižení. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo středně těžkým stupněm mentálního postižení.

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2009/10 celkem 109 asistentů pedagoga, tj. o 9 více než v předchozím školním roce.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Významnou úlohu plní asistenti pedagoga pro žáky ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Důležitá je jejich spolupráce se sociálními pracovníky a kurátory.

Kromě asistentů pedagoga vykonávali asistenční služby ve školách také studenti VŠ a VOŠ v rámci speciálněpedagogické praxe, případně dobrovolníci.

Většina škol, v nichž je zřízena funkce asistenta pedagoga, má dobré zkušenosti s výukou a vzděláváním za spolupráce asistenta pedagoga má pozitivní vliv na socializační rozvoj osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zapojení škol do rozvojových programů, aktivity a prezentace škol na veřejnosti

Školy se účastní celopražských, celorepublikových i mezinárodních soutěží, přehlídek a výstav, a to sportovních, výtvarných, divadelních, rukodělných a hudebních:

- ***Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská 2017 a Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1*** – účast v projektu ESF „Internetové kluby ČH@VE“ - pomoc žákům s rozvojem počítačové gramotnosti
- ***Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1*** – účast v soutěži Romano Suno a výtvarné soutěži „Menšiny mezi námi“ - zvláštní cena poroty
- ***Gymnázium, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27*** – účast ve sportovních soutěžích, v Pražském atletickém pětiboji 2010 Radlice - 1. místo v kategorii dívek
- ***Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská 2017*** - školní projekt „Biodpad není odpad“ - nejlepší mezi projekty škol na území hl. m. Prahy a Středočeského kraje v rámci environmentálního vzdělávání pořádaného Sdružením Tereza
- ***Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743*** – účast na 38. mezinárodní dětské výtvarné výstavě Lidice 2010 - zvláštní cena pro 4 žáky v konkurenci 25 132 dětských prací ze 61 zemí z běžných škol i ZUŠ
- ***Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6 - Řepy, U Boroviček 1*** - účast v projektu „Čistá a zelená Praha“ - 1. místo v soutěži „Nejhezčí školní zahrada“
- ***Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83*** - pořádala masopust v okolí školy, Živý betlém s kozlem a vánoční výstavou, Tříkrálový průvod, jarní výstavu k výročí 115 let školy
- ***Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570*** – účast v recitačních soutěžích - 1. místa a čestné uznání
- ***Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115*** - organizovalo 2. ročník celostátní soutěže v psaní na klávesnici pro žáky ZŠ a SŠ se zrakovým postižením ve spolupráci s Těsnopisným ústavem, pořádalo goalballový turnaj, cyklistické, turistické a lyžařské kurzy

Školy při zdravotnických zařízeních jsou zapojeny do projektu „Srovnat startovní čáru“ financovaného Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hl. m. Prahy. Projekt je zaměřen na hospitalizované žáky, jejich rodiče, pedagogy v nemocničních školách a kmenových školách. Přináší podporu vzdělávání dětí prostřednictvím e-learningu, zavádí konverzaci v cizím jazyce s rodilým mluvčím, speciální vzdělávací program v době letních prázdnin, školení, kurzy a testování forem spolupráce pro pedagogy. Z projektu jsou školám poskytnuty notebooky, příslušný hardware a software. Do projektu jsou zapojeny školy ZŠ a MŠ při FN Motol, Praha 5, ZŠ a MŠ při VFN Ke Karlovu, Praha 2, ZŠ a MŠ při FTN Vídeňská, Praha 4 a SŠ a ZŠ a MŠ Chotouňská, Praha 10.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Spolupráce se sociálními a dalšími partnery

Některé školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením jsou fakultními školami Pedagogické fakulty UK Praha nebo Fakulty tělovýchovy a sportu UK Praha. Mezi další partnery škol patří Vyšší odborná škola sociálně-právní, Vyšší odborná škola pedagogická či Vysoká škola J. A. Komenského. Studenti těchto škol zde vykonávají souvislé nebo průběžné praxe a mohou čerpat materiály pro seminární, diplomové či doktorandské práce.

K dalším významným partnerům patří občanská sdružení Barevný svět dětí, 5P, TyMyJán, Rytmus, Sluneční zahrada, Podané ruce, Prak, Sananim, Máme otevřeno, Empatic, Viděno hmatem apod., nadace jako např. Nadace Českého rozhlasu, Nadační fond pro vzdělávání, Olivova nadace, Konto Bariéry, Fond ohrožených dětí, Život dětem, Člověk v tísni atd., společnosti a svazy - Společnost pro ranou péči, Autistik, Národní agentura pro evropské sociální programy, Spolek pro léčebnou pedagogiku a sociální terapii, ZORA – Svaz zrakově postižených a dále asociace, kterými jsou např. Asociace pomáhající lidem s autismem, Asociace waldorfských škol ČR.

Školy dlouhodobě spolupracují s Institutem pedagogicko-psychologického poradenství, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálními pedagogickými centry a středisky výchovné péče, s Policií ČR, Městskou policií, soudy, úřady městských částí, Městským centrem sociálních služeb a prevence, úřady práce i soukromými firmami a jinými školami.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřízenou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 38 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků

	celkem	v tom typu kurzů						
		základní	střední	přípravné k SJZ	konver-zační	speciální	dálkové studium	jiné
kurzy	375	159	45	35	16	55	17	48
žáci	3 096	1 428	353	307	139	463	75	266

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2009/10 probíhala výuka cizích jazyků všech úrovní: angličtina, arabština, čínština, finština, francouzština, holandština, indonéština, italština, japonština, latina, němčina, portugalština, ruština, řečtina klasická, řečtina nová, španělština, švédština a vietnamština a českého jazyka pro cizince (stylistika, rétorika, gramatika).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 39 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	35	351	23	204	6	65	4	26	17	193	11	112	63	477
střední	13	103	10	91	10	65	-	-	2	22	3	28	7	44
přípravné k SJZ	17	135	3	19	7	68	2	19	1	10	2	23	3	33
konverzační	7	68	3	27	3	20	1	6	-	-	1	6	1	12
speciální	39	339	3	28	13	96	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2009/10 studovalo nejvíce žáků v základních a speciálních kurzech. V základních kurzech studovalo nejvíce žáků anglický a francouzský jazyk, ve speciálních kurzech anglický a německý jazyk.

Od školního roku 1994/95 jazyková škola organizuje jednoleté řádné pomaturitní studium tradičně koncipované jako kombinace dvou jazyků s dotací 16 hodin týdně pro hlavní jazyk a 4 hodin pro vedlejší jazyk.

Tab. č. 40 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1 669	415	565	689	1 407	43	54	165

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Jazyková škola:

- autorsky vytváří, technicky realizuje a distribuuje ostatním jazykovým školám s právem státní jazykové zkoušky jednotné testy pro písemnou státní jazykovou zkoušku základní i všeobecnou
- organizuje dvakrát v roce písemné i ústní státní jazykové zkoušky čtyř typů a během celého školního roku zkoušku B1 pro úředníky.
- pořádá mezinárodně platné zkoušky z německého jazyka a připravuje na mezinárodní zkoušky z dalších jazyků

Společně s Ústavem jazykové a odborné přípravy UK je přidruženým členem ALTE – Mezinárodní asociace testování cizích jazyků v Cambridge. Spolupracuje s Goethe Institutem, Instituto Cervantes, Orientálním ústavem, Židovským muzeem, British Council, Cambridge ESOL a Alvin apod.

Oddělení právní, stížností a organizační odboru školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu hlavního města Prahy provedlo kontrolu zabezpečení a ochrany školy a plateb kurzovního v organizaci. Všeobecná zdravotní pojišťovna provedla kontrolu dle plánu kontrol za období 22.12.2005 – 7.1.2010. Nebyly shledány závažné nedostatky.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách je podpora talentů. Základní umělecké školy (ZUŠ) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. ZUŠ mají významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjejí jejich individuální schopnosti a talent, vytvářejí a formují jejich umělecké vnímání a citění. Organizace studia je upravena školským zákonem a vyhláškou MŠMT č. 71/2005 Sb., o základním

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

uměleckém vzdělávání. Vzdělávání v ZUŠ - jeho průběh a výsledky, personální a materiální podmínky pro výuku - hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2009/2010 neproběhla kontrola ČŠI v žádné ZUŠ.

Školy zpravidla organizují všechny typy studia: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka ke studiu v ZUŠ je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2009/10 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 226 žáků, z toho 80 na vysoké školy.

Personální zabezpečení výuky v ZUŠ bylo na velmi dobré úrovni – většina škol vykazuje 100% kvalifikovanost (průměrná kvalifikovanost činí 97,9 %), řada pedagogických pracovníků je výkonnými umělci. Ředitelé podporují další vzdělávání učitelů a zahrnují tuto oblast do dlouhodobého plánování.

Základní umělecké školy

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

Tab. č. 41 Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	17	9	7	2	35

Zdroj: SMT MHMP

Největší zájem mezi žáky je o hudební obor, který ve školním roce 2009/10 navštěvovalo 67,5 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,2 %) a taneční (10,4 %). Nejméně žáků (3,9 %) navštěvovalo obor literárně dramatický.

Tab. č. 42 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2009/10

	o b o r				celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramat.	
počet žáků	16 565	4 460	2 540	952	24 517*
počet žáků v %	67,5	18,2	10,4	3,9	100

Zdroj: SMT MHMP, Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2009

* včetně vzdělávaných dospělých

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl v letech 2001 až 2009 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, počet žáků ZUŠ neustále mírně stoupá, tzn., že stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 43 Počty žáků ZUŠ v letech 2003/04 – 2009/10

školní rok	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
počet žáků	22 143	22 539	22 452	23 136	23 623	24 060	24 517*
počet žáků v %	100	101,7	101,3	104,5	106,6	108,6	110,7

Zdroj: SMT MHMP

* včetně vzdělávaných dospělých

Základní umělecké školy zřizované hl. m. Prahou navštěvovalo ve školním roce 2009/10 celkem 21 494 žáků, tj. 87,7 % celkového počtu všech žáků ZUŠ. Ve 2 ZUŠ zřizovaných městskými částmi se vzdělávalo celkem 750 žáků, což je 3,1 % celkového počtu žáků ZUŠ. V 5 soukromých ZUŠ se ve školním roce 2009/10 vzdělávalo celkem 1 827 žáků, kteří představují cca 7,4 % z celkového počtu žáků navštěvujících pražské základní umělecké školy. Ve 2 církevních ZUŠ se vzdělávalo 446 žáků, což činí cca 1,8 %.

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 3,1 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 ve šk. r. 2001/02 na 672 ve šk. r. 2009/10, většina těchto žáků pochází ze zemí mimo EU).

Převís poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol zřizovaných hl. m. Prahou přesunem volných kapacit mezi školami. Zvyšování počtu žáků zaznamenávají školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2009/2010 byl dopracován a schválen Rámcový vzdělávací plán základního uměleckého vzdělávání (RVP ZUV) a jednotlivé školy začaly připravovat své Školní vzdělávací plány. Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bude zahájeno od 1. 9. 2012. V Praze jsou dvě pilotní školy, které RVP ZUV ověřují, a to ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 a ZUŠ, Praha 10, Bajkalská 11.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích (např. Belgie, Francie, Dánsko, Norsko, Chorvatsko, Itálie, Německo, Rakousko, Slovensko, Velká Británie, USA, Sjediněné arabské emiráty). Na částečné pokrytí nákladů těchto cest přispělo formou grantů v Celoměstských programech podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy pro rok 2010 (program 3.5. Zahraniční prezentace základních uměleckých škol) hlavní město Praha v celkové výši 765 200 Kč.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 44 Příspěvek HMP na zahraniční prezentaci ZUŠ

škola	akce	země	grant HMP v Kč
ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673	účast Pražské kantilény na mezinárodní soutěži „28 Festival Internacional de Música de Cantonigrós“	Španělsko	100 000
ZUŠ A. Voborského, Praha 4, Botevova 3114	účast na slavnostním koncertu – výročí spřátelené školy SCUOLA COMUNALE DI MUSICA Ruda	Itálie	15 600
ZUŠ, Praha 4, Lounských 4/129	účast na mezinárodní klavírní soutěži „XV. Concours de Piano de Brest“	Francie	40 000
ZUŠ Jana Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100 B	Koncert souboru žáků ZUŠ v Českém centru v Paříži na oslavách Svátku hudby	Francie	75 000
	účast žáků na mezinárodní violoncellové soutěži v Liezenu	Rakousko	21 600
ZUŠ, Praha 8, Taussigova 1150	výměnný zájezd žáků hudebního a výtvarného oboru spojené s prezentací obou oborů – koncerty a výstava	Francie	150 000
ZUŠ, Praha 8, Klapkova 25	účast souborů na festivalu „Über Brücken“ v Regensburgu	Německo	80 000
	účast dětského sboru „Slavičci“ na soutěži v Neerpeltu	Belgie	118 000
Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ, Praha 3, Komenského nám. 9	zájezd komorního orchestru „GIOVANI ARCHI DI PRAGA“	Dánsko, Norsko	85 000
ZUŠ, Praha 9, Učňovská 1	účast dechového orchestru na přehlídce v Pleurtuita Saint Briac	Francie	40 000
ZUŠ, Praha 9, Ratibořická 30	účast na festivalu k Mezinárodnímu dni hudby v Lyonu a Moins	Francie	40 000

Zdroj: Výroční zprávy ZUŠ za školní rok 2009/2010

Zahraniční úspěchy žáků ZUŠ - šk. rok 2009/10

- **Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12** - 2. místo v soutěži kytarových orchestrů v Omiši (Chorvatsko)
- **Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673** – 1. a 2. místo v Música de Cantonigros (Pražská kantiléna (Španělsko)
- **Základní umělecká škola, Praha 4 - Nusle, Lounských 4/129** – šest 1. míst a 2. místo v Mezinárodní klavírní soutěži v Nice, Paříži a Brestu (Francie), dvě 1. ceny ve Valsesia Musica juniores Prize Monterosa Kawai ve Varello (Itálie)
- **Základní umělecká škola J. Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100B** – 2 místo ve violoncellové soutěži Liezen (Rakousko)
- **Základní umělecká škola, Praha 8, Klapkova 25** – dvě 1. ceny v Soutěžním festivalu dětských pěveckých sborů Neerpelt (Belgie)

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP prostřednictvím pověřených škol. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá.

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2009/2010 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských ZUŠ. Žáci 10 ZUŠ zřizovaných HMP získali v ústředních kolech soutěží celkem 16 prvních a 5 druhých cen. Nejvýraznějších výsledků (umístění na prvním místě v ústředních

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

kolech soutěží) dosáhly: ZUŠ, Praha 1, Biskupská 12, ZUŠ Ilji Hurníka, Praha 2, Slezská 21, Hudební škola hl. m. Prahy, ZUŠ, Praha 3, Komenského nám. 9, ZUŠ Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673, ZUŠ, Praha 4, Dunická 3136, ZUŠ Jana Hanuše, Praha 6, U Dělnického cvičiště 1/1100 B, ZUŠ, Praha 9, U Prosecké školy 92. Žáci ZUŠ, kteří získali nejvyšší ocenění v ústředních kolech celostátních soutěží, byli slavnostně přijati náměstkyní primátora Ing. Marií Kousalíkovou v Brožíkově síni Staroměstské radnice.

Žáci ZUŠ všech zřizovatelů se ve školním roce 2009/2010 zúčastnili kromě soutěží a přehlídek řady prestižních hudebních, výtvarných a divadelních akcí (např. Concertino Praga, festival Libeňské jaro mladých, Wolkerův Prostějov, Jiráskův Hronov, Kociánova houslová soutěž, violoncellová soutěž Jana Vychytila, mezinárodní dětská výtvarná soutěž „Lidice 2010“). ZUŠ, Praha 8, Tausssigova 1150 pořádala už 5. ročník festivalu pop-rockových kapel základních uměleckých škol ZUŠFEST.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP ve školním roce 2009/2010 pro podporu talentovaných žáků ZUŠ pořádá přehlídku lidových souborů ZUŠ v Divadle Minor.

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav velmi často ve spolupráci s městskými částmi, případně i přímo v prostorách radnic, další akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, ale i domovy důchodců apod. Při většině škol působí občanská sdružení, která se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, prázdninových soustředění a další činnosti škol. Některé školy spolupracují také s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, atd). Několik škol také spolupracuje s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK) a organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice).

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Hl. m. Praha dlouhodobě vytváří podmínky pro funkční systém volnočasové nabídky obsahující pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro děti a mládež, zároveň nabídku jednorázových a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež. Tento komunální systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností se všeobecným nebo odborným zaměřením představuje základní strukturu mimoškolních aktivit pro děti a mládež na území města, kterou zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže) a nestátní neziskové organizace (NNO). Volnočasové aktivity jsou významným potencionálem výchovného i sebevýchovného působení, pomáhají dětem a mladým lidem integrovat se do života města i aktivně se podílet na jeho rozvoji. Politika města vůči jejich volnému času přispívá k oslabení důsledku negativních jevů, které s sebou život ve velkoměstě přináší. V květnu 2010 schválilo ZHMP zahájení práce na tvorbě Konceptu hl. m. Prahy pro oblast volného času dětí a mládeže na období 2011 – 2015. Koncept vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy a z Konceptu státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013. Jejím smyslem je především udržení a rozvoj systému poskytované nabídky aktivit pro děti a mládež ve volném čase na území hl. m. Prahy. Důraz bude kladen na aktivity pro neorganizovanou mládež nad 13 let.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Zájmové vzdělávání je upraveno školským zákonem a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. **Pravidelná činnost** představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží bez ohledu na míru talentových dispozic, prohlubuje jejich

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

zájem o vybrané obory. Na základě výsledků je nabídka profilována i na práci s talentovanými dětmi a mládeží. Zájmové útvary zahrnují široké spektrum činností od pohybových aktivit, tance, sportu po zpěv, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, rukodělné a technické činnosti, turistiku. **Příležitostná činnost** je účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména exkurze, přednášky, besedy, víkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, prázdninové tábory a soustředění, semináře, turnaje, příležitostné soutěže, divadelní a hudební představení, tematické propagační akce apod. **Spontánní činnost** obsahuje otevřené formy práce s dětmi a především mládeží nad 13 let. Současná struktura vychází ze tří směrů - volnočasové otevřené kluby, venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové otevřené akce. Kromě pravidelných aktivit pro **talentované děti a mládež** zajišťují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi odborné soutěže a veřejné závody. Práce s **handicapovanou mládeží** se uskutečňuje v rámci příležitostných akcí (Taneční pro postižené, uživatelské kurzy na PC ve spolupráci se Svazem tělesně postižených v Praze a pod). Nabídku aktivit DDM využívají i cizí státní příslušníci žijícími v hl. m. Praze.

DDM zpracovávají vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Kvalita personálního zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM je na dobré úrovni, převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si ji doplňuje. Jednou ze složek v plánovaném dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je doplňování a prohlubování kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost.

DDM získávají v současné době image moderních zařízení postavených především na kvalitním zajištění realizovaných aktivit, vnější komunikaci a prezentaci na veřejnosti.

Pozitiva:

- systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením
- přístupná výše účastnických poplatků
- zvyšující se počet účastníků v pravidelné a prázdninové činnosti
- trvalé zlepšování materiálně-technických podmínek pro výuku
- rozšiřování nabídky o atraktivní trendové činnosti

Negativa:

- nedostatek kvalifikovaných pedagogů pro práci s neorganizovanou mládeží.

Významné projekty hl. m. Prahy a pražských DDM

Za finanční podpory hl. m. Prahy pokračuje společný projekt propagace aktivit pražských DDM i NNO formou vydávání a distribuce časopisů „Mít kam jít“ „Mít kam jet“. Cílem je poskytnout veřejnosti 3x ročně v tištěné i elektronické podobě přehled o nabídce jak pravidelné činnosti, jednorázových akcí a aktivit pro neorganizované děti a mládež, tak letní i zimní prázdninové činnosti v průběhu roku. Tento projekt v souladu s elektronickým informačním portálem pražských DDM www.volnycaspraha.cz vytváří komplexní informační systém pro děti, mládež a rodiče v hl. m. Praze. V roce 2010 byla vydána komplexní propagační brožura s prezentací nabídky aktivit všech 13 DDM, které město zřizuje.

Důležitým podpůrným prvkem systému propagace jsou i společné akce DDM pro veřejnost:

- Zastávka volný čas - propagace nabídky aktivit pro nový školní rok současně na několika místech v HMP,
- Parníkem do ZOO - prezentace DDM a HMP široké veřejnosti,
- Parním vlakem do Lhotky - prezentace aktivit DDM pro děti i rodinné příslušníky.

V průběhu letních prázdnin 2010 byl realizován další společný projekt Léto pražských dětí s atraktivním programem pro více než 29 tisíc pražských dětí i účastníků z řad mládeže. Projekt je složený z širokého spektra nabídky – výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

volnočasové kluby pro neorganizované děti a především mládež, otevřené venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové akce. Trendem se stávají týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky. Ve spolupráci s DDM HMP byly rovněž realizovány „povodňové“ tábory pro děti z postižených oblastí.

Ve školním roce 2009/2010 bylo uvedeno do provozu 20 **Center pro předškolní děti (CPD)** při všech zřizovaných DDM. Touto nabídkou reaguje hl. m. Praha na stávající situaci v oblasti předškolního vzdělávání na území města, kdy je kapacita předškolních zařízení nedostačující. Záměrem je zajištění provozu CPD v dopoledních hodinách formou celotýdenních programů v rámci zájmového vzdělávání pro předškolní děti, a to jak pro příležitostné, tak i pro pravidelné návštěvníky s důrazem na rozvoj pohybových, hudebních, výtvarných a herních aktivit a osobnostně sociální rozvoj. Denní obsazenost činila 97% z celkové možné kapacity, 18 CPD mělo naplněnou kapacitu, 14 CPD bylo provozováno i v průběhu letních prázdnin.

V současné době provozuje další CPD z vlastních zdrojů MČ Čakovice (zajišťuje DDM P-9) a MDDM Stodůlky. Na základě značného převisu poptávky se chystá od roku 2011 rozšíření stávajících CPD o další 2 (DDM P-5 – Radotín, DDM P-8 – Dolákova).

Počet právních subjektů, počet účastníků, změny proti šk. r. 2008/09

DDM představují stěžejní prvek ve vytváření volnočasové nabídky v hl. m. Praze. Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13-Stodůlky a Praha 20-Horní Počernice. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 38 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti.

Pravidelné činnosti DDM se ve školním roce 2009/10 zúčastnilo 22 271 účastníků do 26 let. Oproti předchozímu školnímu roku se navýšil počet účastníků o 1 870 tis.. Nárůst účastníků byl zaznamenán i v aktivitách pro předškoláky a v nabídce o letních prázdninách. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity.

Tab. č. 45 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2009/10

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 147	22 271
Příležitostné akce	5 638	152 194
Spontánní aktivity	8 033	131 930
Soutěže a přehlídky	1 854	68 101
Tábory a pobytové akce mimo prázdniny	2 108	34 331
Celkem	19 780	408 827

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 46 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2010

Typ činnosti	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Pravidelná činnost	15 944	16 301	16 982	17 028	17 727	19 424	20 401	22 271
Příležitostná činnost	105 742	132 220	118 328	126 850	179 786	173 532	190 158	152 194
Spontánní činnost	58 726	65 073	73 337	106 043	133 765	145 308	153 935	131 930
Soutěže	45 428	49 680	42 585	61 665	40 254	35 519	32 670	68 101
Tábory a pobyt. akce	9 834	9 779	10 720	9 989	10 993	12 256	10 885	34 331
Celkem	235 674	273 053	261 952	321 575	382 525	386 039	408 049	408 827

Zdroj: SMT MHMP

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Jedná se především o občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží založená na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Přímou činnost s dětmi a mládeží vykonávají jak jednotlivé základní články organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Česká tábornická unie, Kondor, ČSOP, KČT, Liga lesní moudrosti, Sdružení hasičů ... s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Gemini, Chmelnický dětský klub, Turisticko tábornický oddíl Srub, Počítačový klub Kapsa, Občanské sdružení Leonardo, Dětský pěvecký sbor Jiskřička, Výtvarný spolek Hruška a další). NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem a cílem. Tyto organizace stejně jako DDM uskutečňují výchovně vzdělávací a rekreační činnost s všeobecným nebo odborným zaměřením především pro děti a mládež formou pravidelné činnosti v oddílech a příležitostné činnosti zejména při víkendových akcích mimo Prahu a prázdninových táborech. Jejich vedoucí vykonávají činnost ve většině případů ve svém volném čase a bez finanční odměny. V rámci nabídky otevřených aktivit příležitostné činnosti nabízejí NNO jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, sportovně zaměřené akce a další), tak formu nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Prevcentrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda ...). V pravidelné činnosti více než 100 NNO podporovaných hl. m. Prahou bylo ve sledovaném období cca 20 600 účastníků do 26 let.

Mezinárodní spolupráce

Domy dětí a mládeže se v této oblasti zaměřují na pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po slovenských řekách, pobyty v Chorvatsku a Itálii, lyžařské zájezdy do Rakouska apod.). Jejich soubory se zúčastňují mezinárodních festivalů, přehlídek a soutěží. Podílejí se i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční delegace pracovníků činných v oblasti volného času dětí a mládeže. Některé DDM jsou členy EAICY (Evropská asociace zařízení pro volný čas dětí a mládeže), jejímž prezidentem je ředitel DDM hl. m. Prahy.

Spolupráce s NNO

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o formu grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. Vyhlášení programů vychází z konkrétních potřeb a požadavků jednotlivých organizací s ohledem na jejich různorodé zaměření. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách, akcí a táborů. Spolupráce je využívána i při mapování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou soutěží a veřejných závodů, jejichž organizaci zabezpečují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP prostřednictvím DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů.

Úspěšnost v soutěžích

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží v tomto školním roce opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských účastníků v celorepublikové i mezinárodní konkurenci. Pražští účastníci Mistrovství ČR, Mistrovství Evropy a mezinárodních festivalů získali 36 prvních a 13 druhých míst především ve sportovních a tanečních soutěžích, ale i v oboru biologie, divadlo, film, fotografie a výtvarná tvorba.

Pro úspěšné řešitele krajských kol předmětových a sportovních soutěží pořádaných DDM zrealizoval Dům dětí a mládeže hl. m. Prahy ve spolupráci s odborem školství, mládeže a tělovýchovy MHMP tradiční slavnostní přijetí náměstkyní primátora Ing. Marií Kousalíkovou v prostorách Staroměstské radnice.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2010 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže stejně jako v roce 2009 vyhlášeno šest grantových programů určených pro subjekty pracující s dětmi a mládeží ve volném čase. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní velmi důležitou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci Celoměstských programů v roce 2010 bylo podpořeno 708 projektů od 168 žadatelů v celkové výši 27 192 tis. Kč na.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy jsou uvedeny v kap. I.2.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

Pedagogicko-psychologické poradny

Na území hl. m. Prahy působilo ve školním roce 2009/10 celkem 9 pedagogicko-psychologických poraden, z toho jich hl. m. Praha zřizovalo 7.

Činnost pedagogicko-psychologických poraden je určena § 116 školského zákona a vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Spočívá především ve službách klientům, pomoci pedagogickým pracovníkům a péči o nadané žáky.

Služby klientům - spolupráce se školami a školskými zařízeními v oblasti péče o děti a rodinu, služby v oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, diagnostiky, reedukace, intervence formou skupinové i individuální práce, integrace zdravotně postižených i nadaných dětí a žáků do běžných škol a škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením, kariérní poradenství pro žáky ZŠ a SŠ, metodické vedení metodiků školní prevence a výchovných poradců na ZŠ a SŠ. Kromě náplně dané legislativou se věnují preventivním, terapeutickým a psychokorektivním aktivitám. K nadstandardním poradenským službám dále patří přednášková činnost, pomoc při sestavování individuálních vzdělávacích plánů a minimálních preventivních programů, programy pro děti s poruchami chování a programy pro problémové třídy, rozvoj sociálních a kognitivních dovedností a realizace projektů v rámci rozvojových programů.

Pomoc pedagogickým pracovníkům - v okruhu pomoci pedagogickým pracovníkům se práce PPP vztahuje zejména k pravidelným konzultacím ve škole, besedám a přednáškám pro učitele, ke školení pedagogů v zážitkové pedagogice, školení metodiků prevence či konzultacím se speciálním pedagogem v poradně.

Péče o nadané děti a žáky – všechny PPP zřizované hl. m. Prahou poskytují v rámci péče o nadané děti a žáky: individuální vyšetření na žádost zákonných zástupců, konzultace se zákonnými zástupci nadaných dětí a žáků, doporučení k integraci do běžných ZŠ, metodickou pomoc při sestavování individuálních vzdělávacích plánů, spolupráci se školami, které nadané děti vzdělávají (pořádání přednášek pro pedagogy, výchovné poradce a ředitele škol, konzultace a hospitace), pomoc při výběru na víceletá gymnázia, účast na pracovních setkání s koordinátory péče o nadané, spolupráci s Centrem nadání, VÚP, IPPP. Pražský koordinátor péče o nadané sídlí v PPP pro Prahu 1, 2 a 4, Praha 10, Francouzská 56 (www.ppppraha.cz).

Zapojení poraden do rozvojových programů

PPP pro Prahu 1,2 a 4 se stala partnerem projektu Organizace pro pomoc uprchlíků – program prevence xenofobie a rasismu s názvem „Jsme děti jedné země“.

PPP pro Prahu 7 a 8 na základě vyhlášeného výběrového řízení na projekty z oblasti primární prevence (Projekty „Proti drogám 2009 – Zdravé město Praha“) byly v druhém pololetí školního roku 2009/2010 realizovány tři vzdělávací projekty (Krok za krokem II, Komunitní péče u sociálně

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

problémových žáků a Předškolák a malý školák) věnované problémovým a rizikovým žákům na II. stupni ZŠ, školním metodikům prevence, výchovným poradcům a učitelům pražských mateřských, základních, speciálních a středních škol a jeden preventivní program věnovaný primární prevenci u sociálně problémových žáků.

PPP pro Prahu 3 a 9 je zapojena do rozvojového programu „Zdravé město Praha 2010“ vlastním projektem „Podpora školních metodiků prevence“.

Poradna pro Prahu 10 na žádost vedení základních škol i z podnětu klientů v únoru 2009 vypracovala a předložila projekt „Podpora inkluze žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách v Praze 10, Praze 15 a Praze 22“. Projekt byl schválen ve 2. výzvě a poradna začala s jeho realizací v srpnu 2010. Projekt předpokládá poskytnutí podpory pro nejméně 700 žáků a 230 učitelů.

Objem činnosti PPP v hl. m. Praze za všechny zřizovatele ukazuje následující tabulka.

Tab. č. 47 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců

Počet zařízení	Počet zaměstnanců (fyz. osoby)			počet klientů						činnosti, služby, ost.odb. činnosti
	celkem	z toho		celkem	z toho					
		psychol.	spec.ped.		MŠ	ZŠ	SŠ	K+ VOŠ	ostatní	
9	229	95	25	21 377	4 550	13 020	3 591	41	175	62 991

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Speciálně pedagogická centra

Na území hl. m. Prahy poskytovalo ve školním roce 2009/10 služby celkem 19 speciálně pedagogických center, z toho 14 zřizovaných hl. m. Prahou.

Speciálně pedagogická centra poskytovala zejména: depistáž postižených dětí od raného věku, poradenskou pomoc rodičům, komplexní odbornou, diagnostickou, poradenskou, terapeutickou a metodickou péči postiženým dětem předškolního a školního věku, jejich rodičům a pedagogickým pracovníkům, kteří s nimi přicházejí do kontaktu. Spolupracovala se školami, které mají integrované žáky s postižením, pomáhala školám s přípravou individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky. Zajišťovala speciálně pedagogická a psychologická vyšetření, komplexní vyšetření (např. u dětí s vadami řeči), pořádala kurzy preventivní logopedické péče pro učitele, logopedické asistenty, poskytovala konzultace rodičům. Pracovníci SPC pro žáky s vadami řeči vyjížděli k postiženým dětem v regionu, na žádost školských a poradenských zařízení, škol, učitelů nebo rodičů pak i do ostatních krajů.

Objem činnosti SPC za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 48 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců

počet zařízení	počet zaměstnanců (fyz. osoby)			činnost s klienty					služby a ostatní odborné činnosti
	celkem	z toho		Celkem	individuální		skupinová		
		psychol.	spec.ped.		ambulantně	v terénu	ambulantně	v terénu	
19	114	29	66	56 699	37 897	17 265	1 303	234	28 177

Zdroj: ÚIV, statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům SŠ a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Domovy mládeže o letních prázdninách v rámci doplňkové činnosti pronajímaly stejně jako v předchozích letech své prostory pro ubytování turistů.

Hl. m. Praha zřizuje 13 domovů mládeže jako součásti středních škol, 4 zřizuje jako samostatné právní subjekty. Jejich celková kapacita činila 2 338 lůžek, pro ubytování bylo připraveno 2 283 lůžek (55 nezprovozněno). Počet ubytovaných činil 2143 osob, což představuje 92% naplněnost k celkové kapacitě DM.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2009/10 poskytovalo v hl. m. Praze ubytování 11 internátů s celkovým počtem 585 lůžek.

Tab. č. 49 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných celkem	Z toho: počet ubytovaných dětí, žáků, studentů	Počet nevybavených žádostí o umístění	Naplněnost v %
Domovy mládeže	23	2676	2 502	2 492	131	93,50
Internát	11	585	416	380	-	71,11

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů poměrně vysoká, dosahuje 93,5 %.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2009/10 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Školní jídelny jsou zřizovány při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní obědy jsou financovány ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strávníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ve školním roce 2009/10 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 591 zařízení školního stravování. Z toho bylo 76 školních jídelen – výdejen a 4 vývařovny – kuchyně bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny - 504, tj. zařízení, která mají jak vývařovnu, tak jídelnu. Ke stravování bylo zapsáno 184 872 strážníků, v tom bylo 156 072 dětí, žáků a studentů a 28 800 ostatních pravidelně stravovaných – z toho bylo 19 805 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 300 fyzických osob, v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 2 911,3 zaměstnanců.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2009/10 celkem 357 školních knihoven, které evidovaly 376 464 výpůjček a zajistily 4 401 vzdělávacích akcí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem s těžkým mentálním postižením, autismem nebo kombinovaným postižením více vadami. Do přípravného stupně lze zařadit dítě od 5 let věku nebo dítě, kterému byl z důvodu zdravotního postižení povolen odklad povinné školní docházky, a to se souhlasem zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Délka přípravy na vzdělávání je 1 – 3 roky. V základních školách zřízených obcí, svazkem obcí, krajem nebo státem je příprava na vzdělávání poskytována bezplatně.

Na území hlavního města Prahy je zřízen v 7 školách a vzdělávalo se v něm ve školním roce 2009/10 19 dětí (Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1 - do přípravného stupně ZŠ speciální nenastoupil žádný žák, proto nebyla zřízena samostatná třída přípravného stupně a přípravný stupeň jako takový byl mimo provoz, Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 – 4 děti, Základní škola speciální, Praha 6, Rooseveltova 8 - 5 dětí, Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570 - ve školním roce 2008/2009 nenavštěvoval žádný žák, Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 – 3 děti, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476 - 2 děti, Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 – 5 dětí.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kap. II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Tab. č. 50 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

Zřizovatel	Školní družiny			Školní kluby	
	počet družin	počet oddělení	počet zapsaných účastníků	počet klubů	počet zapsaných účastníků
Obec	195	935	26 284	50	3 837
Kraj	28	69	910	5	322
Soukromý	9	26	651	4	268
Církev	8	22	435	4	615
MŠMT	2	3	24	1	23
celkem	242	1 055	28 304	64	5 065

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2009/10 pracovalo na území hl. m. Prahy celkem 242 školních družin s 1 055 odděleními, které nabízely zájmové vzdělávání 28 304 zapsaným účastníkům. V 64 školních klubech bylo zapsáno 5 065 účastníků. Kromě zapsaných účastníků vykazovaly školní družiny účast dalších 11 687 nezapsaných žáků v zájmových útvarech, školní kluby 4 517 nezapsaných žáků.

Ve školních družinách a školních klubech pracovalo 1 098 vychovatelů a 73 ostatních pedagogických pracovníků.

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je i snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy zajišťují dětem a mládeži zpravidla ve věku 3 – 18 let na základě rozhodnutí soudu náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. U některých těchto zařízení jsou zřízeny i školy, které poskytují dětem odpovídající vzdělání. Mezi tato zařízení se řadí dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 51 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet	Lůžková kapacita	Počet dětí	Naplněnost v %
Dětský domov	3	118	106	89,83
Diagnostický ústav	4	186	238	127,96
Dětský domov se školou	2	54	42	77,77
Výchovný ústav	2	88	83	94,32
Celkem	11	446	469	105,16

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2009/10 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2009/10 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, 2 dětské domovy se školou a 2 výchovné ústavy s celkovým počtem 469 dětí. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 446 lůžek. Naplněnost kapacit vyšší než 100 % byla ovlivněna skutečností, že do diagnostických ústavů jsou žáci umístřováni na dobu několika měsíců a potom jsou předáváni dalřím školským zařizením. Rovněž ve výchovných ústavech nemusí žáci pobývat celý školní rok.

II.10 Pracovníci ve školství, dalří vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, sledují se počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2009, neboť za rok 2010 jeřte nejsou statistické výkazy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2009 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 19 816,1 zaměstnanců v přepočteném počtu. Celkový počet zaměstnanců pomalu klesá, a odpovídá tak pozvolnému a trvalému poklesu žáků.

Tab. č. 52 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2004 - 2009

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
MŠ	2 927,4	2 960,3	3 178,6	3 216,8	3 313,5	3 466,0
ZŠ	7 088,0	6 841,5	7 523,5	7 476,2	7 331,6	7 258,2
SŠ a konzervatoře	7 509,7	7 597,8	8 043,9	7 635,5	7 688,5	7 602,4
VOŠ	564,3	572,8	536,4	520,2	499,2	491,1
ZUŠ	847,4	863,3	876,7	898,1	910,5	927,5
JŠ s PSJZ	129,7	128,7	124,8	94,8	84,5	70,9
celkem	20 722,0	20 409,1	20 283,9	19 841,6	19 827,8	19 816,1

Zdroj: Statistické ročenky školství 2004 – 2009 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Přehled o složení zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů podává následující tabulka. Nejvyšří podíl pedagogických pracovníků je na základních uměleckých školách (87,07 % z celkového počtu zaměstnanců) a na jazykových školách (77,72 %). Nejméně jsou zastoupeni na vyšřích odborných školách (72,61 %).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 53 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé

	Zaměstnanci (průměrný evidenční přepočtený počet)				
	Celkem	z toho:			
		pedagogičtí pracovníci	z toho: učitelé	ostatní zaměstnanci	podíl pedagogů k celku v %
MŠ	3 466,0	2 622,5	2 555,2	843,5	75,66
ZŠ	7 258,2	5 588,9	5 291,8	1 669,3	77,00
SŠ a konzervatoře	7 602,4	5 971,8	5 436,3	1 630,6	78,55
VOŠ	491,1	356,6	356,6	134,5	72,61
ZUŠ	927,5	807,6	807,6	119,9	87,07
JŠ s PSJZ	70,9	55,1	55,1	15,8	77,72
Celkem	19 816,1	15 402,5	14 502,6	4 413,6	77,73

Zdroj : Statistická ročenka školství – 2009 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že nedostatek mladých pedagogů je trvalý. Výdělková úroveň zejména začínajících je příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti; řadu vědomostí a dovedností tak s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí, největší fluktuace se stále týká učitelů cizích jazyků a informatiky. Nově zavedené platové tarify by mohly přilákat do škol mladé vysokoškolsky vzdělané pedagogy, neboť základní platový tarif není nižší než 20 000 Kč měsíčně. Problém je však s profesní dráhou, protože navýšení platového tarifu po 30 letech praxe je velmi nízké, a tak lze očekávat, že mladí pedagogové nabudou praxi ve školství a po několika letech odejdou za lukrativnějšími nabídkami. Navíc je tento nový systém postaven výlučně na vysokoškolském vzdělání. Pro některé pedagogické profese, zejména pro učitele odborného výcviku, je však mnohem důležitější kvalitní vyučení a dokonalé zvládnutí vyučovaného řemesla. Toto opatření se projeví ve šk. r. 2010/11.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Hl. m. Praha jednoznačně podporuje zvyšování kvalifikace pražských pedagogů. Jednou z forem je spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, zejména s Centrem školského managementu, které připravilo a akreditovalo studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů v souladu s výše citovanou vyhláškou.

Ředitelé škol věnují zvyšování kvalifikace svých pedagogů trvalou péči, přesto se kvalifikaci pedagogických sborů bohužel stále nedaří na všech druzích a typech škol bezezbytku naplnit. Problém spočívá jednak v tom, že jsou na učitele kladeny jedny z nejprísnejších kvalifikačních předpokladů, a dále v relativně nízkém finančním ohodnocení v porovnání se mzdami dosahovanými na území hl. m. Prahy. Pedagogické vzdělání dává jejich absolventům stále dobrou šanci uplatnit se za více peněz mimo školství, i když tento trend již není tak výrazný. Situace na jednotlivých školách se mění

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

v souvislosti se změnami v pedagogických sborech. Projevuje se nedostatek mladých učitelů především v technických oborech. Na ZŠ zřizovaných MČ působí jen 13 % učitelů ve věku do 31 let, nejvíce učitelů je ve věku 41 – 50 (33 %). Věkový průměr učitelů na ZUŠ dosahuje hodnoty 46,3, stejná situace je i na středních školách. Na konzervatořích je věkový průměr ještě vyšší – 49,2. Nejvyšší průměr vykazují VOŠ – 49,9 a DM – 50.

Tab. č. 54 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %

Rok	ZŠ	ZUŠ	SŠ			Konzervatoře	VOŠ	Školy pro žáky se SVP		
			G	SOŠ	SOU			MŠ	ZŠ	SŠ
2004	82	98	98	94	71	96	98	83		
2005	79	98	93			96	99	86	81	77
2006	84	98	88			96	92	82	78	83
2007	.	97	89,3			95,7	92,8	83,3	83,5	90
2008	.	97	87,8			98,6	87,2	86,0	84,4	81,9
2009	84,2	97,8	88,2			99	96,7	87,3	83,8	84,4

Zdroj: SMT MHMP

Nejvyšší kvalifikovanost za rok 2009 už tradičně vykazují konzervatoře a ZUŠ. Od r. 2005 v souvislosti s novým školským zákonem se kvalifikovanost pedagogů nesleduje podle typů škol (gymnázia, SOŠ, SOU), ale podle druhů škol (tj. pouze SŠ jako celek). Kvalifikovanost pedagogů středních škol je zcela jistě negativně ovlivněna školami s výukou oborů H a E (obory s výučným listem), kde pedagogům stále ještě chybí kvalifikace v oblasti pedagogiky. Stav odborné kvalifikace učitelů se zlepšuje na všech školách s výjimkou ZŠ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Práce s handicapovanými dětmi je velmi náročná a platové ohodnocení této náročnosti určitě neodpovídá. Významné zlepšení kvalifikace zaznamenaly VOŠ.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Tab. č. 55 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %

Rok	MŠ		ZŠ		SŠ		VOŠ	
2005	67		86		80		91	
2006	72		88		84		94	
	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní
2007	89	77	93	86	85	97	90	96,6
2008	72,5	85,5	94,6	82,3	83,7	79,7	95,7	95,5
2009	60	75	94	95	89	94	97	97

Zdroj: SMT MHMP

Kvalifikovanost výrazně poklesla oproti roku 2008 na soukromých i církevních MŠ. Na soukromých ZŠ se téměř nezměnila, na církevních ZŠ se značně zlepšila. Zlepšení kvalifikace zaznamenáváme také na středních školách, na církevních dokonce velmi výrazné zlepšení. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Konzervatoře a ZUŠ mají kvalifikovanost téměř 100%.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 56 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR

	Pedagogičtí pracovníci			Učitelé/vychovatelé			Nepedagogičtí zaměstnanci		
	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR
MŠ	20 863	20 941	99,63	20 995	21 037	99,80	12 884	12 538	102,76
ZŠ	26 340	26 369	99,89	26 845	26 807	100,14	14 690	14 153	103,79
SŠ + konzerv.	28 872	26 909	107,29	29 397	27 806	105,72	19 059	17 140	111,20
z toho: GY	28 942	27 773	104,21	28 956	27 956	103,57	18 029	16 177	111,45
VOŠ	29 094	28 915	100,62	29 095	28 934	100,56	22 243	19 003	117,05
ZUŠ	26 082	25 587	101,93	26 082	25 587	101,93	17 608	16 907	104,15
Jaz. školy	30 097	26 220	114,79	30 097	26 220	114,79	21 976	18 267	120,30

Zdroj: Statistická ročenka školství 2009 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Z přehledu je patrné, že platy nepedagogických pracovníků byly v Praze výrazně vyšší než v ČR (zejména u jazykových škol a VOŠ). Rozdíl v platech mezi učiteli (s výjimkou jazykových škol) v Praze a v ČR tak výrazný ve prospěch Prahy není, učitelé MŠ se dokonce pohybují lehce pod průměrem ČR. Obdobný vývoj je v kategorii pedagogičtí pracovníci celkem.

Tab. č. 57 Porovnání Ø platů ped. prac. v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč

Rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnance v ČR	zaměstnance v nepodnik. sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnik. sféře v ČR
2003	18 707	18 287	17 445	17 680	102,3 %	107,2 %	105,8 %
2004	20 105	19 558	18 582	18 713	102,8 %	108,2 %	107,4 %
2005	21 480	20 815	19 631	20 055	103,2 %	109,4 %	107,1 %
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2 %	107,8 %	107,1 %
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3 %	106,9 %	106,9 %
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5 %	100,9 %	105,0 %
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8 %	109,6 %	105,9 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003 – 2008 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2009 průměrnou mzdu v ČR o 9,6 % a plat v ČR o 5,9 %, průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 2,8 %. Z hlediska výdělkové úrovně bylo až do r. 2005 pozitivní, že se za poslední čtyři roky plat pedagogů v hl. m. Praze v porovnání s průměrnou mzdou v ČR zvyšoval. V roce 2006 se růst ke mzdě ČR zastavil, v roce 2008 se dostává zhruba na její úroveň. V roce 2009 se platy pedagogů dostaly zejména v Praze výrazně nad průměrnou mzdu v ČR. Tento stav není způsobený výrazným zvýšením platů pedagogů, ale souvisí s hospodářskou krizí, což dokladuje snížení průměrné mzdy v ČR téměř o 700 Kč.

Při porovnání průměrného platu pedagogických pracovníků s průměrnou mzdou v hl. m. Praze je však situace s ohledem na vyšší výdělků poněkud odlišná.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 58 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

Rok	Průměrná měsíční mzda/plat			Podíl průměrného měsíčního platu	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnance	učitele ZŠ* ke mzdě	učitele SŠ* ke mzdě
2003	18 677	21 467	21 782	85,7 %	98,6 %
2004	20 454	22 342	23 174	88,3 %	96,4 %
2005	21 562	23 793	24 782	87,0 %	96,0 %
2006	22 847	25 179	26 160	87,3 %	96,3 %
2007	24 135	27 263	27 803	86,8 %	98,06 %
2008	24 871	27 805	30 496	81,6 %	91,2 %
2009	26 434	29 415	29 726	88,9 %	99,0 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003–2009 – zaměstnanci a mzdové prostředky

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdrav. postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře.

V roce 2008 i přes mírný nárůst průměrných měsíčních platů došlo k velkému propadu průměrných platů učitelů ZŠ a SŠ k průměrné mzdě v hl. m. Praze, která se za poslední roky nejvíce zvýšila. V roce 2009 se platy učitelů ZŠ a SŠ v Praze výrazně přiblížily průměrné mzdě v Praze, zejména na SŠ. Tuto skutečnost lze opět přičíst hospodářské krizi, která citelněji zasáhla soukromý sektor.

Tab. č. 59 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat učitelů základních škol			Průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2003	18 677	18 534	100,7	21 467	21 073	101,9
2004	20 454	20 274	100,9	22 342	21 712	102,9
2005	21 562	21 645	99,6	23 793	22 873	104,0
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003 – 2009 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze v roce 2003 převyšovaly platy učitelů v základních školách za celou ČR o 0,7 %. V průběhu let však došlo nejen k vyrovnání, ale dokonce k zaostávání. Tento stav může souviset s určitou přezaměstnaností, to znamená, že ZŠ nedokáží reflektovat na každoroční pokles počtu žáků. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR naopak od roku 2003 narůstaly a v roce 2008 byly o 5 % vyšší.

Z přehledů je patrné, že průměrné platy učitelů ZŠ a SŠ za celou ČR převyšují průměrný výdělek za ČR, ale v hl. m. Praze jsou naopak podprůměrné ve vztahu k průměrnému výdělku dosahovanému v hl. m. Praze. Podobně jako v předchozích letech byly s ohledem na tuto skutečnost v roce 2009 opět navýšeny pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou platové prostředky o jednorázovou mimořádnou odměnu z prostředků hl. m. Prahy. Tato odměna činila více než 5 tis. Kč na jednoho pedagogického pracovníka.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů zaměstnanců i učitelů škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy a na území celé ČR placených ze státního rozpočtu se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 však došlo k mírnému snížení růstu platů. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o 5 – 6,7 %.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 60 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

Rok	zaměstnanci region. školství		z toho učitelé	
	Praha	ČR	Praha	ČR
2003	16 141	15 724	19 058	18 650
2004	17 144	16 717	20 337	19 987
2005	18 209	17 741	21 628	21 296
2006	19 099	18 818	22 671	22 582
2007	20 197	19 834	23 889	23 791
2008	20 605	20 483	24 336	24 553
2009	21 940	21 865	25 564	25 891
meziroční nárůst				
2004-2003	1 003	993	1 279	1 337
2005-2004	1 065	1 024	1 291	1 309
2006-2005	890	1 077	1 043	1 286
2007-2006	1 098	1 016	1 218	1 209
2008-2007	408	649	447	762
2009-2008	1 335	1 382	1 228	1 338
index				
2004/2003	106,2 %	106,3 %	106,7 %	107,2 %
2005/2004	106,2 %	106,1 %	106,3 %	106,5 %
2006/2005	104,9 %	106,1 %	104,8 %	106,0 %
2007/2006	105,7 %	105,4 %	105,4 %	105,4 %
2008/2007	102,0 %	103,3 %	101,9 %	103,2 %
2009/2008	106,5 %	106,7 %	105,0 %	105,4 %

Zdroj: Statistické ročenky 2003 - 2009 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor středních a vyšších odborných škol se aktivně účastnil různých vzdělávacích kurzů a seminářů, převážně odborného zaměření. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobece, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují různé vzdělávací instituce: CERMAT, MHMP, NIDV, NÚOV, VUP, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, JČU, PedF UK a další fakulty UK, Institut profesní přípravy, Goethe Institut aj.

Ve školním roce 2009/10 probíhalo vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ v podstatě stejným způsobem jako v předchozích letech. Vzdělávací akce byly zpravidla polodenní a úzce specializované na problematiku předškolní výchovy. Akce byly vybírány dle zaměření a nabídky školicích institucí, jako jsou např., Pedagogicko-psychologické poradny, Národní institut pro další vzdělávání, Pedagogická fakulta UK, SPgŠ, různé agentury, Asociace předškolního vzdělávání, Společnost pro předškolní výchovu, Městské části a další. Častými oblastmi dalšího vzdělávání pedagogů byly semináře k Rámcovému programu předškolního vzdělávání, programy Zdravá mateřská škola a Začít spolu, akce zaměřené na hudební a výtvarné činnosti, plánování a realizaci pohybových činností, uplatňování nových metod a forem práce, na individuální práci s dětmi s odkladem školní docházky a s dětmi se specifickými potřebami, prohlubování znalostí v oblasti speciální pedagogiky a prevence sociálně patologických jevů. Dále bylo realizováno vzdělávání pedagogů v oblasti cizích jazyků, informačních technologií a vzdělávání vedoucích pracovníků (ředitele, zástupce) ve školním managementu. Někteří pracovníci si doplňovali vzdělání dálkovým studiem na Pedagogické fakultě

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

UK obor předškolní pedagogika, speciální pedagogika a na Vyšší odborné škole pedagogické a sociální, Střední odborné škole pedagogické a Gymnáziu, Praha 6, Evropská 33. Dále pak účasti na seminářích Waldorfské pedagogiky a dalších. Je třeba zmínit i samostudium při využití odborné literatury, odborných časopisů a dalších publikací. Některé městské části zorganizovaly vzdělávání pedagogů MŠ, které plně hradily.

Stejně jako v předchozích letech probíhalo další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ v uplynulém školním roce podle plánů jednotlivých základních škol v rámci účelově přidělených finančních prostředků. Některé městské části realizovaly vzdělávací projekty pro pedagogy financované Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem a rozpočtem hlavního města Prahy. Většinu akcí, kterých se v rámci dalšího vzdělávání pedagogičtí pracovníci zúčastňovali, organizovaly fakulty převážně pražských vysokých škol, Národní institut dalšího vzdělávání, VÚP a další instituce akreditované MŠMT. Na základních školách byly jednotlivé akce zaměřeny na zkvalitnění odborných a metodických znalostí. Uskutečnila se celá řada dlouhodobých kurzů i jednodenních seminářů (RVP-ŠVP týmová práce, Klíčové kompetence a jejich rozvíjení, Týmová sborovna, Čtením a psaním ke kritickému myšlení, Řešení obtížných situací, Tvořivá škola, Péče o integrované žáky, Péče o romské žáky aj.). Některé školy se účastní mezinárodního vzdělávacího projektu Socrates. Zkušenosti učitelé spolupracují s různými profesními organizacemi a nakladatelstvími. Mnozí pedagogové působí rovněž jako fakultní učitelé a podílejí se i na vědeckovýzkumné práci.

Pozornost v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků byla věnována evaluaci a autoevaluaci. Významné byly počítačové kurzy, které napomáhají zvýšení počítačové gramotnosti. Ve většině případů se jednalo o kurzy základní úrovně, ale i o náročnější kurzy určené k získání certifikátu ECDL. Stále více škol získává nové informace prostřednictvím Internetu. V souladu se stávajícími právními předpisy a požadavky, které definuje kariérní systém ve školství, se pedagogičtí pracovníci účastnili manažerského přípravného studia, studia pro vedoucí pedagogické pracovníky, studia k prohlubování odborné kvalifikace, studia na jazykových školách, studia k doplnění pedagogické způsobilosti apod. Důležitá byla i účast pracovníků škol na školeních a seminářích k právním předpisům.

DVPP SŠ a VOŠ bylo zaměřeno převážně na rozšiřování profesních vědomostí a dovedností. Jednalo se zejména o rozšíření aprobace pro výuku jazyků, získání znalostí z oblasti pedagogických věd, studium školského managementu, studium učitelství odborných předmětů a odborného výcviku, výchovného poradenství. Ve školách se uskutečňovalo seminární vzdělávání zejména v oblasti jazykové přípravy, tvorby školních vzdělávacích programů, počítačové gramotnosti, řešení výchovných problémů žáků, školské legislativy, modernizace výuky (práce s interaktivní tabulí), práce se žáky se specifickými problémy učení, environmentální výchovy žáků atd. Mnoho seminářů bylo zaměřeno na bezpečnost práce. V neposlední řadě se pedagogové účastní i kurzů na zvýšení odbornosti a metodiky, právní, zdravotnické a environmentální výchovy, evaluace a autoevaluace, zvládání zátěžových situací a zavádění nových technologií v odborném školství, Z důvodu příprav na státní maturitu střední školy vysílaly učitele do seminářů k nové maturitě (komisař, hodnotitel, zadavatel).

Pedagogové pracující s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami si doplňovali svoji kvalifikaci o speciální pedagogiku, školský management a dále se vzdělávali především formou seminářů a kurzů, mezi něž patřily u MŠ např. Kurz první pomoci a resuscitace, Logopedie – prevence poruch řeči v předškolním období, Zpíváme si celý rok, Výtvarný atelier, Grafomotorika, Hodnocení pokroku dítěte v MŠ (PAU). U ZŠ se jednalo např. o kurzy Nová školská dokumentace, Poruchy učení, Autismus – Zvládání problémového chování (APLA), Výchova a vzdělávání handicapovaných dětí, Artefietika a její uplatnění ve speciálně pedagogické praxi, Rodiče hospitalizovaných dětí – podmínky, práva, péče, Kurz první pomoci, Bazální stimulace, Rizikové faktory suicidality v dětství a adolescenci, Úspěšné cesty ke vzdělání dětí ze sociokulturně odlišného prostředí (NIDV). Účastnili se také konference "Přednosti a rizika integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole".

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Mezi kurzy navštěvované pedagogy středních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami patřily např. Školský management (UK), Speciální pedagogika (UJAK), Aktivní vyučování, Právní vědomí učitele, Cesty k efektivní výuce (NIDV), ČJ – hodnotitel státních maturit, písemná a ústní část, zadavatel (Cermat, NIDV), NJ – hodnotitel státních maturit, písemná a ústní část, zadavatel (Cermat, NIDV), AJ – hodnotitel státních maturit, písemná a ústní část, zadavatel (Cermat, NIDV), Zadavatelé nová maturita (NIDV).

Ředitelé ZUŠ zřizovaných hl. m. Prahou podporují další vzdělávání učitelů a zahrnují tuto oblast do dlouhodobého plánování. Pedagogové základních uměleckých škol věnují značnou pozornost rozšiřování a prohlubování své kvalifikace a stejně tak sledují nové trendy ve svém oboru. Rozmanitých seminářů a kurzů, pořádaných různými vzdělávacími organizacemi (PedFUK, FF UK, HAMU AMU, Národní institut pro další vzdělávání, Konzervatoř Praha, JAMU, Univerzita J. E. Purkyně, Asociace zrakových terapeutů, Institut digitální fotografie, Middle European Music Academy, Barthold Kuijken Belgie, Duncan centre, The Czech Ensemble Baroque atd.) se zúčastnilo téměř 400 pedagogů. Ve školním roce 2009/10 si celkem 21 pedagogů doplňovalo pedagogickou kvalifikaci, 34 ředitelů, zástupců ředitele i pedagogů studovalo školský management.

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

Díky rostoucímu společenskému trendu nabízejí střední a vyšší odborné školy ve svých oborech širší nabídku dalšího vzdělávání. Oblast všeobecného vzdělání pokrývají gymnázia, ekonomické obory obchodní akademie, činnost stavební a elektrotechnickou průmyslové školy, oblast služeb ostatní odborné školy.

Kromě denní formy vzdělávání nabízejí pražské střední a vyšší odborné školy rovněž další formy vzdělávání, v nichž mohou zájemci získat ucelený stupeň vzdělání (maturita, závěrečná zkouška).

Další možností rozšíření kvalifikace, případně získání dalších vědomostí a dovedností, jsou odborné kurzy, pomaturitní specializační kurzy nebo rekvalifikace.

Ve školním roce 2009/10 jednotlivé školy zřizované HMP nabízely:

- **Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150** - kurzy ECDL, FCE, instruktor sjezdového lyžování
- **Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38** - zkoušky ECDL, EBC*L
- **Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16** - odborný kurz - vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, v platném znění
- **Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9** - kurzy pro dospělé a žáky (Přípravná kresba a malba, Batika a ruční tisk, Ruční tkaní, Modelování, Figurální kreslení)
- **Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22** - kurz figurální kresby, kurz IT
- **Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2** - odborné kurzy pro dospělé i žáky (figurální kreslení, počítačová grafika, malba)
- **Vyšší odborná škola oděvního návrhářství a Střední průmyslová škola oděvní, Praha 7, Jablonského 3** - odborný kurz (Figurální kresba a malba, Konstrukce střihů)
- **VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48** - ve spolupráci s úřady práce příprava k vykonání kvalifikačních zkoušek podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, v platném znění
- **Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17** - oceňování nemovitostí (pomaturitní specializační kurz)

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- ***Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294*** - ve spolupráci se sociálními partnery stavebních profesí organizuje rekvalifikační kurzy pro sádrokartonáře, instalatéry a další stavební profese, svařování kovů a plastů - v rámci doplňkové činnosti pořádá škola jednak odborné kurzy, jednak periodické přezkušování svářečů
- ***Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57*** - odborný kurz Sádrokartonář
- ***Střední odborné učiliště, Praha - Radotín, Praha 5, Pod Klapicí 11/15*** - svařování kovů a plastů, odborné kurzy i periodické přezkušování svářečů, příprava řidičů
- ***Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1*** - svařování kovů a plastů, odborné kurzy i periodické přezkušování svářečů
- ***Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179*** - odborný kurz Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)
- ***Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1*** - odborný kurz Svářečská škola, rekvalifikační kurz Kominické práce, rekvalifikační kurz Zahradnické práce
- ***Střední průmyslová škola zeměměřická, Praha 9, Pod Táborem 300*** - katastr nemovitostí - digitalizace katastrálních map (odborný kurz)
- ***Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4*** - vzdělávací kurzy v oblasti diagnostiky a oprav servisních systémů motorových vozidel, v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje kurzy pro učitele odborných předmětů a odborného výcviku pro autoopravárenství
- ***Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299*** - testování na znalosti MOS – certifikace, Centre of Education - MS Office, servery (odborný kurz), krajský PiL seminář – školství, setkání lektorů CoE (seminář)

Soukromé školy nabízely vzdělávací kurzy pro zaměstnance pojišťoven, vzdělávání v oblasti grafického průmyslu, jednoleté kurzy cizích jazyků, výuku znakového jazyka pro neslyšící a různé rekvalifikační kurzy.

III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy

V roce 2010 byly stejně jako v předchozích letech zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a samospráva finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu poskytované MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje HL. m. Praha zůstalo pro rok 2009 v rozdělení na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – prostředky na platy, OON, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky a vzdělávání pedagogických pracovníků pro školy a školská zařízení zřizovaná hl. m. Prahou i MČ
- Provozní výdaje z prostředků hl. m. Prahy - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem HL. m. Praha a MČ hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2010 celkové výše 9 538 085,5 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 464 118 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 3 936 762 tis. Kč. Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy činily 1 059 425 tis. Kč (viz následující přehled):

Tab. č. 61 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2008	2009	2010
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	9 085 978	8 840 528,5	8 745 638,8
z toho			
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 435 873	3 376 335	3 464 118
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 724 831	3 752 458	3 936 762
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 011 330	1 038 071	1 059 425

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem HL. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem HL. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 464 118 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 417 026 tis. Kč.

Tab. č. 62 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

Přímé výdaje z prostředků MŠMT			z toho: mzdové výdaje		
2008	2009	2010	2008	2009	2010
3 435 873	3 376 335	3 464 118	3 363 140	3 307 033	3 417 026

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 239 981,8 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., § 28, odst. 6 písm. b) byl PO v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2010 odvod z investičních fondů organizací ve výši 60 985 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Z prostředků hl. m. Prahy byly navýšeny pro rok 2010 mzdové prostředky pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních zřizovaných hl. m. Prahou o mimořádné odměny v celkové výši 200 000 tis. Kč s cílem motivovat pracovníky k aktivní práci se žáky a studenty. Z toho na platy bylo poukázáno 147 063 tis. Kč a na zákonné odvody 52 937 tis. Kč.

Prostředky na integraci žáků

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2010 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Pro školy zřizované hlavním městem Prahou bylo z finančních prostředků hlavního města Prahy pro rok 2010 vyčleněno 55 945,7 tis. Kč. Usnesením Rady HMP došlo k navýšení finančních prostředků na integraci ve výši 8 917,7 tis. Kč z neúčelové rezervy na pokrytí nákladů do konce roku.

Pro 1. pololetí roku 2010 bylo školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou z těchto prostředků poskytnuto 9 579,8 tis. Kč. Z toho prostředky na platy činily 7 045,5 tis. Kč a zákonné odvody 2 534,3 tis. Kč. Ve 3. čtvrtletí byly poskytnuty finanční prostředky na období od 1. 9. 2010 do 31. 12. 2010 a to ve výši 6 239 tis. Kč. Z toho prostředky na platy činily 4 567 tis. Kč a zákonné odvody 1 672 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely v 1. pololetí částku 26 731,4 tis. Kč. Z tohoto objemu činily prostředky na platy 19 656,2 tis. Kč, zákonné odvody 7 075,2 tis. Kč. Na období od 1. 9. 2010 do 31. 12. 2010 jim bylo poskytnuto 18 294,90 tis. Kč. Z toho platy činily 13 452 tis. Kč a zákonné odvody 4 842,9 tis. Kč.

Na období leden – srpen 2010 byly finanční prostředky poskytnuty pouze na přímou pedagogickou činnost asistentů ve výuce, tedy nebyly zohledněny hodiny nepřímé práce (příprava na vyučování, doba obědů, jednání s rodiči, účast na pedagogických radách atd.). Pro některé školy tento zásah do financování, který přišel v polovině školního roku 2009/10, kdy ředitelé již měli uzavřené smlouvy s asistenty, znamenal ohrožení dalšího provozu školy a čerpání na platy asistentů ze mzdových prostředků pro ostatní pedagogy. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k dofinancování některých škol ve výši 1 989 tis. Kč.

Zbývajících částka 2 029,1 tis. Kč byla využita ke krytí potřeb škol a školských zařízení, které uplatnily při II. rozpočtovém řízení.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2010 výše 57 885,6 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu výuky méně vyučovaných cizích jazyků, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin a na další projekty.

Evropské sociální fondy

Z Operačního programu Praha-Adaptabilita byly přiděleny školám následující finanční prostředky:

- ***Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169*** ve výši 330,9 tis. Kč ze SR, z fondů EU 3 749,9 tis. Kč, z prostředků HMP 330,9 tis. Kč

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

na akci Brána k jazykům č. akce 31688-neinvestiční transfer a na tuto akci škola obdržela rovněž investiční transfer ve výši 4,1 tis. Kč ze SR, z fondů EU 47,0 tis. Kč a podíl HMP činil 4,1 tis.Kč

- **Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1** ve výši 135,4 tis. Kč ze SR, z fondů EU 1 534,9 tis. Kč a z prostředků HMP 135,4 tis. Kč na akci Srovnat startovní čáru č. akce 31980-neinvestiční transfer
- **Základní škola praktická a Praktická škola, Praha 2, Vinohradská 54** ve výši 244,3 tis.Kč ze SR, z fondů EU 2 768,6 tis.Kč a z prostředků HMP 244,3 tis.Kč na akci Efektivnějším vzděláváním k vyšší kvalitě života č. akce 32084 – neinvestiční transfer
- **Gymnázium Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského nám. 8** neinvestiční transfer ve výši 41,2 tis. Kč ze státního rozpočtu, 41,2 tis. Kč z prostředků HMP a 466,8 tis. Kč z fondů EU na akci č. 30225 Fyzikou a chemií k technice
- **Gymnázium, Praha 6, Arabská 14** neinvestiční transfer ve výši 71,6 tis. Kč ze SR, 71,6 tis. Kč z prostředků HMP a 811,2 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31294 Škola pro udržitelný rozvoj
- **Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2** neinvestiční transfer ve výši 175,9 tis. Kč ze SR, 175,9 tis. Kč z prostředků HMP a 1 994 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31286 Obzory
- **Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36** neinvestiční transfer ve výši 166,4 tis. Kč ze SR, 166,4 tis. Kč z prostředků HMP a 1 885,7 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32038 Současný svět
- **Gymnázium Jiřího Gutha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22** neinvestiční transfer ve výši 478,6 tis. Kč ze SR, 478,6 tis. Kč z prostředků HMP a 5 424 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32162 JASAN
- **Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlěřova 2** neinvestiční transfer ve výši 150 tis. Kč ze SR, 150 tis. Kč z prostředků HMP a 1 700 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32638 Specifikace učiva a e-learning
- **Střední škola umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1** neinvestiční transfer ve výši 102,7 tis. Kč ze SR, 102,7 tis. Kč z prostředků HMP a 1 164 tis. Kč z fondů EU na akci č. 30224 Implementace ŠVP
- **Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521** neinvestiční transfer ve výši 89,1 tis. Kč ze SR, 89,1 tis. Kč z prostředků HMP a 1 188,1 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31027 Zkvalitňování vzdělávání v SOU
- **Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, Praha 5, U Závodistiště 325/1** neinvestiční transfer ve výši 250,2 tis. Kč ze SR, 250,2 tis. Kč z prostředků HMP a 2 835,6 tis. Kč z fondů EU na akci č. 32668 Inovace vzdělávacího programu v oboru, na tutéž akci škola obdržela investiční transfer ze státního rozpočtu 250,1 tis.Kč, z MHMP 250,2 tis.Kč a z fondů EU 2 836,1 tis. Kč.
- **Střední škola – Waldorfské lyceum, Praha 4, Křejského 1501** neinvestiční transfer ve výši 89,1 tis. Kč ze SR, 1009,8 tis. Kč z fondů EU a 89,1 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci č. 32274 Rozvoj nově koncipovaného vzdělávacího programu pro SŠ, zaměřeného na rozvoj klíčových kompetencí
- **Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91** neinvestiční transfer ve výši 298,7 tis. Kč ze SR, 3 385,2 tis. Kč z fondů EU a 298,7 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 32504 Tvorba a pilotní ověření systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve zdravotně – sociální oblasti
- **Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6** neinvestiční transfer ve výši 52,5 tis. Kč ze SR, 595,0 tis. Kč z fondů EU a 52,5 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 33259 Studijní portál VOŠZ
- **Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6** neinvestiční transfer ve výši 218,2 tis. Kč ze SR, 2 472,6 tis. Kč z fondů EU a 218,2 tis. Kč z rozpočtu HMP na akci 32438 Komplexní školní vzdělávací program
- **Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a** neinvestiční transfer ve výši 75,0 tis.Kč ze SR, 850,0 tis.Kč z fondů EU a 75,0 tis.Kč z rozpočtu HMP na akci 33319 Inovace výuky na VOŠSP

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- *Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1* neinvestiční transfer ve výši 21 tis. Kč ze SR, 21. tis. z prostředků HMP a 280 tis. Kč z fondů EU Inovace ŠVP Provoz a ekonomika dopravy v SŠES Praha na akci 32275
- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, Praha 10, Jabloňová 30* neinvestiční transfer 290,2 tis. Kč ze SR, 290,2 tis. Kč z prostředků HMP a 3 288 tis. Kč z fondů EU. Číslo akce 32101 projekt Podpora inkluze
- *Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, Praha 10, Jabloňová 30* neinvestiční transfer 76 429,32 Kč ze SR, 316,65 Kč z prostředků HMP a 96 745,96 tis. Kč z fondů EU č. akce 552 „Speciální pedagog“

Výdaje škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů a typů škol a školských zařízení v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

Tab. č. 63 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2008	2009	2010
Gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	701 727	706 423	726 232,0
z toho: mzdové výdaje	689 787	692 071	715 309,0
provozní výdaje	255 446	268 114	292 885,7
investiční výdaje	107 790	185 951	129 989,1
Střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 378 845	1 330 388	1 330 029,0
z toho: mzdové výdaje	1 337 445	1 295 686	1 308 915,0
provozní výdaje	434 691	460 878,1	496 733,6
investiční výdaje	303 005	347 349	251 262,2
Vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	422 076	406 838	437 100,0
z toho: mzdové výdaje	414 024	400 490	431 854,0
provozní výdaje	86 238	97 252	107 101,9
investiční výdaje	40 326	77 173	7 778 ,2
Školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	430 078	422 872	438 442,0
z toho: mzdové výdaje	422 186	413 477	432 305,0
provozní výdaje	115 114	141 091,5	149 046,6
investiční výdaje	72 680	89 276	62 728 ,4
Pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	46 146	47 611	50 102,0
z toho: mzdové výdaje	45 910	47 175	49 712,0
provozní výdaje	12 186	12 568	12 987,0
investiční výdaje	.	8 218	
Domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	28 259	29 525	33 565,0
z toho: mzdové výdaje	27 758	29 161	33 247,0
provozní výdaje	11 747	17 326	23 284,0
investiční výdaje	26 172	30 541	7 581,0
Dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	20 596	19 802	21 219,0
z toho: mzdové výdaje	20 542	19 670	21 084,0
provozní výdaje	11 515	12 113	16 547,0
investiční výdaje	.	51	1 896,0

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2008	2009	2010
Jazykové školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	2 007	694	346,0
investiční výdaje	0	0	0
Školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	2 792	3 058	3 374,0
z toho: mzdové výdaje	2 749	3 013	3 339,0
provozní výdaje	3 157	3 170	3 170,0
investiční výdaje	.	0	0
Základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	306 857	309 127	316 338,0
z toho: mzdové výdaje	306 857	308 138	315 432,0
provozní výdaje	50 449	48 395,2	61 006,2
investiční výdaje	24 972	30 161	99 156,2
Domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	98 497	100 691	107 667,0
z toho: mzdové výdaje	95 882	98 152	105 829,0
provozní výdaje	42 649	52 725	76 873,8
investiční výdaje	14 804	23 900	13 055,6
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zařízení – např. DD,ŠJ)	81 449		.
Celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 435 873	3 376 335	3 464 118,0
z toho: mzdové výdaje	3 363 140	3 307 033	3 417 026,0
provozní výdaje	1 053 433	1 114 327	1 239 981,8
investiční výdaje	671 198	792 620	573 446,7

Zdroj: ROZ MHMP

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2010 výše 3 939 762 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 64 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2008	2009	2010
Mateřské školy	932 281	977 094	1 075 669
Základní školy	2 741 529	2 724 705	2 798 686
Školní jídelny	34 145	34 393	44 404
Základní umělecké školy	10 908	10 410	11 149
Domy dětí a mládeže	5 968	5 856	6 854
Celkem	3 724 831	3 752 458	3 936 762

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 149 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2010 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 059 425 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2010 u škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha pohybovaly v rozmezí od 15 045,- Kč u základních uměleckých škol až po 225 734,- Kč u dětských domovů.

U škol zřizovaných krajem hl. m. Praha v roce 2010 se výše přímých výdajů na jednoho žáka a jeden rok pohybovala v rozmezí od 39 418,- Kč u ekonomicky nejméně náročného typu škol – gymnázií, až po 63 725,- Kč u speciálních škol, které jsou charakterem výuky nejnáročnější.

Nejvyšší náklady v roce 2010 byly dosaženy u dětských domovů ve výši 225 734,- Kč, nejnižší náklady byly vykazovány v oblasti školních jídelen – 4 125,- Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 37 051,- Kč až 40 601,- Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 65 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2008	2009	2010
Gymnázia	38 635	38 999	39 418
Střední odborné školy	49 670	49 920	51 551
Vyšší odborné školy	53 768	53 175	54 386
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	60 876	64 847	63 725
Střední odborná učiliště	47 262	46 824	52 023
Domovy mládeže	32 113	34 173	47 882
Dětské domovy	278 330	271 260	225 734
Školní jídelny	3 467	3 694	4 125
Základní umělecké školy	14 766	14 869	15 045
Mateřské školy	34 569	35 526	37 051
Základní školy	37 554	38 978	40 601

Zdroj: ROZ MHMP

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze podle KZAM v % (rok 2009)	6
Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium	7
Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium	8
Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2010) – denní studium	9
Graf č. 5 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí žáci a absolventi SŠ	40
Graf č. 6 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí studenti a absolventi VOŠ	61

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	7
Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium	9
Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)	19
Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem	19
Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání	20
Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2009)	21
Tab. č. 7 Věkové složení dětí	23
Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti	23
Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků	26
Tab. č. 10 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů	28
Tab. č. 11 Věkové složení žáků	29
Tab. č. 12 Odchody žáků ze ZŠ	30
Tab. č. 13 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	34
Tab. č. 14 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	35
Tab. č. 15 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání	36
Tab. č. 16 Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)	37
Tab. č. 17 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP	37
Tab. č. 18 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP	38
Tab. č. 19 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	40
Tab. č. 20 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	41
Tab. č. 21 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů	44
Tab. č. 22 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní	44
Tab. č. 23 Žáci podle státní příslušnosti	45
Tab. č. 24 Konzervatoře – denní forma vzdělávání	56
Tab. č. 25 Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání	56
Tab. č. 26 Věkové složení	57
Tab. č. 27 Žáci podle státní příslušnosti	57
Tab. č. 28 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti	59
Tab. č. 29 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	60

Tab. č. 30 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání.....	60
Tab. č. 31 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	61
Tab. č. 32 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	61
Tab. č. 33 Věkové složení studentů VOŠ.....	62
Tab. č. 34 Studenti podle státní příslušnosti.....	62
Tab. č. 35 Počet škol podle zřizovatele	64
Tab. č. 36 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení.....	65
Tab. č. 37 Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	65
Tab. č. 38 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků.....	68
Tab. č. 39 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	69
Tab. č. 40 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	69
Tab. č. 41 Zastoupení oborů v ZUŠ	70
Tab. č. 42 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2009/10.....	70
Tab. č. 43 Počty žáků ZUŠ v letech 2003/04 – 2009/10	71
Tab. č. 44 Příspěvek HMP na zahraniční prezentaci ZUŠ	72
Tab. č. 45 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2009/10 ...	75
Tab. č. 46 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2010	76
Tab. č. 47 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců.....	79
Tab. č. 48 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců	79
Tab. č. 49 Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	80
Tab. č. 50 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	82
Tab. č. 51 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	83
Tab. č. 52 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2004 - 2009	83
Tab. č. 53 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé	84
Tab. č. 54 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %.....	85
Tab. č. 55 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %.....	85
Tab. č. 56 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR.....	86
Tab. č. 57 Porovnání Ø platů ped. prac. v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč.....	86
Tab. č. 58 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	87
Tab. č. 59 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč	87
Tab. č. 60 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	88
Tab. č. 61 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	92
Tab. č. 62 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč.....	92
Tab. č. 63 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč.....	95
Tab. č. 64 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč.....	97
Tab. č. 65 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	98

Seznam použitých zkratk

AJ	anglický jazyk
AV ČR	Akademie věd České republiky
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIE	Mezinárodní komise pro osvětlování
ČMOS	Českomoravský odborový svaz pracovníků školství
CŠM PedF UK	Centrum školského managementu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DÚ	diagnostický ústav
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVÚ	dětský výchovný ústav
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
FZŠ	fakultní základní škola
G	gymnázium
HKP	Hospodářská komora hlavního města Prahy
HMP	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICM	informační centrum pro mládež
ICT semináře	informační a komunikační technologie
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství České republiky
IVT	informatika a výpočetní technika
JČU	Jihočeská univerzita
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KD	kulturní dům
KEV	Klub ekologické výchovy
KÚ	krajský úřad
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OON	ostatní osobní náklady
OPIM	Organizace na podporu integrace menšin
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita
OPPP	ostatní platby za provedené práce

OU	odborné učiliště
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PPP	pedagogicko psychologická poradna
PRM	Odbor „Kancelář primátora“
PrŠ	Praktická škola
RHMP	Rada hlavního města Prahy
RVJ	rozšířená výuka jazyků
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SC JÚ	Sportovní klub Jedličkova ústavu
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SMT MHMP	odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ	střední škola
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
ŠZ	školské zařízení
UK	Univerzita Karlova
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	vzdělávací program
VŠ	vysoká škola
VÚ	výchovný ústav
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání

Seznam použité literatury

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP, Praha 2008

Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2008

Operační program Praha - Adaptabilita, Praha 2007

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2009/10

Statistická ročenka školství 2009/2010 - výkonové ukazatele, ÚIV, Praha 2010

Statistická ročenka školství 2009 – zaměstnanci a mzdové prostředky, ÚIV, Praha 2010

D. Chamoutová, J. Burdová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2009, NÚOV, Praha 2010

J.Vojtěch, D. Chamoutová: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii – 2009/10, NÚOV, Praha 2009

Učitelské noviny

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vysvětlivky

- Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.
- Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.
- Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
- Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
- Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.
- Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.